

**Σχέδιο Πολιτικής Απόφασης 2^{ου} Συνεδρίου
της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ**

Κεφάλαιο 1^ο: Νεοφιλελεύθερος καπιταλισμός και ακροδεξιά. Η αριστερά μπροστά σενέες προκλήσεις

Η πραγματοποίηση του 2^{ου} συνεδρίου της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ λαμβάνει χώρα σε μια περίοδο όπου στην Ελλάδα βιώνουμε τις επιπτώσεις της ήττας της Αριστεράς στις εκλογές του Ιουλίου του 2019 και την άνοδο της ακροδεξιάς και νεοφιλελεύθερης κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας. Η συνθήκη αυτή διαμορφώνει ένα δυσμενές πλαίσιο για τα δικαιώματα του κόσμου της εργασίας και της νεολαίας, αφού οι δυνάμεις του κεφαλαίου, μέσα από την πολιτική τους εκπροσώπηση, φαίνεται να ακολουθούν μια άκρως επιθετική στρατηγική, που στοχεύει στην αναδιανομή πόρων και εξουσίας από τα κάτω προς τα πάνω. Μια στρατηγική που στοχεύει στη συρρίκνωση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών και κάνει τους πλούσιους πλουσιότερους και τους φτωχούς φτωχότερους, ενώ, την ίδια στιγμή, η λήψη των αποφάσεων μεταφέρεται στα χέρια λίγων, συρρικνώνοντας το πλαίσιο δημοκρατικής συμμετοχής. Η εν λόγω στρατηγική δεν είναι νέο φαινόμενο, αλλά αποτελούσε για τους από «πάνω» ένα συγκροτημένο σχέδιο υπέρβασης της καπιταλιστικής κρίσης της προηγούμενης δεκαετίας. Ταυτόχρονα, δεν αποτελεί ένα φαινόμενο ελληνικό. Είναι κρίσιμο να αναγνωρίσουμε τις πολιτικές μεταβολές που έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία τρία χρόνια και, ταυτόχρονα, να σκιαγραφήσουμε τις στοχεύσεις των οικονομικών και πολιτικών ελίτ. Μέσα σε αυτές τις συνθήκες, η ανθρωπότητα έρχεται αντιμέτωπη με την κλιματική κρίση. Η καταστροφή του περιβάλλοντος και η κατασπατάληση των φυσικών πόρων, στο όνομα του κέρδους, θέτει υπό διακινδύνευση την ίδια τη ζωή πάνω στον πλανήτη.

Ο νεοφιλελεύθερος καπιταλισμός αποτελεί ένα σύστημα εξουσίας που – εντός των άλλων – λειτουργεί με όρους βιοπολιτικής, παράγει ανισότητες και αποκλεισμούς, αξιώνει να δημιουργήσει μια κοινωνία ομαλοποιημένη που θα “βγάζει” εκτός ό,τι κρίνει πως αποτελεί “παραφωνία” εκτός της. Το καπιταλιστικό σύστημα εξουσίας περιστέλλει δικαιώματα και ελευθερίες, με αποτέλεσμα να δημιουργεί και να εντείνει ανισότητες σε επίπεδο τάξης, φύλου, ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων εν γένει.

1.1 Νεοφιλελεύθερος καπιταλισμός, κρίση και κοινωνικές ανισότητες

Το 2008, η κρίση των subprimes (στεγαστικών δανείων χαμηλής εξασφάλισης) στις Η.Π.Α και η οικονομική κατάρρευση της Lehman Brothers σηματοδότησαν την έναρξη μιας παγκόσμιας κρίσης, που συνέβαλε καθοριστικά στην αλλαγή της οικονομικής και πολιτικής πραγματικότητας στο διεθνές στερέωμα.

Για περισσότερο από είκοσι χρόνια, η εφαρμογή νεοφιλελεύθερων πολιτικών οδήγησε στην ένταση της εκμετάλλευσης με τη διεύρυνση των πεδίων κερδοφορίας του κεφαλαίου να προχωρά παράλληλα με τη διεύρυνση των ανισοτήτων. Ειδικότερα, τα χρόνια της κρίσης οι «από κάτω» βίωσαν με επιθετικό τρόπο μια βίαιη διαδικασία αναδιανομής πλούτου και εξουσίας, όπου τα δικαιώματα και οι δημοκρατικές ελευθερίες συρρικνώθηκαν.

Ο νεοφιλελεύθερος καπιταλισμός ως κυρίαρχο σύστημα εξουσίας τέθηκε υπό αμφισβήτηση, αφού στις συνθήκες της κρίσης κατέρρευσαν οι προσδοκίες για κοινωνική ευημερία. Η όξυνση των κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων «συναντήθηκε» με την αδυναμία των κυρίαρχων τάξεων να πείσουν τους από «κάτω» για τους τρόπους οργάνωσης της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ζωής. Η άσκηση της καπιταλιστικής εξουσίας δεν μπορεί να αποτελεί αποκλειστικά προϊόν φόβου και βίας αλλά προϋποθέτει την συνεκτική ύλη της συναίνεσης των υποτελών τάξεων σε μία κοινή πορεία, σε ένα σχέδιο που εξασφαλίζει ένα σημείο ισορροπίας για την αναπαραγωγή του συστήματος. Τα χρόνια της κρίσης, η έννοια του «γενικού συμφέροντος» έτσι όπως οριζόταν από τους εκπροσώπους του νεοφιλελευθερισμού, γκρεμίστηκε την ίδια στιγμή που η αξιοπρεπής διαβίωση των ανθρώπων κατέρρευε και η γενικευμένη επισφάλεια έβγαζε στο προσκήνιο το μέγεθος της κοινωνικής αδικίας, της φτώχειας και των κοινωνικών ανισοτήτων.

Οι πολιτικοί χάρτες αναδιατάσσονται και η ακροδεξιά σηκώνει κεφάλι και διεκδικεί ρόλο πρωταγωνιστή σε όλον τον κόσμο. Ζητούμενο για την αριστερά και τους συμμάχους της αποτελεί πρωτίστως να θέτει στο επίκεντρο της ανάλυσης της και της διαμόρφωσης ενός εναλλακτικού σχεδίου το κοινωνικό ζήτημα. Επτά στους δέκα ανθρώπους παγκοσμίως ήρθαν στις χώρες τους αντιμέτωποι με την αύξηση των κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων. Παράλληλα, η επέκταση των ιδιωτικοποιήσεων συνδυάστηκε με την διεύρυνση των εισοδηματικών ανισοτήτων, παράγοντας ακραίες αντιθέσεις ως προς την κατανομή του πλούτου. Στις ΗΠΑ, για περισσότερα από είκοσι χρόνια, το μέσο εισόδημα των φτωχότερων στρωμάτων δεν αυξήθηκε καθόλου, ενώ την ίδια στιγμή τα εισοδήματα του πλουσιότερου 1% αυξήθηκαν κατά 300%.

Στην ευρωπαϊκή πραγματικότητα, στο πλαίσιο της Ε.Ε και της Ευρωζώνης, η κρίση χρέους χρησιμοποιήθηκε ως βασικό εργαλείο για να φορτωθούν τα βάρη της κρίσης του κεφαλαίου στις πλάτες του κόσμου της εργασίας. Το σφιχτό δημοσιονομικό πλαίσιο, τα ατέρμονα μέτρα λιτότητας και των μνημονίων, οι μειώσεις μισθών και η διάλυση του κοινωνικού κράτους, οι ιδιωτικοποιήσεις και η συρρίκνωση του δημοσίου, τα αντιδημοκρατικά κέντρα λήψης αποφάσεων όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η κυριαρχία του τεχνοκρατισμού έναντι της πολιτικής, οι διορισμένες κυβερνήσεις τραπεζιτών και βιομήχανων, η «επέμβαση» του ΔΝΤ στα ευρωπαϊκά πράγματα αποτέλεσαν κεντρικές όψεις του νεοφιλελεύθερου σχεδίου. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι αποκορύφωμα της αντιδημοκρατικής πρακτικής της Ευρωπαϊκής δομής αποτέλεσε το οικονομικό πραξικόπημα («This is a coup») που επιβλήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στην κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, το καλοκαίρι του 2015.

1.2 Νεοφιλελευθερισμός και ακροδεξιά

Η «άνθηση» της παγκοσμιοποίησης για περισσότερο από είκοσι χρόνια ευαγγελιζόταν την ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων και εργατικού δυναμικού, οξύνοντας τις κοινωνικές ανισότητες σε παγκόσμια κλίμακα, επιφέροντας περαιτέρω καπιταλιστική συσσώρευση. Η ριζοσπαστική Αριστερά, τόσο στην χώρα μας όσο και διεθνώς, αποτέλεσε το τέκνο της κοινωνικής κίνησης που αμφισβήτησε μέσα από

πολύχρωμα και πολύπλευρα κινήματα τον «επίγειο παράδεισο» της ελεύθερης αγοράς. Ένα νέο χειραφετητικό πρόταγμα, ήδη από την εποχή του αντιπαγκοσμιοποιητικού κινήματος, με κεντρικά συνθήματα «σκέψου παγκόσμια-δράσε τοπικά» και «ένας άλλος κόσμος είναι εφικτός» δημιούργησε κοινωνικές και πολιτικές συμμαχίες που έδωσαν μάχες ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό και γέννησαν ξανά την ελπίδα και την προοπτική, απέναντι σε όσους διακήρυτταν την ιστορική νομοτέλεια της καπιταλιστικής κυριαρχίας. Η ίδια η κρίση επέφερε συνολικές μετατοπίσεις και αλλαγές, τόσο στο στρατόπεδο του αντιπάλου, όσο και στου ανταγωνιστικού προς αυτό κινήματος.

Η αμφισβήτηση του νεοφιλελεύθερου υποδείγματος βγήκε στην επιφάνεια με πολύ πιο επιθετικό τρόπο μετά την κατάρρευση της παγκόσμιας οικονομίας το 2008. Διαφορετικά σχέδια ξεδιπλώθηκαν και οι ενδοϊμπεριαλιστικές αντιθέσεις οξύνθηκαν με περιφερειακές και πολεμικές συρράξεις, όπως στην περίπτωση της Μέσης Ανατολής. Διαμορφώθηκε ένα νέο πλέγμα συγκρούσεων οικονομικών, πολιτικών και ιδεολογικών. Η νίκη του Τραμπ στις Η.Π.Α σηματοδότησε μια νέα σκοτεινή περίοδο για την ανθρωπότητα. Ήδη από το 1^ο Συνέδριο της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ είχαμε επισημάνει ότι *«Η κρίση του νεοφιλελεύθερου υποδείγματος δεν σημαίνει αυτόματα τη στροφή των κοινωνιών σε πιο συλλογικούς, συμμετοχικούς και δημοκρατικούς δρόμους. Ο φόβος, η απόγνωση και η ανασφάλεια που παρήγαγε η κρίση, δημιούργησε πολιτικό χώρο για τη δυναμική επανεμφάνιση εθνικιστικών τάσεων. Η γραμμή της εθνικής περιχαράκωσης, η επανεμφάνιση του ρατσισμού, η εναντίωση στην παγκοσμιοποίηση, μέσω της οικονομικής περιχαράκωσης, αποτελούν πτυχές μιας νέας ακροδεξιάς δυναμικής που αναπτύσσεται στον δυτικό κόσμο»*. Δυστυχώς, η εν λόγω θέση επιβεβαιώθηκε εάν λάβουμε υπόψη την κυριαρχία μιας νέας ακροδεξιάς σε μια σειρά από χώρες. Οι εν λόγω πολιτικές μετατοπίσεις έχουν επιφέρει εκ νέου τριγμούς στην παγκόσμια οικονομία. Χωρίς να τίθεται υπό αμφισβήτηση η ηγεμονία των Η.Π.Α στην ιμπεριαλιστική αλυσίδα, είναι δεδομένο ότι έχουμε περάσει σε μια νέα φάση ενδοκαπιταλιστικών συγκρούσεων, που στο διάβα τους οδηγούν σε πολέμους, προσφυγιά, φτώχεια, κοινωνικές ανισότητες και ρατσισμό.

Οι διατλαντικές συμφωνίες εμπορίου (CETA, TTIP κλπ) τείνουν προς κατάρρευση, όχι από τα αριστερά, αλλά από τις ίδιες τις καπιταλιστικές δυνάμεις που επένδυσαν στον οικονομικό προστατευτισμό και τον «νέο εθνικισμό». Βρισκόμαστε σε μία περίοδο, όπου η παγκόσμια οικονομία κλυδωνίζεται από εμπορικούς πολέμους με πρωτοστάτες τις Η.Π.Α, την Ε.Ε και την Κίνα, αλλά και τις συγκρούσεις με αιχμή την τεχνολογία ανάμεσα στην Ιαπωνία και την Νότια Κορέα ενώ, το ίδιο το Brexit διευρύνει τη σφαίρα της ανασφάλειας και των οικονομικών τριγμών. Σε αυτές τις συνθήκες, η πιο ισχυρή καπιταλιστική οικονομία της Ε.Ε, η γερμανική, βρίσκεται αντιμέτωπη με μια πιθανή ύφεση, εάν λάβουμε υπόψη μας ότι η βιομηχανία της (πλην του κατασκευαστικού τομέα) που συνεισφέρει περίπου το 1/5 στο Α.Ε.Π της χώρας, είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον παγκόσμιο οικονομικό κύκλο σε υπερθετικό βαθμό, σε σχέση με τις άλλες μεγάλες ανεπτυγμένες οικονομίες.

Εμείς, ωστόσο, οφείλουμε να αναγνώσουμε τις εν λόγω οικονομικές μεταβολές από την πλευρά των υποτελών τάξεων. Για την Αριστερά, η πρωτοκαθεδρία και κυριαρχία των χρηματαγορών, η λιτότητα, το χτύπημα του κοινωνικού κράτους, η συρρίκνωση

εργασιακών και κοινωνικών δικαιωμάτων, η ίδια η επίθεση στη δημοκρατία είναι οι βασικές αιτίες που οδηγούν στην αποσταθεροποίηση του οικονομικού συστήματος και παράγουν μεταλλάξεις στο πολιτικό πεδίο, αφού διευρύνουν τις κοινωνικές ανισότητες και περιθωριοποιούν όλο και μεγαλύτερα τμήματα της κοινωνίας. Είναι οι νεοφιλελεύθερες εμμονές που, επί της ουσίας, παρουσιάζονται ως λύση, ενώ, την ίδια στιγμή, αποτελούν το πρόβλημα και οδηγούν σε έναν φαύλο κύκλο: υποτίμηση της εργασίας-πολιτική και οικονομική κρίση- υποτίμηση της εργασίας.

Η «νέα ακροδεξιά» είναι το πολιτικό τέκνο ενός επιθετικού και αυταρχικού νεοφιλελευθερισμού, που βασιζέται στην κυριαρχία του στην επιβολή, στην πατριδοκαπηλία και την επίθεση στα δικαιώματα του κόσμου της εργασίας και της νεολαίας. Στο όνομα ενός κατ' επίφαση αντισυστημικού λόγου και μιας κατ' επίφαση φιλολαϊκής πολιτικής,

«Αξιοποιώντας» την εξαθλίωση, τη φτώχεια, τη συρρίκνωση των μισθών και τη διάλυση κάθε προοπτικής για ένα καλύτερο μέλλον αναδύθηκαν, σε μια σειρά από χώρες, ξενοφοβικές, ρατσιστικές, μισαλλόδοξες και εθνικιστικές δυνάμεις.

Στον απόηχο της πολιτικής ρευστοποίησης των τελευταίων ετών, λόγω της οικονομικής κρίσης, η «νέα ακροδεξιά» σε πολλές περιπτώσεις κατάφερε να καταστεί κυβερνητική δύναμη, διαμορφώνοντας μία ζοφερή πραγματικότητα. Η νίκη του Τραμπ στις εκλογές του 2016, επέδρασε καταλυτικά ως προς την νομιμοποίηση της ακροδεξιάς, σηματοδοτώντας μία νέα εποχή μετασχηματισμών, σε παγκόσμια κλίμακα, προς μια υπερσυντηρητική κατεύθυνση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί και ο Μπολσονάρο, ο οποίος έχει δώσει

«στρατιωτικά» χαρακτηριστικά στις πολιτικές του πρακτικές, επενδύοντας στον αυταρχισμό, στην καταστολή, στον ρατσισμό και στον αντικομμουνισμό.

Στην ευρωπαϊκή κλίμακα, τα πράγματα γίνονται ακόμη πιο σύνθετα, καθώς μέσα σε λίγα χρόνια, ο σκοταδισμός και η μισαλλοδοξία των ακροδεξιών δυνάμεων γιγαντώνονται, δημιουργώντας μία έκρυθμη κατάσταση για το μέλλον του ευρωπαϊκού οικοδομήματος. Από τον Σαλβίνι στην Ιταλία, μέχρι τον Όρμπαν στην Ουγγαρία και από την Λεπέν στη Γαλλία μέχρι τον Κουρτς στην Αυστρία και τον Τζόνσον στην Βρετανία, αποτελεί κοινή αφετηρία η ρητορική μίσους κατά των μεταναστών και των προσφύγων και η περιστολή των δημοκρατικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, στο όνομα της ασφάλειας. Η ισχυροποίηση της ακροδεξιάς στην Γερμανία και στην Ισπανία έρχεται να προστεθεί στο μωσαϊκό μιας νέας πολιτικής στρατηγικής, που διεκδικεί ηγεμονικά την παρουσία της στα πολιτικά πράγματα του ευρωπαϊκού γίγνεσθαι.

Στρέφοντας, πάντως, την ανάλυσή μας στο υλικό αποτύπωμα των νεοφιλελεύθερων και ακροδεξιών πολιτικών, τα όρια μεταξύ τους γίνονται σε αρκετές περιπτώσεις θολά, καθώς και τα δύο αυτά ρεύματα εάν και εκκινούν από διαφορετικές αφετηρίες, έχουν κοινές παραδοχές σε πολλά επίπεδα. Ο νεοφιλελευθερισμός και η ακροδεξιά στοχοποιούν την έννοια της δημοκρατίας, τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, το συνδικαλιστικό κίνημα και οποιονδήποτε αμφισβητεί το υπάρχον κοινωνικοοικονομικό σύστημα. Αυτό αποτυπώνεται με καθαρότητα στην φράση που είχε διατυπώσει ο νεοφιλελεύθερος Κυριάκος Μητσοτάκης, ο οποίος είχε επισημάνει ότι η κοινωνική ισότητα είναι ενάντια στην ανθρώπινη φύση. Αυτή η φράση αποτελεί

τον κοινό παρονομαστή νεοφιλελευθερισμού και ακροδεξιάς, καθώς αποτελεί την βάση και των δύο αυτών ρευμάτων, με την διαφορά ότι στο ιδεολογικό επίπεδο ο νεοφιλελευθερισμός δίνει προτεραιότητα στο άτομο ενώ η ακροδεξιά στη συλλογική ταυτότητα της εθνικής συνείδησης. Επειδή, όμως, τα πεδία του ταξικού και πολιτικού ανταγωνισμού δεν διεξάγονται σε συνθήκες εργαστηρίου διαπιστώνουμε ότι πολύ εύκολα ο νεοφιλελευθερισμός και η ακροδεξιά λειτουργούν συμπληρωματικά με αποτέλεσμα να αναπαράγονται τα κυρίαρχα ταξικά συμφέροντα έναντι του κόσμου της εργασίας, της νεολαίας και της κοινωνικής πλειοψηφίας.

Ο νεοφιλελευθερισμός έχει ως θεωρητική και ιδεολογική αφετηρία το άτομο, το οποίο σύμφωνα με την θεώρηση του είναι το βασικό υποκείμενο της ελευθερίας. Για αυτό και ο νεοφιλελευθερισμός στον πυρήνα της αντίληψής του αποστρέφεται οτιδήποτε το συλλογικό, υπό το ιδεολόγημα ότι οι συλλογικές ταυτότητες και διαδικασίες καταπιέζουν την ατομικότητα. Σε αυτήν τη βάση, εξηγείται και η ασίγαστη ένταση μεταξύ του νεοφιλελευθερισμού και της δημοκρατίας, η οποία έχει ως προϋπόθεση τη συγκρότηση κοινωνικών και συλλογικών ταυτοτήτων. Πέρα από το επίπεδο του λόγου όμως, βλέπουμε ότι ο νεοφιλελευθερισμός όπου επικρατεί παράγει φτώχεια, αδικία και συσσωρεύει πλούτο και ισχύ στους λίγους. Παράλληλα, οι ακροδεξιές δυνάμεις έχουν κάποια συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, τα οποία παράγουν αποκλεισμούς με πολλαπλά κριτήρια. Σε μία σειρά από πεδία όπως το οικονομικό, το μεταναστευτικό ή τα δικαιώματα, η ακροδεξιά τα συνδέει με την φυλή, το φύλο ακόμη και την ηλικία. Ο ρατσισμός και ο σεξισμός προβάλλονται ευθέως από την ακροδεξιά σε κάθε πεδίο της κοινωνικής ζωής. Το πιο τρανταχτό παράδειγμα σαφώς είναι το μεταναστευτικό, όπου αποδεικνύεται εμπράκτως ότι κριτήριο για να ζει κάποιος, σύμφωνα με το ακροδεξιό αφήγημα, είναι η φυλή και η καταγωγή του. Επιπλέον, τα πράγματα γίνονται ακόμη πιο σύνθετα σε άλλα πεδία, όπως τα εργασιακά. Για παράδειγμα, ο Σαλβίνι στην Ιταλία προώθησε μία πολιτική η οποία καθιέρωσε φυλετικές διαστάσεις στα εργασιακά δικαιώματα, με αποτέλεσμα οι εργαζόμενοι να κρίνονται με βάση την καταγωγή τους. Παράλληλα, η θεσμοθέτηση του 12ωρου στην Αυστρία και οι υποχρεωτικές 400 ώρες υπερεργασίας στην Ουγγαρία αναδεικνύουν ότι η ακροδεξιά στοχεύει στην επιβολή ενός πιο βάρβαρου καπιταλισμού, όπου η αδικία και η φτώχεια θα είναι άμεσα συνδεδεμένες με κάθε μορφή ρατσιστικής αντίληψης.

1.3 Η ανάσχεση της κλιματικής κρίσης είναι μάχη ενάντια στη λογική του κέρδους

Η βλάβη που προκαλείται από την ανθρώπινη δραστηριότητα στο περιβάλλον δεν αποτελεί ένα νέο ζήτημα. Τα τελευταία χρόνια, ωστόσο, οι συνέπειες αυτής της διαδικασίας, μέσα από το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής, γίνονται ολοένα πιο αισθητές σε κάθε γωνιά της γης.

Με αφορμή τις καταστροφικές φωτιές σε Αμαζόνιο, Σιβηρία και ΗΠΑ, Αυστραλία ήρθαν στο προσκήνιο πτυχές της κλιματικής κρίσης που θέτουν υπό διακινδύνευση την ίδια την επιβίωση της ζωής του πλανήτη. Οι ακροδεξιές και συντηρητικές δυνάμεις επιχείρησαν να παρουσιάσουν την κλιματική αλλαγή ως «μύθευμα», μία συνωμοσία που διακινούν οι περιβαλλοντικές οργανώσεις και τα οικολογικά

κινήματα. Αυτή η οπτική έχασε μεγάλο μέρος της δύναμής της το τελευταίο χρονικό διάστημα, όταν πλέον οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής άρχισαν να γίνονται άμεσα ορατές στην καθημερινή ζωή των σύγχρονων κοινωνιών. Ολόκληρες περιοχές έχουν πάψει να είναι βιώσιμες και οδηγούνται σε πλήρη ερημοποίηση, οδηγώντας μεγάλες πληθυσμιακές ομάδες στην μετανάστευση. Η καταστροφή του περιβάλλοντος μέσα από την αλόγιστη εκμετάλλευση των φυσικών πόρων προς όφελος της κερδοφορίας των πολυεθνικών παίρνει όλο και μεγαλύτερες διαστάσεις. Αυτές οι ενέργειες συνεπάγονται καταστροφές στα οικοσυστήματα, κίνδυνο για πολλά είδη πανίδας και χλωρίδας και, βέβαια, κατάρρευση ολόκληρων κλάδων της οικονομίας, με ανυπολόγιστες συνέπειες.

Οι υπερσυντηρητικές και ακροδεξιές δυνάμεις προσπάθησαν είτε να αρνηθούν ολοκληρωτικά την κλιματική αλλαγή είτε να την περιγράψουν ως μία αναπότρεπτη φυσική διαδικασία, που δεν επηρεάζεται από την ανθρώπινη δραστηριότητα. Την ίδια στιγμή, σε σημαντικό τμήμα του νεοφιλελεύθερου στρατοπέδου προσπαθεί να οικειοποιηθεί το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής, προτείνοντας λύσεις με κριτήριο την κερδοφορία, χωρίς να αμφισβητεί τα βασικά αίτια δημιουργίας της, με απώτερο στόχο ένα νέο πεδίο ιδεολογικής κυριαρχίας, συσσώρευσης κεφαλαίου και απόσπασης συναίνεσης. Πρέπει, όμως, να είναι ξεκάθαρο ότι η μεταβολή του κλίματος στον πλανήτη απορρέει από τις τεράστιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα, λόγω ανθρωπογενών παρεμβάσεων, που οδηγούν στην όξυνση του περιήφημου «φαινομένου του θερμοκηπίου». Οι παραπάνω εκπομπές πηγάζουν ευθέως από τον σύγχρονο καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής, ο οποίος βασίζεται στην υπερκατανάλωση, στην εξάντληση των φυσικών πόρων του πλανήτη και στην παραγωγή ενέργειας, μέσα από τη χρήση ορυκτών πόρων. Αυτές οι μέθοδοι επιλέγονται, κυρίως, λόγω του χαμηλού κόστους, κάτι που ευνοεί πρωτίστως, αν όχι αποκλειστικά, τις μεγάλες πολυεθνικές εταιρίες και τους επιχειρηματικούς κολοσσούς.

Μεγάλο μέρος νεοφιλελεύθερων δυνάμεων οικοδόμησαν ένα πλαστό δίπολο, σύμφωνα με το οποίο η προστασία του περιβάλλοντος είναι νομοτελειακά και δομικά αντιπαραθετική προς την ανάπτυξη. Με άλλα λόγια, η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, παρότι συμβάλλει στον περιορισμό και την αναστροφή της οικολογικής καταστροφής, αποθαρρύνει το «επενδυτικό ενδιαφέρον» και έχει αρνητικό αντίκτυπο στη δημιουργία θέσεων εργασίας. Ένα τέτοιο επιχείρημα είναι απολύτως διάτρητο, δικαιολογείται, όμως, αν συνυπολογίσουμε ότι ως «ανάπτυξη» αντιλαμβάνονται την ανεξέλεγκτη και με κάθε τίμημα κερδοφορία του μεγάλου κεφαλαίου. Επί της ουσίας η κλιματική κρίση αποτελεί βασική όψη των αδιεξόδων του καπιταλιστικού μοντέλου παραγωγής που θυσιάζει στο βωμό των κερδών την ίδια την οικολογική ισορροπία και βιωσιμότητα του ίδιου του πλανήτη. Κατά τη δική μας αντίληψη, η ανάσχεση της κλιματικής κρίσης αποτελεί κεντρικό πεδίο μάχης του αντικαπιταλιστικού αγώνα στο σήμερα.

Πρέπει να είναι σαφές ότι η άνευ όρων ανάπτυξη, όπως εκφράζεται σήμερα στο πλαίσιο του καπιταλιστικού μοντέλου και της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης, γεννά αδικίες και ανισότητες, εφόσον προϋποθέτει, εκτός των άλλων, την άνιση κατανομή των βαρών, των πόρων και των πρώτων υλών ανάμεσα σε πολιτικοοικονομικά ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες. Έτσι, οι πρώτες

συσσωρεύουν έναν ολοένα αυξανόμενο όγκο πλούτου και υλικών αγαθών, τη στιγμή που οι δεύτερες που τα παράγουν γίνονται αποδέκτες όλων των περιβαλλοντικών και οικονομικών επιπτώσεων. Αυτή η διαδικασία υποβαθμίζει την ποιότητα ζωής, δημιουργεί και διευρύνει τις κοινωνικές ανισότητες, οδηγεί στην εμφάνιση του φαινομένου της ενεργειακής φτώχειας, ανοίγοντας ένα τεράστιο χάσμα ανάμεσα στους φτωχούς και τους πλούσιους.

Σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, είναι απαραίτητο να ληφθούν θεσμικές και κοινωνικές πρωτοβουλίες, με πυρήνα διεκδίκησης τον μετασχηματισμό του παραγωγικού και ενεργειακού μοντέλου, μέσα από τον περιορισμό της χρήσης λιγνίτη και ορυκτών καυσίμων, την αξιοποίηση με περιβαλλοντικούς όρους των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και τη διασφάλιση του μικρότερου δυνατού περιβαλλοντικού αποτυπώματος, παράλληλα με την άσκηση μίας ταξικά μεροληπτικής πολιτικής υπέρ της κοινωνικής πλειοψηφίας.

1.4 Η αριστερά μπροστά στην διαμόρφωση μιας νέας στρατηγικής

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες ρευστοποίησης των παγιωμένων συσχετισμών και των έντονων αναδιατάξεων στο παγκόσμιο πολιτικοοικονομικό γίγνεσθαι, η Αριστερά καλείται να ξεπεράσει τις εσωτερικές της αντιφάσεις και να πρωταγωνιστήσει στους κοινωνικούς αγώνες του σήμερα. Είναι, όμως, κοινή διαπίστωση ότι οι δυνάμεις της, σε παγκόσμιο επίπεδο, βρίσκονται σε στρατηγικό αδιέξοδο, καθώς αδυνατούν να συγκροτήσουν ένα συνολικό αντιπαραθετικό σχέδιο απέναντι στις δεξιές και νεοφιλελεύθερες δυνάμεις που δεν θα εξαντλείται σε ένα πλαίσιο διαχείρισης, αλλά θα στοχεύει στην υπέρβαση του καπιταλιστικού υποδείγματος.

Οι δυνάμεις της Αριστεράς στην Ευρώπη είναι κατακερματισμένες και, σε πολλές περιπτώσεις, δεν αντιλαμβάνονται τις συγκρούσεις που λαμβάνουν χώρα σε αυτή την ιστορική περίοδο, τους ριζικούς μετασχηματισμούς που αυτές παράγουν. Σε ένα μεγάλο τους μέρος, δεν αντιλαμβάνονται την ανάγκη να πρωταγωνιστήσουν στη συγκρότηση και διεκδίκηση μίας εναλλακτικής και ριζοσπαστικής πρότασης που θα αμφισβητεί το νεοφιλελεύθερο μονόδρομο, ενώ πολλές φορές επενδύουν στην εθνική περιχαράκωση και αναζητούν εθνικές λύσεις.

Με το ξέσπασμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης χρεοκόπησε το όραμα και το αφήγημα της σοσιαλδημοκρατίας. Οι δυνάμεις αυτές απέδειξαν την πρόσδεση τους στο άρμα του νεοφιλελευθερισμού και αποτέλεσαν τους καλύτερους μαθητές της Σχολής του Σικάγο. Η άμεση, αντανάκλαστική απάντηση της πλειοψηφίας των δυνάμεων της σοσιαλδημοκρατίας στην οικονομική κρίση ήταν τα σκληρά μέτρα λιτότητας και η σιδηρά πειθαρχία στους δημοσιονομικούς κανόνες. Χαρακτηριστικά παραδείγματα η Ελλάδα, η Ιταλία και η Γαλλία, όπου η σοσιαλδημοκρατία βίωσε αυτό που ονομάζεται «πασσοκοποίηση». Συρρίκνωση, στρατηγικό αδιέξοδο, διάρρηξη των κοινωνικών της συμμαχιών, συνολική νεοφιλελεύθερη μετάλλαξη.

Χρειάστηκε το σχέδιο και η επιμονή του ΣΥΡΙΖΑ, καθώς και το ξέσπασμα του ελληνικού λαού για να δοθεί το μήνυμα ότι οι λαοί της Ευρώπης δεν ανέχονται άλλο

τα προγράμματα λιτότητας και δεν συναινούν στην υποτίμηση της ζωής της κοινωνικής πλειοψηφίας. Κάτω από την λαϊκή πίεση και την αποτυχία του νεοφιλελεύθερου δόγματος, κάποιες δυνάμεις της σοσιαλδημοκρατίας ριζοσπαστικοποιήθηκαν και προσέγγισαν την Αριστερά. Στις περιπτώσεις που εφαρμόστηκε η συμμαχία σοσιαλδημοκρατίας με τις αριστερές δυνάμεις, κάτω από ένα σαφές πολιτικό και προγραμματικό πλαίσιο υπέρ της κοινωνικής πλειοψηφίας, τα αποτελέσματα ήταν θετικά για τον κόσμο της εργασίας και τη νέα γενιά.

Παράλληλα, οι δυνάμεις των οικολόγων ισχυροποιήθηκαν, λόγω του ζητήματος της κλιματικής αλλαγής που απειλεί τον πλανήτη. Η κλιματική κρίση θα αποτελέσει το αίτιο για νέες και διευρυμένες ανισότητες στον πλανήτη. Η «οικογένεια» των Πρασίνων από μια μικρή δύναμη στην Ευρώπη, απέκτησε πρωταγωνιστικό ρόλο, έχοντας αντιφατικά χαρακτηριστικά ως προς τη στρατηγική της και το πεδίο των συμμαχιών της. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η αντιδραστική τους απόφαση να συμμαχήσουν και να συγκυβερνήσουν με τον ακροδεξιό Κουρτς, στην Αυστρία. Υπό αυτή την έννοια, συμμαχικές δυνάμεις της Αριστεράς, μπορούν να λογίζονται όσες δυνάμεις του οικολογικού κινήματος παλεύουν ενάντια στον νεοφιλελευθερισμό και την ακροδεξιά και προτείνουν ένα νέο, εκ βάθρων αντιπαραθετικό στο σημερινό, παραγωγικό, ενεργειακό και καταναλωτικό μοντέλο, απέναντι στη λογική του κέρδους.

Πυρηνικό στοιχείο της αντίληψής της δικής μας Αριστεράς ήταν πάντα η ευρύτερη ενότητα των δυνάμεων που αντιμάχονται τον νεοφιλελευθερισμό και την ακροδεξιά. Απέναντι στην παλινόρθωση των εθνικισμών, την αντεπίθεση των νεοφιλελεύθερων δυνάμεων στους λαούς που ξεσηκώθηκαν, απέναντι στο σκοτάδι του φασισμού, του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας που εξαπλώνεται, καθώς και στην οικολογική αποσταθεροποίηση η Αριστερά οφείλει να αποτελέσει τον καταλύτη της δημιουργίας ενός προοδευτικού μπλοκ δυνάμεων που θα σταματήσει την εν λόγω προοπτική.

Τα προηγούμενα χρόνια η Αριστερά, κυρίως μέσα από το παράδειγμα του ΣΥΡΙΖΑ, απέδειξε ότι μπορεί να κυβερνήσει σε ένα πλαίσιο γενικευμένης αβεβαιότητας, δημιουργώντας μια ασπίδα προάσπισης και διεύρυνσης των δικαιωμάτων και ελευθεριών της κοινωνικής πλειοψηφίας. Οι μάχες που δόθηκαν απέναντι στο νεοφιλελεύθερο και ακροδεξιό δόγμα, οδήγησαν πολλές πολιτικές δυνάμεις να ανοίγουν δίαυλους επικοινωνίας με την Αριστερά. Έτσι, θα πρέπει να πρωτοστατήσει για ακόμα μία φορά, στη δημιουργία ενός πλατύ, ριζοσπαστικού, προοδευτικού και πλουραλιστικού μετώπου, που θα βάλει οδόφραγμα στην επέλαση της Νέας Δεξιάς και θα μπορέσει να δώσει απαντήσεις στα μεγάλα ερωτήματα της νέας εποχής. Η νέα περίοδος και οι νέες κοινωνικές συγκρούσεις θέτουν την Αριστερά ξανά στην πρώτη γραμμή του αγώνα για μια καλύτερη ζωή, για την άμβλυση των ανισοτήτων και της αδικίας. Και αυτή με την σειρά της θα πρέπει να ανταποκριθεί στον ιστορικό της ρόλο να δώσει ένα νέο όραμα στις κοινωνίες, το οποίο θα αμφισβητεί στην πράξη την παντοκρατορία του νεοφιλελευθερισμού, του κοινωνικού δαρβινισμού και της ακροδεξιάς.

Παράλληλα, οφείλουμε να αντλήσουμε πολιτική εμπειρία από τις εξελίξεις στη Λατινική Αμερική, αλλά και τις λαϊκές εξεγέρσεις και τις συγκρούσεις που λαμβάνουν χώρα σε διάφορα σημεία του Πλανήτη. Ως προς την Λατινική Αμερική, η παρουσία

Τραμπ στην προεδρία των ΗΠΑ σηματοδότησε μια νέα φάση ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων και πολιτικών συγκρούσεων στην περιοχή, όπου αναδείχθηκαν κυβερνήσεις με ξεκάθαρο ακροδεξιό πρόσημο, ενώ οι αριστερές και προοδευτικές κυβερνητικές δυνάμεις βρέθηκαν μπροστά σε νέα δεδομένα. Ο Μπολσονάρο στην Βραζιλία, οι πραξικοπηματίες σε Βενεζουέλα και Βολιβία, καθώς και η συντηρητική φιλοαμερικανική στροφή του Λένιν Μορένο στο Εκουαδόρ οδήγησαν σε αιματηρές συγκρούσεις ανάμεσα στο αστικό μπλοκ και τις υποτελείς τάξεις. Οι αστικές φιλοαμερικανικές δυνάμεις επιδιώκουν με ρεβανσιστικό τρόπο και αντιδημοκρατικές μεθόδους να γκρεμίσουν την κοινωνική πρόοδο που έλαβε χώρα σε πολλές χώρες της Λατινικής Αμερικής, τα τελευταία 15 χρόνια. Στην Χιλή λαμβάνει χώρα μια πρωτοφανής εξέγερση των «από κάτω» απέναντι στον ακροδεξιό πρόεδρο Πινέρα και στα συσσωρευμένα αδιέξοδα που παρήγαγε ο νεοφιλελευθερισμός, ήδη από τα χρόνια της δικτατορίας του Πινοσέτ. Ο εξεγερμένος λαός της Χιλής, όπου πρωτοστατεί η νέα γενιά, αποτελεί ένα λαμπρό παράδειγμα αγώνα και ελπίδας και τους καταπιεσμένους ανά τον κόσμο. Παρά την επιθετική στρατηγική των αστικών δυνάμεων είναι εμφανές, ότι οι λαϊκές δυνάμεις αντιδρούν και υπερασπίζονται τις δημοκρατικές ελευθερίες, τα κοινωνικά δικαιώματα και διεκδικούν ρόλο πρωταγωνιστή στη σφαίρα του πολιτικού ανταγωνισμού, θέτοντας στο προσκήνιο τις κοινωνικές ανισότητες. Ταυτόχρονα, οι λαϊκές εξεγέρσεις σε χώρες της Μέσης Ανατολής, μέσα σε ένα ειδικό πλαίσιο λόγω των ειδικών θρησκευτικών και φυλετικών χαρακτηριστικών της ευρύτερης περιοχής, έχουν μια κοινή συνισταμένη. Επιπλέον, στους δρόμους της Ευρώπης έχουν υπάρξει κινηματικές εκρήξεις με πρωτοστάτη τον γαλλικό λαό απέναντι στις πολιτικές Μακρόν Την ανάδειξη των κοινωνικών ανισοτήτων και την ανάγκη παρουσίας του λαϊκού παράγοντα στην άσκηση της πολιτικής. Από την μέση Ανατολή μέχρι την Λατινική Αμερική και τους δρόμους της Ευρώπης, «οι από κάτω» βγαίνουν στους δρόμους θέτουν υπό αμφισβήτηση μια κανονικότητα, η οποία δεν τους χωράει.

1.5 Ευρωπαϊκή πραγματικότητα και αριστερή στρατηγική

Είναι κρίσιμο να αναγνωρίσουμε ότι η παρούσα ευρωπαϊκή πραγματικότητα και οι διεθνείς συγκρούσεις απαιτούν ένα νέο διεθνιστικό πρόταγμα, μια νέα προγραμματική και κινηματική στρατηγική που θα ενοποιεί την Αριστερά, σε ευρωπαϊκή και σε παγκόσμια κλίμακα. Οι εξελίξεις στην Ισπανία και η δημιουργία κυβερνητικού συνασπισμού στη βάση προγραμματικών θέσεων ανάμεσα στην Ενωμένη Αριστερά (Unidas Podemos) και στους Σοσιαλιστές αποτελούν μια θετική εξέλιξη. Παράλληλα, ο πολιτικός λόγος του Κόρμπιν και ο μετασχηματισμός των εργατικών μέσω ενός αριστερού και ριζοσπαστικού προγράμματος που αμφισβητεί στο οικονομικό πεδίο τον νεοφιλελεύθερο τρόπο οργάνωσης, η είσοδος των μαζών και δη των νέων ανθρώπων στην πολιτική σκηνή, ανεξαρτήτως εκλογικού αποτελέσματος που οφείλει να ερμηνευτεί πρωτευόντως από το ζήτημα του Brexit, αποτελεί μια κρίσιμη παρακαταθήκη που αποδεικνύει ότι το κοινωνικό ζήτημα μπορεί να συγκροτήσει ιδεολογικά και πολιτικά στρατόπεδα.

Η παρουσία του ΣΥΡΙΖΑ στην ελληνική κυβέρνηση έθεσε εκ νέου στο πολιτικό προσκήνιο το ερώτημα της σχέσης της Αριστεράς με την πολιτική εξουσία. Η κυβερνητική εμπειρία αποτέλεσε μια τομή για το σύνολο της Αριστεράς που

παρήγαγε διαφωνίες, διασπάσεις, νέες συμφωνίες και ανασυνθέσεις. Είναι δεδομένο πως η συζήτηση για τον σοσιαλισμό του 21^{ου} Αιώνα, ως μια διαδικασία υπέρβασης του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, δεν πρέπει να γίνεται αντιληπτή ως μια ουτοπία και να είναι ένα κενό γράμμα. Η διακηρυκτική φράση «περί κατάρτησης της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο» δεν μπορεί να εξαντλείται σε βερμπαλιστικές αναφορές, αλλά να αναγνωρίζεται ως μια υπαρκτή τάση στο σήμερα, που στοιχειοθετείται στη βάση των κοινωνικών, ιδεολογικών και εν τέλει των πολιτικών συγκρούσεων. Ο δημοκρατικός δρόμος για το Σοσιαλισμό είναι μια μάχη που διεξάγεται σε χρόνο ενεστώτα.

Μέσα σε ένα πλαίσιο ασφυκτικό για τις υποτελείς τάξεις, όπου υπερεθνικοί οργανισμοί και εξωθεσμικά κέντρα αποφάσεων ορίζουν πολλές φορές τα πεδία της σύγκρουσης, η ανάγκη για εμβάθυνση της δημοκρατίας αποτελεί κινητήριο μοχλό και όπλο των υποτελών τάξεων για να αμφισβητήσουν την καπιταλιστική εξουσία. Θα πρέπει ωστόσο να συζητήσουμε σε βάθος το εύρος και το πεδίο δυνατοτήτων άσκησης πολιτικής στις εν λόγω συνθήκες, την τακτική, τις πολιτικές και κοινωνικές συμμαχίες, τα μέσα πάλης και την παρουσία της οργανωμένης αριστερής πρακτικής σε κάθε σφαίρα σύγκρουσης και, ακόμη περισσότερο, τον πολιτικό χαρακτήρα που συμπυκνώνει το κράτος σήμερα. Το παράδειγμα της Ελλάδας προσφέρει τροφή για σκέψη και σίγουρα εμπλουτίζει την αριστερή στρατηγική, δημιουργώντας παραδείγματα προς μίμηση και παραδείγματα προς αποφυγή.

Στην Ευρωπαϊκή κλίμακα, στην παρούσα ιστορική συγκυρία, η πρωτοβουλία του ΣΥΡΙΖΑ να δημιουργήσει ένα πεδίο διαλόγου και κοινής δράσης ανάμεσα στο κόκκινο-κόκκινο- πράσινο (Ριζοσπαστική Αριστερά, Σοσιαλιστές, Πράσινοι) αποτελεί μια κρίσιμη στρατηγική επιλογή για την ανασυγκρότηση του προοδευτικού μπλοκ στη βάση μιας νέας πολιτικής συμφωνίας, που θα εδράζεται στην αναγνώριση από μέρους της Αριστεράς της δεδομένης πλέον ανάγκης για ευρείες συμμαχίες, αλλά και στον απεγκλωβισμό της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας από τη νεοφιλελεύθερη ηγεμονία. Έχοντας αναγνωρίσει το πλαίσιο των συσχετισμών που ορίζουν τις δομές, τον χαρακτήρα και τον προσανατολισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να ξανασυζητήσουμε τι σημαίνει αριστερή στρατηγική σε αυτό το δυσμενές πλαίσιο, κάνοντας συγκεκριμένες αφητηριακές παραδοχές. Θα πρέπει πάντα να λαμβάνουμε υπόψη μας ότι οι ιδρυτικές αρχές και το πλαίσιο συμφωνιών της Ε.Ε έχουν δομηθεί πάνω σε μία νεοφιλελεύθερη αντίληψη. Παράλληλα, οφείλουμε να αναγνωρίζουμε ότι κάθε κοινωνικοπολιτική δομή, όπως και η Ε.Ε., αποτελεί μια δυναμική σχέση που συμπυκνώνει συσχετισμό δύναμης, ο οποίος οριοθετείται και από το πλαίσιο ανταγωνισμών σε κάθε ευρωπαϊκό κοινωνικό σχηματισμό. Δεύτερον, να αναγνωρίσουμε τον μειωμένο ρόλο του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου στη λήψη αποφάσεων και στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής στρατηγικής. Τρίτον, να αναδείξουμε τις αντιδημοκρατικές αποφάσεις από εξωθεσμικά όργανα τεχνοκρατών και διορισμένες επιτροπές, χωρίς κανέναν λαϊκό έλεγχο. Τέταρτον, να αναγνωρίσουμε την κρίση εμπιστοσύνης των ευρωπαϊκών λαών στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες, προκύπτει το ερώτημα γύρω από το ζήτημα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, μιας διαδικασίας η οποία οριοθετείται στον απόηχο του Brexit, των κλειστών συνόρων, της ανόδου της ακροδεξιάς, της προσφυγικής κρίσης και των εμπορικών πολέμων. Ως προς το Brexit, το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος

αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα πλήγματα που έχει δεχτεί το ευρωπαϊκό οικοδόμημα στην ιστορία του. Έδειξε με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο τις αντιθέσεις και τις αντιφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς οι λαοί δεν βλέπουν, στην σημερινή Ευρώπη της κυριαρχίας των τεχνοκρατών και των χρηματαγορών, καμία προοπτική και όραμα για το μέλλον τους. Δεν είναι τυχαίο ότι τα κοινωνικά στρώματα που έκριναν το αποτέλεσμα για την έξοδο της Μ. Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι τα λαϊκά, τα οποία αποτελούνται κυρίως από την νεολαία και τους μισθωτούς εργάτες. Αυτό το ποιοτικό στοιχείο είναι πολύ σημαντικό, καθώς βλέπουμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση κινείται εχθρικά απέναντι στους ανθρώπους του μόχθου και της εργασίας. Παράλληλα, το Brexit ανέδειξε το δημοκρατικό έλλειμμα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς οι πολίτες νιώθουν αποξενωμένοι και αποκλεισμένοι από τα κέντρα των πολιτικών αποφάσεων. Τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι απαξιωμένα στα μάτια των ευρωπαϊκών κοινωνιών. Το Brexit, όπως επαληθεύτηκε και στις πρόσφατες βρετανικές εκλογές με την ευρεία νίκη των Συντηρητικών του Μπόρις Τζόνσον, ανεξάρτητα από τις δυνάμεις που το στήριξαν αρχικά, έλαβε εν τέλει ακροδεξιά χαρακτηριστικά, ενισχύοντας τις εθνικιστικές φωνές που επενδύουν στην εθνική αναδίπλωση, τον ρατσισμό και την ξενοφοβία.

Στον τομέα της εργασίας, ο τρόπος που διαρθρώνονται οι εργασιακές σχέσεις ορίζουν σε μεγάλο βαθμό της ελευθερίες και τους περιορισμούς που χαρακτηρίζουν μία κοινωνία. Στην παραπάνω παραδοχή καλείται να απαντήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία αυτή την στιγμή αντιμετωπίζει κρίση νομιμοποίησης σε πολλαπλά επίπεδα. Πιο συγκεκριμένα, από την καταστατική συνθήκη του Μάαστριχτ το 1992 τέθηκαν οι βάσεις για την νεοφιλελεύθερη ηγεμονία στο πεδίο των εργασιακών σχέσεων στην Γηραιά Ήπειρο. Οι δύο βασικές έννοιες που ενσωματώθηκαν στο Κοινοτικό Δίκαιο για την εργασία και την ανάπτυξη ήταν αυτές της ευελιξίας (flexibility) και της ανταγωνιστικότητας (competitiveness). Πιο συγκεκριμένα, με την κατάρρευση του «υπαρκτού σοσιαλισμού» και την επικράτηση του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού, αμφισβητήθηκαν έντονα από τις κυρίαρχες τάξεις κοινωνικά κεκτημένα και εργασιακά δικαιώματα δεκαετιών. Έννοιες όπως η πλήρης και οκτάωρη εργασία στοχοποιήθηκαν, ενώ, στη θέση των συλλογικών συμβάσεων, προωθήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση οι ατομικές συμβάσεις εργασίας. Όλες αυτές οι αντεργατικές ρυθμίσεις συντελέστηκαν στο όνομα της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας. Στον πυρήνα της νεοφιλελεύθερης λογικής, υπάρχει η αντίληψη ότι τα εργασιακά δικαιώματα συνιστούν «εμπόδιο» για την ανάπτυξη, οπότε η μόνο οδός η οποία επιλέχθηκε ήταν η αποδιάρθρωση των εργασιακών σχέσεων.

Στο επίπεδο της ιδεολογίας, η έννοια της ανάπτυξης συνδέθηκε αποκλειστικά με την πλήρη απελευθέρωση των αγορών και την αποδιάρθρωση κάθε ρύθμισης υπέρ του κόσμου της εργασίας. Ο ατομικός δρόμος και η επικράτηση του νόμου του ισχυρού έγινε πυρηνικό στοιχείο της εργατικής πολιτικής από τα τεχνοκρατικά κέντρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κορύφωση της διάλυσης των εργασιακών σχέσεων ήταν η περίοδος της κρίσης, η οποία χρησιμοποιήθηκε από τις κυρίαρχες τάξεις ως ευκαιρία για την περαιτέρω συσσώρευση πλούτου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί και η διαχείριση της ελληνικής κρίσης, στην οποία αποτυπώθηκαν όλες οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές. Εν μία νυκτί διαλύθηκαν οι συλλογικές συμβάσεις, μειώθηκαν οι μισθοί των εργαζομένων και διευρύνθηκαν οι ελαστικές μορφές εργασίας.

Παράλληλα, η αποδόμηση των ρυθμίσεων που προστάτευαν τους εργαζόμενους γιγάντωσε τα φαινόμενα της εργοδοτικής αυθαιρεσίας. Με τον ίδιο τρόπο αντιμετώπισε η Ευρωπαϊκή Ένωση και τις άλλες χώρες που αντιμετώπισαν οικονομική και πολιτική κρίση, καθώς επέβαλε πολιτικές λιτότητας που διέλυσαν τα κεκτημένα δεκαετιών. Η βίαιη αναδιανομή του πλούτου από τα φτωχότερα κοινωνικά στρώματα προς τις ελίτ παρήγαγε έντονες πολιτικές ανακατατάξεις. Η άνοδος εθνικιστικών δυνάμεων και η προσέγγιση τους στο πεδίο των εργασιακών σχέσεων, όχι μόνο δεν βελτιώνει τις συνθήκες εργασίας του κόσμου της κοινωνικής πλειοψηφίας, αλλά παράγει ακόμη περισσότερους αποκλεισμούς. Πλέον, σε πολλές περιπτώσεις, ο καταμερισμός της εργασίας διαμεσολαβείται από φυλετικές και έμφυλες διαστάσεις, με αποτέλεσμα να προωθείται η λογική του κοινωνικού κανιβαλισμού. Σε αυτό το πλαίσιο του «φυσικού» καπιταλισμού η Αριστερά καλείται να δώσει απαντήσεις και να συγκροτήσει τις κατάλληλες κοινωνικές και πολιτικές συμμαχίες, που θα δώσουν προοπτική εξόδου από την εποχή της νεοφιλελεύθερης ηγεμονίας. Η χάραξη ενός συνολικού σχεδίου που θα έχει σαν κέντρο της ανάπτυξης την προστασία της εργασίας είναι προϋπόθεση, ώστε να καταπολεμήσουμε τις οδυνηρές συνέπειες του νεοφιλελευθερισμού καπιταλισμού. Ειδικά, εάν λάβουμε υπόψη τις τεκτονικές αλλαγές που θα λάβουν χώρα στην ίδια την παραγωγικής διαδικασία με την ανάδυση της τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης και την αυτοματοποίηση της παραγωγής.

Παράλληλα, η Ευρώπη τα τελευταία χρόνια έχει έρθει αντιμέτωπη με μία πρωτοφανή προσφυγική κρίση, καθώς καλείται να αντιμετωπίσει την μεγαλύτερη μετακίνηση προσφυγικών ροών μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Σε ένα τόσο σοβαρό ζήτημα που έχει ανθρωπιστικές διαστάσεις, καθώς αφορά τις ζωές εκατοντάδων χιλιάδων κατατρεγμένων, η Ευρώπη έχει διαλέξει την σκοτεινή οδό της ξενοφοβίας και την πολιτική των κλειστών συνόρων. Οι περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με πρωτοπόρες τις χώρες του Βίσεγκραντ επενδύουν στον φόβο, με αποτέλεσμα να οξύνονται οι φασιστικές και ρατσιστικές πρακτικές εναντίον των προσφύγων. Η αντιμεταναστευτική- αντιπροσφυγική πολιτική αποτυπώνεται με τον πιο εμφανή τρόπο από την ίδια την ποινικοποίηση της ανθρωπιάς, τα κλειστά σύνορα και την Ευρώπη φρούριο που μετατρέπει την Ελλάδα σε αποθήκη ψυχών. Είναι χαρακτηριστικό το παράδειγμα της Ιταλίας, όπου ο Σαλβίνι είχε περάσει νομοθετική ρύθμιση η οποία προβλέπει ότι οποιοσδήποτε προσφέρει βοήθεια στους πρόσφυγες στη θάλασσα θα τιμωρείται με πρόστιμο. Απέναντι σε αυτές τις φοβικές και μισαλλόδοξες λογικές, τα προηγούμενα χρόνια αναδείχτηκε και μία προοδευτική αντίληψη με πιο χαρακτηριστικό το φωτεινό αντιπαράδειγμα της Ελλάδας, που μέσα σε ένα τόσο δυσμενή συσχετισμό προέβαλε την αλληλεγγύη και την ανθρωπιά προς του πρόσφυγες. Όλοι μας θυμόμαστε τις φιλόξενες πρακτικές των τοπικών κοινωνιών που αγκάλιασαν τους πρόσφυγες, δείχνοντας ότι η αλληλεγγύη είναι μονόδρομος. Σε αυτήν τη συνθήκη, καταλυτική ήταν η παρουσία μίας αριστερής κυβέρνησης, η οποία ανέδειξε το ζήτημα του προσφυγικού ως ένα ζήτημα πανευρωπαϊκό και παγκόσμιο, αποδομώντας τις λογικές της εθνικής αναδίπλωσης και των κλειστών συνόρων. Μάλιστα, η επιλογή της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ να δημιουργήσει δομές φιλοξενίας αφενός βοήθησε τους πρόσφυγες να ζουν κάτω από καλύτερες συνθήκες, αφετέρου δημιούργησε ένα πολύ σημαντικό κύμα φιλοξενίας και αλληλεγγύης.

Οι προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές δεν είναι ένα φυσικό φαινόμενο, αλλά

είναι πρωτίστως αποτέλεσμα των ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων, τις οποίες ενισχύουν και μεγάλες ευρωπαϊκές δυνάμεις. Οι ίδιες αυτές δυνάμεις παρά τις αντίθετες διακηρύξεις τους τροφοδοτούν την πολιτική των κλειστών συνόρων και μετατρέπουν ένα ζήτημα ευρωπαϊκής και παγκόσμιας εμβέλειας σε ζήτημα συγκεκριμένων χωρών. Η παραπάνω λογική αποτυπώνεται με σαφήνεια στον κανονισμό Δουβλίνο II – ο οποίος και πρέπει να καταργηθεί – που προβλέπει την επιστροφή προσφύγων στην χώρα πρώτης εισόδου στην ΕΕ και βεβαίως στην συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας, που διαπνέεται από μία λογική αποτρεπτικής πολιτικής, συντηρώντας κάκιστες συνθήκες για τους πρόσφυγες. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο παραβιάζεται κατάφωρα η συνθήκη της Γενεύης, η οποία προβλέπει την προστασία των ανθρώπων που φεύγουν από εστίες πολέμου.

Κεντρικό στοιχείο της περιόδου που διανύουμε είναι η όξυνση της αβεβαιότητας στη γειτονιά μας. Η συνεχής προσπάθεια του αμερικάνικου παράγοντα να παρέμβει και να καθορίσει τις εξελίξεις στη Μέση Ανατολή στην μετά τον πόλεμο στη Συρία εποχή, η όξυνση των ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών και οι επεκτατικές κινήσεις του Ερντογάν, διαμορφώνουν ένα πλαίσιο αναταράξεων που αγγίζει και την Ελλάδα. Στο φόντο αυτό, η Αριστερά αταλάντευτα υποστηρίζει τη διασφάλιση της ειρήνης και της σταθερότητας στην περιοχή, με ειρηνική και πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική και χωρίς εθνικιστικούς παροξυσμούς.

Για την δική μας αριστερά, η ανάγκη επανίδρυσης της Ε.Ε στη βάση μιας προοδευτικής κατεύθυνσης, υπεράσπισης της εργασίας, των κοινωνικών αγαθών, των δικαιωμάτων και των ελευθεριών, του κοινωνικού κράτους, της αποδόμησης του νεοφιλελευθερισμού, της σύγκρουσης με τον εθνικισμό και τον ρατσισμό στη βάση της αλληλεγγύης και της δημοκρατίας απέναντι στην ακροδεξιά επέλαση, απαιτεί μια στρατηγική που συμπυκνώνεται στην φράση «Εντός και Εναντίον». Εντός των πεδίων της σύγκρουσης και της διαμόρφωσης συσχετισμών και εναντίον του νεοφιλελευθερισμού, των τεχνοκρατών και της ακροδεξιάς. Για εμάς, αποτελούν μάχες ευρωπαϊκής κλίμακας τα ζητήματα της εργασίας και των δημοκρατικών δικαιωμάτων, της κλιματικής κρίσης, η σύγκρουση με τους «φορολογικούς παραδείσους» και η αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης. Υπό αυτό το πρίσμα αντιλαμβανόμαστε την Ευρώπη ως πεδίο σύγκρουσης και ουσιαστικής επίλυσης των μεγάλων αυτών ζητημάτων, που μπορούν να αποτελέσουν πεδία διεκδίκησης όλων των ευρωπαϊκών λαών.

Η νέα Αριστερά, δεν έπεσε από τον ουρανό έχει ως κινητήρια δύναμη την ριζοσπαστική αριστερά που στο τέλος του 20^{ου} Αιώνα και στις αρχές του 21^{ου} αμφισβήτησε το τέλος της ιστορίας και αποτέλεσε προϊόν ανασυνθέσεων και γέννημα της κοινωνικής κίνησης στη βάση υπεράσπισης των κοινωνικών αγαθών, του κοινωνικού κράτους, της εργασίας, των κοινωνικών δικαιωμάτων και της οικολογίας. Το γεγονός ότι η νέα Αριστερά διαμορφώνεται με ευθύνη και κεντρική παρουσία της ριζοσπαστικής Αριστεράς και άλλων αριστερών δυνάμεων, πρέπει να μας καθιστά περήφανους/ες για τις μάχες που έχουμε δώσει στο παρελθόν, για τις επιλογές μας και το στόχο μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: Η ελληνική πραγματικότητα

2.1 Η Ελλάδα μπροστά στη δεξιά παλινόρθωση

Το αποτέλεσμα των εκλογών της 7^{ης} Ιουλίου, που ανέδειξε τη ΝΔ σε κυβέρνηση με ισχυρή πλειοψηφία και τον ΣΥΡΙΖΑ στην αξιωματική αντιπολίτευση με ένα σταθερό και σημαντικό ποσοστό της τάξης του 32%, ορίζει μια νέα πολιτική, κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα.

Τα αποτελέσματα των εκλογών δεν έπεσαν από τον ουρανό, σε κενό πολιτικό πεδίο και χρόνο. Αντιθέτως, αποτέλεσαν προϊόν κοινωνικών διεργασιών και διαμόρφωσης μιας ηγεμονικής πολιτικής γραμμής των αντιπάλων μας και δη της Νέας Δημοκρατίας έναντι του ΣΥΡΙΖΑ. Το αντι-ΣΥΡΙΖΑ μπλοκ, αποτελούμενο από τα κόμματα του παλαιού πολιτικού συστήματος, τα μεγάλα επιχειρηματικά συμφέροντα και τα ΜΜΕ, κατέβαλε κάθε προσπάθεια για να χτυπήσει τις πολιτικές επιλογές του ΣΥΡΙΖΑ και τη διαδρομή του. Διεξήγαγε έναν πολύπλευρο ιδεολογικό πόλεμο και επένδυσε στην αντιπολιτική, στον ακροδεξιό λόγο, στον ρατσισμό και στη μαύρη προπαγάνδα, αποκρύπτοντας την πραγματικότητα και προκαλώντας φθορά στην Κυβέρνηση. Την ίδια στιγμή, όντας οι ίδιοι οι βασικοί αίτιοι της χρεοκοπίας της χώρας, των μνημονίων, καθώς και της καταστροφής του κόσμου της εργασίας, της νεολαίας και των μεσαίων στρωμάτων, ευαγγελίστηκαν μια νέα πραγματικότητα για την χώρα. Από τη μία, στόχευσαν στην αναπαραγωγή ενός συστημικού λόγου που θα ανασυγκροτεί τον χώρο ενός συντηρητικού κέντρου και ταυτόχρονα θα ενσωματώνει ακροδεξιά ακροατήρια. Η «ανάπτυξη για όλους», «η ασφάλεια και η τάξη», «οι φορολογικές ελαφρύνσεις», σε συνδυασμό με τον ρατσιστικό λόγο και τον κοινωνικό αυτοματισμό, την πατριδοκαπηλία και τον εθνικισμό, με αποκορύφωμα το ζήτημα του Μακεδονικού, δημιούργησαν μια στρατηγική που στόχευε στην ιδεολογική πόλωση και στην πτώση της Κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ. Από την πλευρά του, ο ΣΥΡΙΖΑ δεν κατάφερε να διαμορφώσει μια στρατηγική νίκης απέναντι στον αντίπαλο. Πολλές φορές, αναλώθηκε στο να δίνει απαντήσεις στο πολιτικό γήπεδο του αντιπάλου, ενώ η αντικειμενική φθορά του 3^{ου} μνημονίου, το ακροδεξιό κίνημα που αναπτύχθηκε γύρω από το ζήτημα του Μακεδονικού, οι ελλείψεις, οι αδυναμίες και οι αστοχίες σε διάφορες πτυχές της κυβερνητικής πολιτικής, σε συνδυασμό με τα τεράστια ελλείμματα του κόμματος στο κοινωνικό πεδίο, έθεσαν τον ΣΥΡΙΖΑ σε θέση άμυνας. Πολλές φορές, πατώντας σε δύο βάρκες αδυνατούσαμε να δώσουμε πειστικές απαντήσεις που θα συγκρούονταν ηγεμονικά με τον αντίπαλο, ενώ εγκλωβιστήκαμε αρκετές φορές γύρω από λογικές διαχείρισης. Φυσικά, οι παραπάνω συνθήκες δεν αναιρούν την τεράστια προσπάθεια που έλαβε χώρα για να βγει η χώρα από τα μνημόνια και να τεθούν στο επίκεντρο τα δικαιώματα των πολλών. Μπορεί να βιώσαμε μια κρίσιμη ιδεολογική ήττα στις εκλογές, αλλά τα ποσοστά του ΣΥΡΙΖΑ ανέδειξαν ένα πλέγμα κοινωνικών συμμαχιών, με αναφορά στον κόσμο του μόχθου, της εργασίας και της νεολαίας που στηρίχθηκε από την Κυβέρνηση και, ταυτόχρονα, στήριξε εκείνη την πολιτική δύναμη που επιδίωξε να δράσει υπέρ των δικαιωμάτων των φτωχών, των αδύναμων και, εν τέλει, υπέρ των πολλών. Δεν πρέπει να ξεχνάμε πως ο ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί την μεγαλύτερη δύναμη της Αριστεράς στην Ευρώπη και

αποτελεί κύριο εκφραστή του προοδευτικού και αριστερού συσχετισμού δύναμης σε αυτό το πεδίο. Ο ΣΥΡΙΖΑ, μέσα σε ένα πολύ δυσμενές περιβάλλον που διαμορφώθηκε από το κακό αποτέλεσμα των ευρωεκλογών, κατάφερε να καταγράψει την τρίτη μεγαλύτερη εκλογική επίδοση της ελληνικής Αριστεράς στην πολιτική ιστορία του τόπου. Είναι αδιαμφισβήτητο ότι, μετά από επτά χρόνια στην πρώτη γραμμή των πολιτικών εξελίξεων, ο ΣΥΡΙΖΑ είναι ο κυρίαρχος πόλος του προοδευτικού χώρου, η μεγαλύτερη ποσοστιαία δύναμη του προοδευτικού στρατοπέδου στην Ευρώπη και, μάλιστα, ένα κόμμα του οποίου η εκλογική δύναμη πηγάζει από τις λαϊκές τάξεις και τη νέα γενιά.

Η συμφωνία των Πρεσπών αποτέλεσε προεκλογικά μια κεντρική διαχωριστική γραμμή των πολιτικών στρατοπέδων και των αναδιατάξεων που έχουν λάβει χώρα. Παράλληλα, όλα τα προηγούμενα χρόνια, η υπεράσπιση των δικαιωμάτων των πολλών έναντι των συμφερόντων των λίγων συνέβαλε καθοριστικά στην παραγωγή δύο ανταγωνιστικών πόλων εξουσίας. Το τέλος του πολιτικού συστήματος, έτσι όπως διαμορφώθηκε στην Μεταπολίτευση, επισφραγίζεται από την δημιουργία ενός νέου διπολισμού στη βάση ανταγωνιστικών και όχι αλληλοσυμπληρούμενων σχεδίων, όπως συνέβαινε τα χρόνια του πάλαι ποτέ ισχυρού δικομματισμού ανάμεσα στο ΠΑΣΟΚ και τη ΝΔ.

Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι η μη παρουσία της Χ.Α στο κοινοβούλιο και η συρρίκνωση των ποσοστών της αποτελεί ένα θετικό γεγονός. Η ολοκλήρωση της δίκης της Χ.Α., μιας νεοφασιστικής και εγκληματικής οργάνωσης οφείλει να στείλει στη φυλακή τον ηγετικό πυρήνα που ευθύνεται για τις δολοφονίες και τις επιθέσεις απέναντι σε όλους εκείνους που τα προηγούμενα χρόνια εξέφραζαν το διαφορετικό και δεν υποτάσσονταν στις νόρμες του νεοφασισμού. Ωστόσο, αποτελεί διαρκές διακύβευμα ο αγώνας ενάντια στις φασιστικές πρακτικές που απλώνονται σήμερα σε διάφορες εκφάνσεις της κοινωνικής ζωής, αλλά και των θεσμών.

Βρισκόμαστε σε μια περίοδο όπου ο πολιτικός χάρτης αναδιατάσσεται, η κοινωνική πλειοψηφία και οι υποτελείς τάξεις μπαίνουν στο στόχαστρο. Ο κόσμος της εργασίας, οι μη προνομιούχοι, τα μικρομεσαία στρώματα, η νέα γενιά έρχονται αντιμέτωποι με μια σειρά νεοφιλελεύθερων, ακροδεξιών και ρεβανιστικών πολιτικών. Θα ήταν λάθος να εκλάβουμε το αποτέλεσμα των εκλογών σαν μια διαδικασία που απλά έπεσε από τον ουρανό. Προέκυψε μέσα από κοινωνικές διεργασίες, πολιτικές συγκρούσεις και ιδεολογικές μετατοπίσεις. Η νέα πραγματικότητα που επιβάλλει η κυβέρνηση συμπυκνώνεται στο δόγμα «νόμος και τάξη». Διαμορφώνεται ένα πλαίσιο άσκησης πολιτικής που εδράζεται ιδεολογικά στο δόγμα του νεοφιλελευθερισμού και την ακροδεξιά, είτε σε σχέση με την οικονομία είτε αναφορικά με την καθημερινή ζωή, τις δημοκρατικές ελευθερίες και τα δικαιώματα των πολλών. Η Νέα Δημοκρατία έχει επιλέξει συνειδητά να ενσωματώσει τα ακροατήρια της Χ.Α στο σχέδιό της, επενδύοντας στον ρατσισμό, τον εθνικισμό, τη συρρίκνωση των δικαιωμάτων των πολλών και στην δημιουργία εσωτερικών εχθρών: αφενός τους πρόσφυγες και τους μετανάστες, αφετέρου όλους εκείνους που αγωνίζονται, βγαίνουν στον δρόμο και συγκρούονται με τον κανιβαλισμό της ακροδεξιάς. Ο ΣΥΡΙΖΑ, από την πλευρά του, κινείται πολλές φορές με αμήχανο τρόπο, χωρίς να αναδεικνύει την κοινωνική του ατζέντα και τις δικές του προγραμματικές αιχμές και απαντήσεις. Την ίδια στιγμή που ορθώς υπερασπίζεται τις νικηφόρες πτυχές της κυβερνητικής του πολιτικής, ουκ

ολίγες φορές εξαντλεί την δράση του στον κοινοβουλευτικό λόγο, χωρίς να τον πλαισιώνει από ένα σχέδιο παρέμβασης και δράσης στο κοινωνικό πεδίο.

Μετά από μια τετραετία σχετικής κινηματικής νηνεμίας, το τελευταίο διάστημα φαίνεται ότι ο λαϊκός παράγοντας ξαναβγαίνει σταδιακά στο προσκήνιο. Στις σημερινές κοινωνικές συνθήκες, η νεολαία πρωτοστατεί στις κινηματικές διεργασίες, αφού αποτελεί και το επίκεντρο της επίθεσης των κυρίαρχων πολιτικών. Οι φοιτητικές κινητοποιήσεις, οι αγώνες που ξεδιπλώνονται ενάντια στην καταστολή, οι δράσεις αλληλεγγύης στους πρόσφυγες, η υπεράσπιση των δημόσιων αγαθών και των κοινωνικών κεκτημένων από τους εργαζομένους αποτελούν τα πρώτα σκιρτήματα της ανασυγκρότησης του λαϊκού κινήματος, απέναντι σε ένα σχέδιο που επιδιώκει να επιτεθεί αδυσώπητα στον λαϊκό παράγοντα, στον κόσμο της εργασίας και της νεολαίας.

2.2 Οι πολιτικές δυνάμεις

2.3 Νέα Δημοκρατία

Η Νέα Δημοκρατία, ιδιαίτερα στα χρόνια της κρίσης, έχει καθορίσει το στίγμα της ως μία σαφώς νεοφιλελεύθερη δύναμη με ακροδεξιά και νεοσυντηρητικά χαρακτηριστικά. Την κατεύθυνση αυτή έχει προσδώσει και στη διακυβέρνηση της χώρας, την οποία ασκεί από τον Ιούλιο του 2019.

Η πολιτική της κυβέρνησης κινείται σε δύο άξονες. Αφενός, επιδίδεται σε μια προσπάθεια επιβολής του νεοφιλελεύθερου υποδείγματος και αποδόμησης των κοινωνικών κεκτημένων και του κοινωνικού κράτους που ενίσχυσε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, ενώ ξεδιπλώνει ένα πολυεπίπεδο σχέδιο υποτίμησης της εργασίας και «άλωσης» του δημοσίου προς όφελος των συμφερόντων των ελίτ. Αφετέρου, προωθεί ένα ταχύρρυθμο σχέδιο όξυνσης του αυταρχισμού στην κοινωνία και στην καθημερινή ζωή, βάζοντας στο στόχαστρο θεμελιώδη δημοκρατικά δικαιώματα και ενισχύοντας στο μέγιστο βαθμό όλα τα συντηρητικά αντανακλαστικά της κοινωνίας.

Οι νεοφιλελεύθερες παρεμβάσεις αποτυπώνονται και στον πρώτο προϋπολογισμό που κατατέθηκε: μειώσεις δαπανών δημοσίων επενδύσεων, μείωση επιδομάτων στήριξης της κοινωνίας, ψίχουλα για αυτούς που χρειάζονται στήριξη και φοροελαφρύνσεις για το μεγάλο κεφάλαιο, ενώ η πολυθρύλητη στήριξη της μεσαίας τάξης αποδείχτηκε άλλη μια εξαπάτηση. Επίσης, η νεοφιλελεύθερη κατεύθυνση της κυβερνητικής πολιτικής είναι εμφανής στη φορολογία (με προκλητικές φοροαπαλλαγές στο μεγάλο κεφάλαιο), στα εργασιακά (ακύρωση του μέτρου της αιτιολογημένης απόλυσης και της «ευθύνης του εργολάβου», εισαγωγή διατάξεων που καταργούν ουσιαστικά τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, ουσιαστική ακύρωση της δυνατότητας των εργαζομένων να προσφύγουν στο θεσμό της διαιτησίας για την επίλυση διαφορών με τον εργοδότη, διάλυση του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας), στην προωθούμενη ιδιωτικοποίηση του ασφαλιστικού συστήματος, στη δημόσια περιουσία (ξεπούλημα της ΔΕΗ και άλλων δημόσιων υποδομών), στην παιδεία

(εξίσωση των διπλωμάτων των κολλεγίων με τα πτυχία των δημόσιων πανεπιστημίων, σύνδεση της χρηματοδότησής τους με ένα είδος «αξιολόγησης», αυτονομία των δημοτικών σχολείων), στην υγεία (περικοπές προσωπικού, αύξηση κόστους παροχής υπηρεσιών). Όλα τα παραπάνω αποτελούν όψεις του βαθιά νεοφιλελεύθερου σχεδίου που εφαρμόζει η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, ήδη από το πρώτο διάστημα της θητείας της, υποβαθμίζοντας πλήρως το κοινωνικό κράτος.

Παράλληλα, η κυβέρνηση εφαρμόζει σε όλα τα πεδία της κοινωνίας την ατζέντα «νόμος και τάξη» και εγκαθιδρύει σταδιακά ένα νέο καθεστώς αστυνομοκρατίας υπό την ταμπέλα της

«ασφάλειας»: Κατάργηση του πανεπιστημιακού ασύλου, έφοδος των ΜΑΤ στην ΑΣΟΕΕ, ξύλο και συλλήψεις φοιτητών, «εκκαθάριση» των Εξαρχείων, βασανιστήρια στη ΓΑΔΑ, παρακολούθησεις πολιτών, αστυνομικές έφοδοι σε κινηματογράφους που προβάλλονταν

«ακατάλληλες» ταινίες και σε χώρους διασκέδασης νέων ανθρώπων. Την ίδια στιγμή, αφήνει ουσιαστικά ανέγγιχτη την πραγματική παραβατικότητα. Παράλληλα, επεκτείνει την λογική του ελέγχου και της τρομοκράτησης, τοποθετώντας εκπροσώπους της ΕΥΠ στις δημόσιες υπηρεσίες, γυρίζοντας τη χώρα σε μαύρα χρόνια.

Την ίδια πολιτική ακολουθεί η κυβέρνηση και στο προσφυγικό-μεταναστευτικό ζήτημα. Είναι σαφές ότι επιδιώκει να καταστήσει τις συνθήκες υποδοχής και παραμονής των προσφύγων και των μεταναστών όσο το δυνατόν χειρότερες, στερώνοντας τους βασικά δικαιώματα. Σε αυτήν την κατεύθυνση, δυσχεραίνει με κάθε τρόπο τις διαδικασίες χορήγησης ασύλου, ενάντια στο διεθνές δίκαιο, ανακοινώνει φυλακές και στρατόπεδα συγκέντρωσης σε ξερονήσια, προετοιμάζει μαζικές επιστροφές ανθρώπων σε χώρες που δεν κατοχυρώνεται η ασφάλειά τους. Είναι ενδεικτικό του τρόπου αντίληψης και διαχείρισης ενός τόσο ευαίσθητου ζητήματος από την πλευρά της κυβέρνησης της ΝΔ, το γεγονός πως από τις πρώτες κινήσεις της ήταν να καταργήσει το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής και να μεταφέρει τις αρμοδιότητές του στο Προστασίας του Πολίτη. Παράλληλα, αυστηροποιεί τον έλεγχο στα θαλάσσια σύνορα, βάζοντας ουσιαστικά σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές. Σε πολλές τοποθετήσεις κυβερνητικών στελεχών εκφράζεται ένας βαθιά ρατσιστικός και ξενοφοβικός λόγος, ο οποίος οξύνει τα συντηρητικά αντανακλαστικά μιας μερίδας της κοινωνίας.

Χαρακτηριστική είναι και η στάση που ακολούθησε η ΝΔ στο θέμα της Συμφωνίας των Πρεσπών. Κατά τη διάρκεια συζήτησης και ψήφισης της Συμφωνίας, στάθηκε απέναντι στη Συμφωνία και χρησιμοποίησε μια ακροδεξιά ρητορική, προσπαθώντας να προσελκύσει τα πιο συντηρητικά, εθνικιστικά τμήματα της κοινωνίας και αναδεικνύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την ακροδεξιά ατζέντα. Αυτή η στάση ήταν σε πλήρη αντιδιαστολή με τις θέσεις που είχε εκφράσει κατά το παρελθόν, όταν υποστήριζε μια λύση με τη χρήση του όρου Μακεδονία. Στη συνέχεια, ως κυβέρνηση άλλαξε πλήρως την τακτική που ακολούθησε όντας στην αντιπολίτευση, αποδεικνύοντας την υποκριτική και ψηφοθηρική στάση της, διαμηνύοντας πως θα εφαρμόσει πιστά τη Συμφωνία, την οποία πλέον αποτιμά ως επωφελή για τη χώρα. Εκτός αυτού, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε πως η ΝΔ και το ΠΑΣΟΚ φέρουν καίρια ευθύνη για τις εξελίξεις του ζητήματος κατά τις προηγούμενες δεκαετίες με τους πολιτικούς

χειρισμούς που ακολούθησαν.

Ταυτόχρονα όμως με την πολιτική που ασκεί η ίδια η κυβέρνηση, η ΝΔ ηγείται ενός ευρύτερου διαπλεκόμενου συστημικού μπλοκ, το οποίο υπηρετεί την πολιτική της και πασχίζει για τη διαμόρφωση κλίματος κοινωνικής αποδοχής υπέρ αυτής. Πυρήνας αυτού του συστήματος είναι τα κυρίαρχα μέσα ενημέρωσης, τα οποία καθημερινά φροντίζουν για την καλή εικόνα της κυβέρνησης και του Κυριάκου Μητσοτάκη προσωπικά, αλλά και για την υπεράσπιση της πολιτικής του, λειτουργώντας ως ιδεολογικός μηχανισμός επιβολής του νεοφιλελεύθερου και νεοσυντηρητικού δόγματος που πρεσβεύει η κυβέρνηση.

Η κυβέρνηση της ΝΔ κάνει ολοένα πιο ξεκάθαρο ότι ήρθε για να οικοδομήσει ένα νέο σύστημα διαπλοκής μεταξύ πολιτικής εξουσίας και εγχώριων οικονομικών συμφερόντων της ολιγαρχίας. Οι σκανδαλώδεις διατάξεις που περνά στη Βουλή υπέρ των οικονομικά ισχυρών και των τραπεζικών στελεχών αποτελούν χαρακτηριστικό παράδειγμα, ενώ είναι ενδεικτικό το γεγονός πως καίρια κυβερνητικά πόστα έχουν στελεχωθεί απευθείας από εκπροσώπους της επιχειρηματικής ελίτ, εξυπηρετώντας τα συμφέροντά τους. Κατά αυτόν τον τρόπο, ο Κυριακός Μητσοτάκης και η ΝΔ εξαργυρώνει την υποστήριξη που του παρείχαν προεκλογικά.

Ακόμα, καταρρέει καθημερινά το αφήγημα της Νέας Δημοκρατίας περί «αριστείας» και

«αξιοκρατίας», μια προσέγγιση βαθιά νεοφιλελεύθερη που στοχεύει στην αναπαραγωγή και όξυνση των κοινωνικών ανισοτήτων. Αυτή η προσέγγιση διαμορφώνεται από τη συντηρητική αντίληψη που υποστηρίζει ότι όλοι οι άνθρωποι έχουν ένα κοινό σημείο εκκίνησης για την κοινωνική τους πορεία και ανέλιξη. Ένα σχήμα που αποκρύπτει την ταξική τους καταγωγή και ορίζει την κοινωνική ανέλιξη ως αποτέλεσμα ατομικής προσπάθειας και ατομικής επιβράβευσης. Εν ολίγοις, όποιος είναι πιο ικανός επιβιώνει και εξελίσσεται. Κάτι τέτοιο δεν λαμβάνει υπόψη τις κοινωνικές ανισότητες, την ταξική προέλευση και τον κοινωνικό καταμερισμό της εργασίας και στοχεύει στην όξυνση του ανταγωνιστικού τρόπου ζωής.

Όλο το προηγούμενο διάστημα, η Νέα Δημοκρατία επένδυε σε ένα σχήμα που όριζε την κυβέρνηση και πτυχές των διοικητικών δομών του κράτους ως επιχειρήσεις που λειτουργούν στη βάση της «ουδετερότητας» χωρίς πολιτική, ιδεολογική κατεύθυνση και δημοκρατικό έλεγχο, αποκρύπτοντας την πολιτική της στόχευση. Απαιτούνται, δηλαδή, ικανοί τεχνοκράτες ώστε να λειτουργήσουν στη βάση της επιχειρηματικής λογικής για να παράγεται το επιθυμητό αποτέλεσμα. Την ίδια στιγμή πρέπει να είναι ξεκάθαρο, ότι η Νέα Δημοκρατία εκκινώντας από αυτή τη λογική αντιμετωπίζει το κράτος ως λάφυρο. Πραγματοποιεί αναρίθμητες ρουσφετολογικές διευθετήσεις και τοποθετήσεις που συνιστούν αποτέλεσμα αφενός ψηφοθηρικής συνδιαλλαγής και αφετέρου ισχυροποίησης της νεοφιλελεύθερης αντίληψης για το κράτος επιχείρηση.

Στρατηγικός στόχος της Νέας Δημοκρατίας είναι το πέρασμα σε μια νέα φάση νεοφιλελεύθερης καπιταλιστικής ανάπτυξης στην Ελλάδα που λειτουργεί προς όφελος των λίγων, με την εργασία βαθιά υποτιμημένη, με τα λαϊκά δικαιώματα συνεχώς λιγότερα, με την Παιδεία, την Υγεία και την Ασφάλιση να αποτελούν προνόμια για λίγους, τη Δημοκρατία συνεχώς να περιορίζεται, με την οικονομική ελίτ ισχυροποιημένη και ανεξέλεγκτη, αλλά και την κοινωνία συντηρητικοποιημένη.

Κίνημα Αλλαγής

Το Κίνημα Αλλαγής λειτουργεί αυτή τη στιγμή, στα περισσότερα επίδικα, ως αναγκαίο συμπλήρωμα της Νέας Δημοκρατίας. Η ηγεσία του έχει επιλέξει να καταστήσει βασικό πολιτικό και ιδεολογικό αντίπαλο τον ΣΥΡΙΖΑ και την Αριστερά.

Το προηγούμενο διάστημα ταυτίστηκε με το αντι-ΣΥΡΙΖΑ μέτωπο με σαφή ψηφοθηρικό χαρακτήρα, σε τέτοιον μάλιστα βαθμό, ώστε να πανηγυρίζει για τη δεξιά παλινόρθωση. Χωρίς σαφείς διαχωριστικές γραμμές με τη ΝΔ - τρανά παραδείγματα η συμφωνία των Πρεσπών και η στήριξη στα εθνικιστικά συλλαλητήρια, τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, τα ζητήματα παιδείας και το άσυλο αλλά και η ψήφος των αποδήμων Ελλήνων- το ΚΙΝΑΛ αποτελεί τη χρήσιμη κοινοβουλευτική της εφεδρεία και στήριγμα, όποτε αυτό κρίνεται σκόπιμο. Η στρατηγική του, αποτελεί περισσότερο προϊόν ετεροκαθορισμού, παραμένοντας προσδεδεμένο στο άρμα του νεοφιλελευθερισμού. Ειδικότερα, το ΚΙΝΑΛ, πλέον, αποτελεί ένα συνονθύλευμα στελεχών, όπου κυριαρχούν οι προσωπικές φιλοδοξίες και στρατηγικές. Χωρίς ιδεολογική συνοχή και κατεύθυνση.

ΚΚΕ

Η αντιπολιτευτική τακτική του ΚΚΕ, την προηγούμενη τετραετία, ταύτιζε πλήρως την πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ με της Νέας Δημοκρατίας και όλων των αστικών δυνάμεων. Η τακτική αυτή είχε ως αποτέλεσμα να «ξεπλένει» τις εγκληματικές πολιτικές της ΝΔ σε πολλούς τομείς. Επέλεξε να μην στηρίζει και συχνά να υπονομεύει τις αριστερές τομές της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ υπέρ των δικαιωμάτων των πολλών και της εργατικής τάξης. Από τις συλλογικές συμβάσεις και τα εργατικά δικαιώματα, μέχρι τον νόμο για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, την κατοχύρωση των ατομικών και κοινωνικών ελευθεριών και δικαιωμάτων, τη Συμφωνία των Πρεσπών, τις προοδευτικές προτάσεις για την συνταγματική αναθεώρηση, το ΚΚΕ επέλεξε να σταθεί απέναντι.

Είναι χαρακτηριστικό πως την πρώτη περίοδο διακυβέρνησης της ΝΔ, το ΚΚΕ συνεχίζει στην ίδια γραμμή, ανάγοντας κάθε πτυχή του αντιπολιτευτικού του λόγου σε μια στείρα και αδιάφορη στρατηγική. Την ίδια στιγμή, σε κινηματικό επίπεδο ακολουθεί συχνά μια αριστερίστικη κατεύθυνση, ενώ φέρει σημαντική ευθύνη για την πολυδιάσπαση του εργατικού κινήματος και την σημερινή εικόνα των συνδικάτων και της ΓΣΕΕ. Το ΚΚΕ αδυνατεί έτσι να απευθυνθεί σε ακροατήρια μεγαλύτερα από τον στενό κομματικό του πυρήνα και να συσπειρώσει ευρύτερες κοινωνικές δυνάμεις των υποτελών τάξεων, στοιχείο που αποτυπώνεται και στα εκλογικά του ποσοστά.

Με αυτούς τους όρους, η συνεργασία του ΣΥΡΙΖΑ με το ΚΚΕ, είτε στη Βουλή είτε στο πεδίο των κοινωνικών αγώνων, καθίσταται εξαιρετικά δύσκολη. Για εμάς, όμως, η ενότητα των δυνάμεων της Αριστεράς αποτελεί διαρκές διακύβευμα για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των πολλών απέναντι σε τυχολογικές και διασπαστικές λογικές.

Μέρα25

Το Μέρα25 επιδιώκει να αυτοπαρουσιαστεί ως «αριστερότερη εναλλακτική» στον ΣΥΡΙΖΑ, ρόλο που μέχρι στιγμής δυσκολεύεται πολύ να υποστηρίξει παρά την είσοδό του στη Βουλή. Οι θέσεις του για τα βασικά επίδικα της κρίσης και της αριστερής πρότασης διεξόδου, είναι αρκετά θολές και πολλές φορές αντιφατικές. Αποτελεί ένα κόμμα-«one man show», καθώς στηρίζεται στην προσωπική προβολή και δημοτικότητα του επικεφαλής του, Γιάννη Βαρουφάκη, καθώς και στον τρόπο με τον οποίο ο ίδιος παρουσίασε το προσωπικό του αφήγημα για τη διαπραγμάτευση και τα γεγονότα του 2015, στοχεύοντας σε ένα εν μέρει απογοητευμένο ακροατήριο.

Παρ' όλα αυτά, η κουλτούρα διαλόγου που διαπνέει το Μέρα25 και οι κοντινές θέσεις που έχει με τον ΣΥΡΙΖΑ σε μια σειρά από ζητήματα (εργασιακά, δικαιώματα, περιβάλλον), καθιστούν τη συγκεκριμένη πολιτική δύναμη συνομιλητή και εν δυνάμει σύμμαχο σε μέτωπα εντός και εκτός Βουλής.

Ελληνική Λύση

Η Ελληνική Λύση με επικεφαλής τον ακροδεξιό Κυριάκο Βελόπουλο, αποτελεί κλασική περίπτωση ενός ευκαιριακού ακροδεξιού μορφώματος, το οποίο στηρίχτηκε κυρίως στην τηλεοπτική προβολή του αρχηγού του. Ο Βελόπουλος εκμεταλλευόμενος το κλίμα εθνικιστικής έξαρσης που επικράτησε λόγω του Μακεδονικού, «πατώντας» πάνω στο προσφυγικό ζήτημα με όρους ρατσιστικούς και ξενοφοβικούς, κατόρθωσε να πάρει ένα κομμάτι από το καταρρέων ακροατήριο της Χρυσής Αυγής και να μπει στη Βουλή. Η ρητορική και οι θέσεις του είναι ένα μίγμα ρατσισμού, ξενοφοβίας και ακροδεξιάς συνωμοσιολογίας.

Εξωκοινοβουλευτική Αριστερά

Οι συλλογικότητες της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς υπέστησαν, για μια ακόμη φορά, μεγάλη ήττα στις εκλογές, καθώς αδυνατούν να συγκροτήσουν ένα αφήγημα που να συσπειρώνει ευρύτερο κόσμο της Αριστεράς. Οι αριστερίστικες λογικές και πρακτικές, ο σεχταρισμός και οι μαξιμαλιστικές θέσεις τους, τις καθιστούν μία πολιτική έκφραση χωρίς καμία πραγματική κοινωνική απήχηση, παρά το γεγονός ότι σε ορισμένους κοινωνικούς χώρους όπως στα πανεπιστήμια έχουν κατορθώσει να διαμορφώσουν ένα συσχετισμό. Πολλές φορές, η αφήγησή τους, χωρίς να κατανοεί τα μέτωπα της περιόδου και το περιεχόμενο των συγκρούσεων, αφήνει χώρο στην ηγεμονία του αντιπάλου.

Αντιεξουσιαστικός χώρος

Ο αναρχικός-αντιεξουσιαστικός χώρος δεν χαρακτηρίζεται από ενιαίες πρακτικές. Για

τη δική μας Αριστερά, είναι δεδομένο ότι οι μέθοδοι οργάνωσης και δράσης τους δεν θέτουν όρους ουσιαστικής μετατόπισης του συσχετισμού δύναμης υπέρ των πολλών. Εγκλωβίζονται σε σεχταριστικές λογικές, δεν δημιουργούν προϋποθέσεις μαζικής συμμετοχής και, τις περισσότερες φορές, δρουν ως πεφωτισμένες πρωτοπορίες, με εξουσιαστικές πρακτικές απέναντι σε όσους διαφωνούν μαζί τους. Ο φετιχισμός της βίας, η οποία αντιμετωπίζεται από τον Α/Α χώρο ως κεντρικό μέσο διαμαρτυρίας και κινηματικής

«χειραφέτησης», η ιδεαλιστική θεώρηση του κράτους ως «οχυρό» που απλά γκρεμίζεται, αλλά και η προβολή του άκρατου ατομισμού ως δήθεν επαναστατικού στυλ και τρόπου ένταξης στο κίνημα, προσδιορίζουν βασικά πολιτικά και ιδεολογικά του χαρακτηριστικά. Παράλληλα, η υιοθέτηση ή η αποδοχή, εκ μέρους τμημάτων του εν λόγω χώρου, αντικοινωνικών πρακτικών, το μόνο που κάνει είναι να απομακρύνει την κοινωνία από τα κινήματα και να δίνει πάτημα στο σύστημα για περισσότερο αυταρχισμό και καταστολή.

Τα κυρίαρχα χαρακτηριστικά του αναρχικού χώρου εγκλωβίζουν ένα τμήμα της νεολαίας, το οποίο έρχεται σε επαφή μαζί του, σε ένα αφήγημα «υπερεπαναστατικού» ατομισμού που καμία σχέση δεν έχει με πρακτικές κοινωνικής χειραφέτησης και τον αγώνα για κοινωνική απελευθέρωση, λειτουργώντας μάλιστα προς την αντίθετη κατεύθυνση.

2.4 Η νέα γενιά σήμερα

Από το 2012 και μετά, έχει διαμορφωθεί μια νέα κοινωνική συνθήκη, στην οποία νέοι και νέες μαζικά ψηφίζουν ΣΥΡΙΖΑ. Στις εκλογές του Ιουλίου, στις ηλικίες 17-24, ο ΣΥΡΙΖΑ αναδείχθηκε πρώτο κόμμα στους νέους και τις νέες, με ποσοστό 38%, σε αντίθεση με τις ευρωεκλογές, όπου το ποσοστό του κυμάνθηκε στο 25%. Η Νέα Δημοκρατία είχε σταθερό ποσοστό στο 30% και στις 2 εκλογικές αναμετρήσεις. Οφείλουμε να προβληματιστούμε για το γεγονός ότι η εν λόγω συνθήκη δεν αποτυπώνεται στη μαζικότητα των οργανώσεων της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ και να εξαγάγουμε εκείνα τα συμπεράσματα, τα οποία θα δώσουν την δυνατότητα στην οργάνωσή μας να δημιουργήσει ένα πολιτικό σχέδιο όπου η νέα γενιά θα αποτελέσει την «ατμομηχανή» τόσο της διαμόρφωσης, όσο και της υλοποίησής του. Παράλληλα, πρέπει να αναγνωρίσουμε ως ένα δυναμικό φαινόμενο, ότι η πλειοψηφία των νέων ανθρώπων απέχει από την εκλογική διαδικασία, χωρίς κατ' ανάγκη να κινείται στην σφαίρα της αποπολιτικοποίησης. Παρόλο που το πολιτικό σύστημα σταθεροποιείται σε νέες συνθήκες, δέκα χρόνια μετά την κρίση, η νέα γενιά πλειοψηφικά συνεχίζει να μην το εμπιστεύεται και να μην αναγνωρίζει τον εαυτό της στα πολιτικά κόμματα. Πρέπει να μας απασχολήσει το γεγονός ότι ακόμη και σήμερα, η κρίση εκπροσώπησης αποτελεί μια πραγματική πολιτική συνθήκη στους κόλπους της νέας γενιάς.

Υπάρχουν τμήματα της νεολαίας που αναζητούν τη συλλογική ζωή και δράση, επενδύοντας σε ριζοσπαστικές και κινηματικές πρακτικές, στην παραγωγή πολιτισμού εκτός εμπορευματικής ζώνης και στη δημιουργία κοινοτήτων. Την ίδια στιγμή, κινούνται στη

«σφαίρα» του μη ορατού στην κεντρική πολιτική σκηνή. Από την άλλη, ο

νεοφιλελευθερισμός επισφράγισε μια ισχυρή κουλτούρα ατομικού δρόμου, καριέρας και ανταγωνισμού. Παράλληλα, ο εθνικιστικός λόγος και ο ρατσισμός συνεχίζουν να κερδίζουν χώρο σε διάφορα πεδία της νεανικής ζωής. Την περίοδο της σύγκρουσης γύρω από το Μακεδονικό, αναπτύχθηκε κινηματική δράση με ακροδεξιά χαρακτηριστικά, όπου πυρήνες της ακροδεξιάς επιδίωξαν να διευρύνουν την επιρροή τους στα σχολεία. Κρίσιμο στοιχείο αποτελεί, επίσης, το γεγονός ότι η μεγάλη πλειοψηφία της νέας γενιάς απέχει μαζικά από τη συνδικαλιστική δράση. Οι συλλογικές μορφές συνδικαλιστικής έκφρασης και εκπροσώπησης βρίσκονται σε μια διαρκή κρίση και απαξίωση.

Η ανεργία, η εργασιακή επισφάλεια, χαμηλοί μισθοί, η ημιαπασχόληση και η μαύρη εργασία, η εργοδοτική αυθαιρεσία, η περιθωριοποίηση και η μετανάστευση αποτελούν τα βασικά χαρακτηριστικά που διαμόρφωσαν τη ζωή των νέων. Παράλληλα, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι χιλιάδες νέοι και νέες αντιμετωπίζουν προβλήματα ψυχικής υγείας. Πολλοί και διαφορετικοί καταπιεστικοί παράγοντες επιβαρύνουν την καθημερινότητα ενός νέου ή μιας νέας και σχετίζονται συχνά με την κοινωνική αποδοχή και αναγνώριση, την πίεση των εκπαιδευτικών και εργασιακών απαιτήσεων αλλά και της εύρεσης εργασίας, τη βία και τις προκαταλήψεις. Στον χώρο της μαθητικής νεολαίας, πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι οι ηλικιακές ομάδες της συγκεκριμένης κατηγορίας έχουν γνωρίσει τον ΣΥΡΙΖΑ ως ένα κόμμα κυβερνητικό που δεν κατάφερε να δημιουργήσει μεγάλες τομές στο πλαίσιο της καθημερινότητάς τους. Τα φροντιστήρια, η υπερεντατικοποίηση των ζώων τους, τα οικογενειακά αδιέξοδα της κρίσης αποτελούν βασικές συνισταμένες. Στους φοιτητικούς χώρους, η πλειοψηφία των νέων ανθρώπων αναγκάζεται να δουλεύει για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις σπουδές του, ενώ καθημερινά έρχεται αντιμέτωπη με την απουσία ουσιαστικής και δομημένης φοιτητικής μέριμνας.

Η εντατικοποίηση της καθημερινής ζωής διαπερνά όλες τις ηλικιακές κατηγορίες των νέων, με αποτέλεσμα να διαμορφώνεται ένα ασφυκτικό πλαίσιο επιβίωσης σε συνδυασμό με τα οικονομικά αδιέξοδα και την αδυναμία μακροπρόθεσμου σχεδιασμού ζωής, πόσο δε μάλλον πολιτικής δραστηριοποίησης. Η κρίση, ακόμη και σήμερα, αποτελεί για τους νέους και τις νέες μια μόνιμη και σταθερή συνθήκη καθημερινότητας.

Οι παλιές βεβαιότητες έσπασαν, χωρίς να διαφαίνεται ένα σχέδιο που να μπορεί να ανατρέψει αυτή τη συνθήκη. Ο ΣΥΡΙΖΑ προώθησε πολιτικές πρόνοιας για τη στήριξη των νέων, για την αναχαίτιση του “brain drain” μέσα από την ενίσχυση της έρευνας, την αντιμετώπιση της εργασιακής ζούγκλας με την κατάργηση του υποκατώτατου μισθού και την αναβάθμιση του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, τη μείωση της ανεργίας, τα κοινωνικά τιμολόγια, την επιδότηση ενοικίου και μια σειρά άλλων κρίσιμων μέτρων, αλλά δεν πέτυχε να καταρτίσει ένα συνολικό σχέδιο που να οικοδομεί νέες βεβαιότητες για αυτήν τη γενιά. Παράλληλα, τόσο οι φοιτητές όσο και η γενιά των 30άρηδων αντιμετωπίζουν τεράστιο στεγαστικό πρόβλημα. Η έκρηξη της βραχυχρόνιας μίσθωσης έχει δημιουργήσει μια νέα στεγαστική κρίση, που αφορά πρωτίστως τους νέους και τις νέες που είτε υποχρεούνται να πληρώνουν υπέρογκα ενοίκια είτε δεν βρίσκουν σπίτι προς ενοικίαση είτε αναγκάζονται να κατοικούν στο πατρικό τους, στο παιδικό τους δωμάτιο. Η λεγόμενη «χαμένη γενιά» της κρίσης βρέθηκε να σπουδάζει, να εργάζεται, να δημιουργεί τη

ζωή της σε μια συνθήκη έλλειψης προοπτικής. Εάν ως οργάνωση δεν αναγνωρίσουμε αυτές τις συνθήκες και δεν διαμορφώσουμε ένα πλέγμα θέσεων και δράσεων αντιμετώπισής τους δεν θα μπορέσουμε να είμαστε μια οργάνωση κοινωνικά χρήσιμη που πετυχαίνει νίκες και συμβάλλει στην βελτίωση της καθημερινότητας των νέων ανθρώπων.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, ως ένα κόμμα που μεγάλωσε εκλογικά μέσα στην κρίση, κέρδισε μεγάλο μέρος της νέας γενιάς, αναδεικνύοντας μια πολιτική πρόταση που αμφισβητούσε τον μονόδρομο των μνημονίων και της λιτότητας. Αυτή η δυναμική γιγαντώθηκε το 2015 με την εκλογική νίκη του ΣΥΡΙΖΑ και έφτασε στο όριό της την περίοδο του δημοψηφίσματος. Ο εξαναγκασμός σε υπογραφή 3ου μνημονίου διέρρηξε την εμπιστοσύνη μεγάλου μέρους αυτής της γενιάς προς τον ΣΥΡΙΖΑ, καθιστώντας τον στα μάτια τους ένα ακόμα κόμμα ήπιας διαχείρισης του καπιταλισμού και όχι αμφισβήτησής του. Η πολιτική του κυβερνώντος ΣΥΡΙΖΑ την τετραετία 2015-2019, συνοδευόμενη από την έξοδο από τα προγράμματα λιτότητας και από ουσιαστικές τομές, κατάφερε σε μεγάλο βαθμό να κερδίσει, έστω και κριτικά, εκλογικά τμήματα της νέας γενιάς, γεγονός που αποτυπώθηκε και στα εκλογικά ποσοστά. Το ζήτημα της οργανωτικής ανάπτυξης και της αριστερής πρακτικής παραμένει ζητούμενο στην παρούσα συγκυρία και απαιτεί ένα συγκροτημένο όραμα. Η αποπολιτικοποίηση και η απομάκρυνση των νέων από την οργανωμένη ζωή δεν αποτελεί πρόβλημα μόνο για τη δική μας οργάνωση, αλλά και για το σύνολο των πολιτικών οργανώσεων (κυρίως) της Αριστεράς.

Το τελευταίο διάστημα παρατηρείται κοινωνική κίνηση σε νέα πεδία που δεν απασχολούσαν τόσο έντονα τη νέα γενιά τα προηγούμενα χρόνια. Η σημαντική κινητοποίηση νέων για το θέμα της κλιματικής κρίσης, με δράσεις όπως το “Fridays for Future”, οι κινηματικές δράσεις ενάντια στις εξορύξεις, τις ανεμογεννήτριες κ.α., διαμορφώνουν μια νέα κατάσταση ευαισθητοποίησης και δράσης για το περιβάλλον συνολικά, που γεννά νέες επεξεργασίες, διαφορετικές εκτιμήσεις και θα καθορίσει την ατζέντα της επόμενης ημέρας για πολιτικές οργανώσεις και κόμματα. Επίσης, από την εκλογή της Νέας Δημοκρατίας κι έπειτα, τα φαινόμενα ακραίας καταστολής, περιστολής δικαιωμάτων και κακοποίησης σε χώρους που δραστηριοποιείται η νέα γενιά από την πλευρά της αστυνομίας, έχουν δημιουργήσει ένα ρεύμα αντίστασης σε αυτήν τη «νέα κανονικότητα». Η στοχοποίηση της νέας γενιάς από την πλευρά της κυβέρνησης και των κρατικών μηχανισμών αποτελεί μια νέα πραγματικότητα που ορίζει τις προτεραιότητες και την ανάγκη δυναμικού σχεδίου και απάντησης από την οργάνωσή μας.

Διακρίνουμε, λοιπόν, ανταγωνιστικές τάσεις στο εσωτερικό της νεολαίας, αναγνωρίζοντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που όρισαν την γενιά της κρίσης. Δεν πρέπει να υποτιμάμε, ότι η γενιά μας, εκτός των άλλων, μεγαλώνει σε μια περίοδο όπου οι νέες τεχνολογίες έχουν παίξει καταλυτικό ρόλο στη διαμόρφωση της καθημερινότητάς της. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αποτελούν κεντρική πτυχή της ζωής ενός νέου και μιας νέας. Αποτελούν πεδίο ιδεολογικών συγκρούσεων, παραγωγής γνώσης, διαμόρφωσης κοινοτήτων, συντονισμού αλλά και αδιαμεσολάβητης επικοινωνίας, πέρα και έξω από τα κυρίαρχα ΜΜΕ. Φυσικά, αποτελούν ένα προνομιακό πεδίο παρέμβασης που μας δίνει τη δυνατότητα να επικοινωνήσουμε ως οργάνωση με χιλιάδες νέους, υπερβαίνοντας τους παραδοσιακούς τρόπους επικοινωνίας, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι αντικαθίσταται η

ενσώματη παρέμβαση και δράση που απαιτείται, για να αλλάζουμε τον ρου της ιστορίας.

Κεφάλαιο 3^ο : Απολογισμός Κυβερνητικής Εμπειρίας

3.1 Κυβέρνηση της Αριστεράς και Κράτος

Η τετραετής κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ προσέφερε μία εξαιρετικά σημαντική εμπειρία: τη συνύπαρξη μιας κυβέρνησης της Αριστεράς με το κράτος. Η παρατήρηση αυτή βασίζεται στην αφετηριακή μας θέση ότι η πολιτική εξουσία στον καπιταλισμό δεν είναι μόνο η κυβέρνηση, όπως υποστηρίζει ο κυρίαρχος πολιτικός λόγος, αλλά ασκείται από το αστικό κράτος συνολικά. Αυτή η θέση συμπυκνώθηκε στην εύστοχη φράση «έχουμε την κυβέρνηση, αλλά δεν έχουμε την εξουσία».

Το αστικό κράτος είναι ένα πλέγμα δομών, μηχανισμών, σχέσεων, αλλά και αντιλήψεων, το οποίο αναπαράγει τον κυρίαρχο τρόπο παραγωγής. Η διαδικασία αυτή δεν είναι «κλειστή» και μονοσήμαντη, επιδέχεται ρωγμές, ασυνέχειες, μετασχηματισμούς, που μπορούν να δημιουργήσουν πρόβλημα στο κυρίαρχο μπλοκ. Έτσι, το αστικό κράτος δέχεται τις επιδράσεις της ταξικής πάλης και καθρεφτίζει την κοινωνική σύγκρουση. Ζητήματα που πριν τον ερχομό του ΣΥΡΙΖΑ στην κυβέρνηση τα αντιλαμβανόμασταν μόνο θεωρητικά, κληθήκαμε να τα αντιμετωπίσουμε στην πρακτική τους μορφή. Ένα αριστερό σχέδιο πολιτικής που προσπαθούσε να εφαρμόσει ένα Υπουργείο επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, αντιμετώπιζε συχνά τις κατεστημένες δομές της δημόσιας διοίκησης, κρατικούς υπαλλήλους που είχαν μάθει ή είχαν συμφέρον να λειτουργούν με τον κυρίαρχο τρόπο. Συναντούσε μπροστά του ελιτίστικες ή τεχνοκρατικές αντιλήψεις, από ένα σύστημα που «προσαρμόστηκε» επί πολλές δεκαετίες να εφαρμόζει τις κυρίαρχες πολιτικές.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα ήταν οι διοικητικοί μηχανισμοί στα δημόσια έσοδα και στην προστασία του περιβάλλοντος, οι δομές της υγείας, αλλά και η αστυνομία. Σκόπιμη κωλυσιεργία, γραφειοκρατικά εμπόδια, εσωτερικά σαμποτάζ, διεφθαρμένες δομές, ακροδεξιές αντιλήψεις, όλα αυτά ριζωμένα στο ίδιο το κράτος που υποτίθεται ότι η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ «είχε υπό τον έλεγχό της».

Στο πλαίσιο αυτό, που πολλές φορές γίνεται ασφυκτικό, στόχος δεν είναι μόνο η τοποθέτηση ανθρώπων που μπορούν να υποστηρίξουν το σχέδιο της Αριστεράς σε επιτελικές θέσεις του κράτους, αλλά –κυρίως- ο ριζικός μετασχηματισμός των δομών και των αντιλήψεων των διαφορετικών τμημάτων του κράτους. Είναι δεδομένο πως η 4ετής εμπειρία ανέδειξε και ένα ουσιαστικό έλλειμμα τόσο ως προς τα θεωρητικά εργαλεία όσο και ως προς τη στρατηγική μας αδυναμία να ορίσουμε τι σημαίνει αριστερή διοίκηση.

Αυτό συνεπάγεται αφενός την αλλαγή του κανονιστικού πλαισίου, αφετέρου μια σκληρή, σχεδόν καθημερινή, σύγκρουση, που προϋποθέτει, εκτός των άλλων, και τη συμμετοχή του λαϊκού παράγοντα. Σύγκρουση με δίκτυα συμφερόντων και διαφθοράς στους θύλακες του κράτους, σύγκρουση με ομάδες που στηρίζουν την οικονομική ελίτ όπως π.χ. σε διάφορους

«ελεγκτικούς μηχανισμούς» ή σύγκρουση με τους ακροδεξιούς θύλακες όπως π.χ. στην αστυνομία.

Τη σύγκρουση αυτή κάποιες φορές την επιχείρησε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, άλλες φορές όμως δεν το έκανε. Με αποτέλεσμα να χάσει την ευκαιρία για την υλοποίηση και άλλων σημαντικών αριστερών τομών, πέραν αυτών που πέτυχε, ή να ακολουθήσει μια λογική

«συνέχειας» επιλογών των προηγούμενων κυβερνήσεων. Την ίδια στιγμή, σε πολλές περιπτώσεις, δεν ανακόπηκε η συνέχεια του κράτους και αντιδραστικών εκφάνσεων του.

Ακόμα, η επαφή με τον κρατικό μηχανισμό και τις δομές του, σε συνδυασμό με την απορρόφηση στα καθημερινά προβλήματα του κυβερνητικού έργου, οδήγησε ορισμένες φορές τα στελέχη της κυβέρνησης σε μια αποστασιοποίηση από το κόμμα και από την κοινωνία. Αυτό αναδεικνύει και έναν άλλο κίνδυνο της συνύπαρξης με το κράτος, τον κίνδυνο της γραφειοκρατικοποίησης και των φαινομένων ενσωμάτωσης - με άλλα λόγια, τον κίνδυνο διολίσθησης σε έναν σκληρό κυβερνητισμό.

Το μεγαλύτερο μέρος της προσοχής των κεντρικών στελεχών της κυβέρνησης, αλλά και των συντρόφων που στελέχωσαν καίριες πολιτικές θέσεις ευθύνης στο κράτος, στράφηκε στην εκτέλεση του έργου τους. Έτσι, ξεκινήσαμε να γινόμαστε μάρτυρες του φαινομένου της μερικής απομάκρυνσης από τις συλλογικές διαδικασίες του κόμματος. Ο διάλογος της ηγεσίας με τη βάση αντικαταστάθηκε από μια στωική μεν, άνευρη δε, σχέση κατανόησης και «φιλολογικού προβληματισμού».

Τα ελαφρώς αργά αντανάκλαστικά που επέδειξε ο ΣΥΡΙΖΑ στην αποκατάσταση της ομαλής και γόνιμης εσωτερικής του λειτουργίας μετά το «σοκ» των πρώτων μηνών, δεν του επέτρεψαν να εφαρμόσει τις βαθιές τομές στον κρατικό μηχανισμό, οι οποίες υπαγορεύονταν με τη μορφή αναγκαιότητας, από το μέγεθος της σήψης και της διαφθοράς, αλλά και από την ιστορική πορεία της Αριστεράς.

Η ανάληψη της κυβερνητικής εξουσίας, για πρώτη φορά, έριξε τον ΣΥΡΙΖΑ κατευθείαν στα βαθιά. Ωστόσο, παρά τα όποια λάθη και αδυναμίες, η εμπειρία από τη διακυβέρνηση είναι πολύτιμη και πρέπει να τη μελετάμε, όχι μόνο για την προετοιμασία μιας επόμενης φοράς που η Αριστερά θα βρεθεί στην κυβέρνηση, αλλά και για το πώς πρέπει να καθορίζουμε την παρέμβασή μας απέναντι στο κράτος, σε όποια θέση κι αν βρισκόμαστε.

3.2 Αποτίμηση κυβερνητικής εμπειρίας

Σε μια περίοδο μεγάλων ανακατατάξεων που ξεκίνησαν με την έναρξη της κρίσης και συνεχίζονται ακόμα και σήμερα, ο ΣΥΡΙΖΑ κλήθηκε να αναλάβει την κυβέρνηση σε ένα δυσμενές πλαίσιο. Η ανάληψη της διακυβέρνησης από ένα αριστερό κόμμα, τόσο στο πλαίσιο της νεοφιλελεύθερης Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και σε μια περίοδο βαθιάς κρίσης του κυρίαρχου μοντέλου, αποτελεί πρωτόγνωρη συνθήκη χωρίς ιστορικό προηγούμενο για την Αριστερά, ενώ, ταυτόχρονα, γεννά την ανάγκη για εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων.

Η 2^η περίοδος διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ καθορίστηκε από την εφαρμογή του 3^{ου} μνημονίου και την προσπάθεια άμβλυνσης των αρνητικών συνεπειών που ένα

πρόγραμμα εσωτερικής υποτίμησης δημιουργούσε. Τα μνημόνια για τη Ριζοσπαστική Αριστερά δεν αποτέλεσαν απλά μια λίστα μέτρων και επίτευξης στόχων, αλλά ένα επεκτατικό και ασφυκτικό σύστημα, που κύριος στόχος του ήταν η διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων και η συρρίκνωση της δημοκρατίας. Με βάση το παραπάνω, η 20^η Αυγούστου του 2018, και η έξοδος της χώρας από τα μνημόνια και τη σκληρή επιτροπεία δεν ήρθε ως φυσικό επακόλουθο. Αποτέλεσε προϊόν διαρκούς σύγκρουσης με τον αντίπαλο – τόσο στο εξωτερικό, όσο και στο εσωτερικό της χώρας – και δικαίωσε την πολιτική επιλογή που έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ το καλοκαίρι του 2015, όταν, παρά την υποχώρηση, δεν έκανε πίσω και συνέχισε τη μάχη απέναντι στη λιτότητα.

Η αποτίμηση της 4ετούς κυβερνητικής εμπειρίας αποτελεί μια σημαντική διαδικασία, η οποία μας δίνει της δυνατότητα να εξαγάγουμε πολιτικά συμπεράσματα και να διακρίνουμε τα λάθη, τις παραλείψεις και τα κενά του σχεδίου που εφαρμόσαμε, αλλά και τις τομές που συντελέστηκαν στην τετραετία της Κυβέρνησης της Αριστεράς.

Σημαντικό ρόλο στην πορεία της Κυβέρνησης της Αριστεράς έπαιξε και η συμμαχία με το κόμμα των Ανεξαρτήτων Ελλήνων. Παρά τις ιδεολογικές και πολιτικές διαφορές του ΣΥΡΙΖΑ με τους ΑΝΕΛ, κατέστη δυνατή η συνεργασία και η σύμπλευση των δύο πολιτικών χώρων, με κύριο στόχο την έξοδο από τα μνημόνια. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο και παρά τις όποιες επιμέρους διαφορές σε αρκετά ζητήματα, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ κατάφερε τόσο να φτάσει στην 20^η Αυγούστου και την έξοδο της χώρας από το 3^ο μνημόνιο, αλλά και να εφαρμόσει πολιτικές με σαφές προοδευτικό πρόσημο. Βέβαια υπήρξαν στιγμές όλο αυτό το διάστημα που η κυβερνητική συνεργασία έδειξε τα όρια της, για παράδειγμα σε διάφορα ζητήματα (σχέσεις με εκκλησία, αλλαγή του μαθήματος των θρησκευτικών στα σχολεία). Βέβαια, η τομή της συμφωνίας των Πρεσπών και η αρνητική στάση της ηγεσίας των ΑΝΕΛ προς αυτήν είχε ως συνέπεια την επίσημη αποχώρηση τους από τη κυβέρνηση. Οι Ανεξάρτητοι Έλληνες εγκλωβίστηκαν από τις ακροδεξιές φωνές που κυριαρχούσαν στο κοινωνικό πεδίο εκείνο το χρονικό διάστημα, με αποτέλεσμα να βρεθούν σε στρατηγικό αδιέξοδο και να σβήσουν από τον πολιτικό χάρτη στις ευρωεκλογές, όπως αποδείχθηκε στη συνέχεια. Όσο αναγκαία αναδείχθηκε η συγκυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ με τους ΑΝΕΛ, σε μια δύσκολη περίοδο, τόσο αναγκαίος κατέστη και ο τερματισμός της συνεργασίας τους.

Βασική στόχευση του σχεδίου του ΣΥΡΙΖΑ αποτελούσε η αλλαγή του συσχετισμού δύναμης ανάμεσα στις δυνάμεις του κεφαλαίου και της εργασίας και στην αντιστροφή της διαδικασίας της εσωτερικής υποτίμησης, έτσι όπως αυτή διαμορφώθηκε τα τελευταία χρόνια, με προοπτική να υπάρξουν μονοπάτια που θα επιτρέπουν στην κοινωνία να σχεδιάσει πέρα από τα όρια της σημερινής συστημικής πραγματικότητας. Απαραίτητες προϋποθέσεις για την εκπλήρωση της συνθήκης αυτής, όπως ορίστηκαν και από την 1^η Συνδιάσκεψη της οργάνωσής μας ήταν: *«Η αύξηση του μεριδίου των μισθών επί του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος (Α.Ε.Π), η προοδευτική φορολογία με στόχο την αναδιανομή πλούτου και η πάταξη της φοροδιαφυγής, η ανασυγκρότηση του κοινωνικού κράτους, η αύξηση του «κοινωνικού μισθού» και η διεύρυνση της κοινωνικής αλληλεγγύης, η δίκαιη ανάπτυξη με αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου, η διεύρυνση της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων και η σύγκρουση με τη διαπλοκή.»*

Στη μεγάλη εικόνα, απολογίζοντας την 4ετία της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, η κυβέρνηση παρά την ασφυκτική κατάσταση που δημιουργούσε το 3^ο μνημόνιο αλλά και η

συμφωνία για πλεονάσματα ύψους 3,5 %, που περιόρισαν τη δυνατότητα άσκησης φιλολαϊκής πολιτικής και ενίσχυσης του κοινωνικού κράτους, μπόρεσε μέσω της εφαρμογής του παράλληλου προγράμματος, σε πρώτη φάση, αλλά και αξιοποιώντας τα κενά τα οποία υπήρχαν στην ίδια τη συμφωνία και στο εσωτερικό του αντιπάλου να αμβλύνει της συνέπειες ενός προγράμματος λιτότητας και να ενισχύσει κυρίως τα κατώτερα στρώματα.

Όσον αφορά την οικονομία, η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, παρά την δέσμευση του προγράμματος για 3,5% πλεονάσματα, κατάφερε, με όπλο της κυρίως τη μείωση της φοροδιαφυγής και την μεταφορά βαρών στις ανώτερες κοινωνικές τάξεις, να πιάσει αφενός τους στόχους, αφετέρου να αποτρέψει την εφαρμογή περαιτέρω μέτρων που θα έπλητταν τον κόσμο της εργασίας. Παράλληλα, μπόρεσε να ενισχύσει, έστω και με ένα εφάπαξ ποσό, μεγάλα τμήματα του πληθυσμού, μέσω των κοινωνικών μερισμάτων που δόθηκαν τα έτη 2016, 2017, 2018 και 2019. Ταυτόχρονα, όμως, δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε ότι οι υψηλοί στόχοι πλεονασμάτων αποτέλεσαν βασικό στοιχείο των πολιτικών λιτότητας και ενίσχυσης της κερδοφορίας του κεφαλαίου. Είναι κρίσιμο να επισημανθεί ότι η κυβέρνηση της Αριστεράς δεν μπόρεσε να εφαρμόσει ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα, με τον τρόπο που η ίδια θα επιθυμούσε, με δεδομένους τους δημοσιονομικούς περιορισμούς και στόχους του 3ου μνημονίου. Ακόμη και μετά την 20η Αυγούστου, δεν διαμορφώθηκε ένα πλαίσιο φορολογικών μέτρων που θα στόχευε στην κατάργηση φοροαπαλλαγών του μεγάλου κεφαλαίου και θα έδινε την δυνατότητα διανομής περαιτέρω πόρων στην ενίσχυση του κοινωνικού κράτους. Η διατήρηση της φορολογίας των επιχειρήσεων στο 29% και η λήψη μέτρων για τη μείωση της, λειτούργησαν ανασταλτικά σε ένα σχέδιο που είχε στο πυρήνα του την λογική της αναδιανομής.

Σε εγχώριο επίπεδο, από το πρώτο κιόλας διάστημα, κυριάρχησε η σύγκρουση με το σύστημα της διαφθοράς και της διαπλοκής που είχε οικοδομηθεί εις βάρος της κοινωνικής πλειοψηφίας από τις προηγούμενες κυβερνήσεις, τις τελευταίες δεκαετίες. Πρώτη πρωτοβουλία που έλαβε η Κυβέρνηση ήταν αυτή της αποκατάστασης της δημοκρατίας στα ΜΜΕ. Για πρώτη φορά μετά από 20 και χρόνια, ξεκίνησε η διαδικασία αδειοδότησης των ιδιωτικών καναλιών της χώρας. Η απόφαση αυτή ενίσχυσε τη σύγκρουση με τους μεγαλοκαναλάρχες, αλλά και όλο το αστικό σύστημα εξουσίας που έκανε τα αδύνατα δυνατά (βλ. απόφαση ΣΤΕ), ώστε να συνεχιστεί το «πάρτυ» στον χώρο της ενημέρωσης. Η Κυβέρνηση, παρά τις αστοχίες, κατάφερε έπειτα από διαρκή μάχη να θεσπίσει ένα νέο πλαίσιο για την λειτουργία των ιδιωτικών καναλιών. Παράλληλα, έγιναν προσπάθειες απονομής δικαιοσύνης για το σκάνδαλο Novartis (όπου εμπλέκονται μεταξύ άλλων πολιτικά πρόσωπα), το ΚΕΕΛΠΝΟ, το Noor1, ενώ δόθηκαν μάχες για την αποκατάσταση της αθλητικής δικαιοσύνης και για τον εξορθολογισμό της γενικότερης κατάστασης που επικρατεί στον χώρο του αθλητισμού, ειδικότερα δε σε αυτόν του ποδοσφαίρου. Συνολικά, η κυβέρνηση έδωσε μεγάλες μάχες απέναντι στο σύστημα διαπλοκής και διαφθοράς, όχι όμως με αρκετή αποτελεσματικότητα (βλ. λαθρεμπόριο πετρελαίου, λίστες Λαγκάρντ, Μποργιανς, Paradise Papers). Βέβαια, αξίζει να σημειωθεί πως το δικαστικό σύστημα εξουσίας στην πλειονότητα των περιπτώσεων υπήρξε το μεγαλύτερο εμπόδιο, διαδραματίζοντας τον ρόλο του συμμάχου της παρασιτικής αστικής τάξης της χώρας.

ΕΡΓΑΣΙΑ-ΑΛΛΑΓΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ-ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Τα εργασιακά αποτελέσαν υψίστης σημασίας ζήτημα για την επιτυχή έκβαση των στόχων που η ίδια η κυβέρνηση είχε θέσει. Η επαναφορά των εργασιακών δικαιωμάτων σήμαινε αναδιανομή πλούτου και εξουσίας προς τον κόσμο της δουλειάς. Ήδη από την πρώτη στιγμή, μέσα στο δεδομένο ασφυκτικό πλαίσιο, δόθηκε μάχη για αντιστροφή της κατάστασης στην αγορά εργασίας. Εμφατικό παράδειγμα αυτού αποτέλεσε η ανασυγκρότηση και ενίσχυση του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, με κύριο στόχο την καταπολέμηση της «μαύρης» και ανασφάλιστης εργασίας. Σε σημαντικό βαθμό, κατορθώσαμε και σπάσαμε το καθεστώς τρομοκρατίας που κυριαρχούσε στους χώρους δουλειάς. Παράλληλα, η μεγαλύτερη μάχη που κέρδισε η κυβέρνηση της Αριστεράς, ήταν η επαναφορά των ΣΣΕ και του κατώτατου μισθού, μαζί με τη κατάργηση του υποκατώτατου. Η επαναφορά των κύριων εργασιακών δικαιωμάτων δημιούργησε ενίσχυση της διαπραγματευτικής θέσης των εργαζομένων, με αρκετούς κλάδους να υπογράφουν σημαντικές αυξήσεις και να ενισχύουν τα δικαιώματά τους στο χώρο δουλειάς τους. Επιπλέον, ειδική αναφορά αξίζει να γίνει στη μείωση της ανεργίας, όπου μέσα σε τέσσερα χρόνια έφτασε στο 17%, από 28% που βρισκόταν στην αρχή της διακυβέρνησης, σε συνδυασμό με την αύξηση των σταθερών θέσεων εργασίας. Κρίσιμη παρακαταθήκη αποτελεί, επίσης, η σημαντική μείωση της αδήλωτης και της υποδηλωμένης εργασίας.

Η πολιτική που άσκησε η κυβέρνηση στα εργασιακά αποτέλεσε το καλύτερο δείγμα για το πώς -ακόμα και σε συνθήκες επιτροπείας- μπορέσαμε να υλοποιήσουμε πράγματα υπέρ της κοινωνικής πλειοψηφίας. Η κυβέρνηση της Αριστεράς ξήλωσε αρκετούς από τους μνημονιακούς νόμους και μπόρεσε να αλλάξει τον συσχετισμό δύναμης προς όφελος των εργαζομένων. Βέβαια, ουκ ολίγες φορές, η απουσία μαχητικού διεκδικητικού εργατικού κινήματος, αλλά και οι γραφειοκρατικές ηγεσίες του συνδικαλιστικού κινήματος, που είναι γαντζωμένες στα συμφέροντα των εργοδοτών και των συστημικών κομμάτων, έθεταν όρια στη δυνατότητα άσκησης πολιτικής. Στα αρνητικά στοιχεία, πρέπει να συμπεριλάβουμε την θεσμοθέτηση του περαιτέρω ανοίγματος των καταστημάτων τις Κυριακές. Μια μάχη που χάθηκε στο πλαίσιο της διαπραγματεύσεως τα χρόνια της διακυβέρνησης και αποτέλεσε επιζήμια συνθήκη για τον κόσμο της εργασίας.

ΑΛΛΑΓΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ – ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Βασικό στοιχείο ενός σχεδίου δίκαιης ανάπτυξης αποτελεί η αναδιανομή του πλούτου, η κατοχύρωση των εργασιακών δικαιωμάτων, η αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου, η αποκέντρωση της παραγωγής και ο σεβασμός στο περιβάλλον. Αυτό απαιτούσε την αμφισβήτηση της συνταγής που υλοποιήθηκε όλα τα προηγούμενα χρόνια στην Ελλάδα, η οποία βασιζόταν στη συμπίεση του εργατικού κόστους και την μείωση των μισθών, με απουσία και συρρίκνωση του δημόσιου τομέα. Απολογίζοντας το σχέδιο της κυβέρνησης της Αριστεράς για δίκαιη ανάπτυξη αλλά και αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου, αναγνωρίζουμε ότι υπήρξε λειψή

στρατηγική, ενώ, ο ίδιος ο όρος δίκαιη ανάπτυξη δεν απέκτησε συνολικά και επιθετικά χαρακτηριστικά απέναντι στις δυνάμεις του κεφαλαίου. Η κυβέρνηση, σε μεγάλο βαθμό, περιορίστηκε στην υλοποίηση έργων κυρίως στις μεταφορές, στην προσπάθεια προσέλκυσης ξένων επενδύσεων ή στην υλοποίηση ιδιωτικοποιήσεων που αποτέλεσαν και μια εκ των βασικών πτυχών της ήττας του 3^{ου} μνημονίου. Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι ακόμη και μέσα σε αυτό το δυσμενές πλαίσιο και με δεδομένο τον αρνητικό συσχετισμό, η κυβέρνηση επιδίωξε να υπερασπιστεί – στον βαθμό που αυτό ήταν εφικτό – τα συμφέροντα του δημοσίου και των εργαζομένων (βλ. Ελληνικό, ΤΡΑΙΝΟΣΕ, ΟΛΠ, ΟΛΘ, Περιφερειακά Αεροδρόμια κλπ.).

Ταυτόχρονα, απολογίζεται αρνητικά το γεγονός, ότι ο χώρος μας συνολικά, από την κυβέρνηση μέχρι το κόμμα, δεν κατάφερε να διαμορφώσει μια ουσιαστική αριστερή στρατηγική ως προς το μοντέλο διοίκησης, αλλά και διαχείρισης, των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών. Επίσης, αρνητικά προσμετράται η αδυναμία της κυβέρνησης να μεταρρυθμίσει το τραπεζικό σύστημα προς μια κατεύθυνση υπεράσπισης του δημοσίου και εξυπηρέτησης των κοινωνικών αναγκών.

Η κυβέρνηση της Αριστεράς, με προμετωπίδα τα αναπτυξιακά συνέδρια, επιδίωξε να έρθει σε επαφή με τις τοπικές κοινωνίες και να σχεδιάσει μαζί τους το μέλλον της κάθε περιοχής. Απολογίζοντας τα σε βάθος χρόνου, τα αναπτυξιακά συνέδρια δε αξιοποιήθηκαν – στον βαθμό που έπρεπε και κάποιες φορές καθόλου – στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών. Πέρα από δημόσια έργα εμβληματικού χαρακτήρα – κυρίως στα οδικά δίκτυα – δεν κατόρθωσαν να συμβάλουν παραπάνω, πόσο μάλλον να δώσουν εκ νέου προοπτική σε αυτό που ο χώρος μας ονόμασε «αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου».

Τέλος, κομβικό στοιχείο σε ένα σχέδιο αλλαγής αναπτυξιακού μοντέλου, με βάση το όραμα του ΣΥΡΙΖΑ είναι η ενίσχυση της συνεργατικής, κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας. Η κυβέρνηση της Αριστεράς δημιούργησε ένα νέο θεσμικό πλαίσιο και επιδίωξε να δώσει κίνητρα για την σύσταση νέων ΚΑΛΟ. Παρ' όλα αυτά, δεν αποτέλεσε, σε καμία περίπτωση, προτεραιότητα της κυβέρνησης, με αποτέλεσμα την καθυστερημένη και ελλιπή συζήτηση και εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου. Ταυτόχρονα, δεν δόθηκαν τα κίνητρα και δεν προωθήθηκε στην κοινωνία η λογική της ανάπτυξης ενός νέου τρόπου παραγωγής.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ

Μια από τις μεγαλύτερες μάχες που έδωσε η κυβέρνηση ήταν αυτή της επανασύστασης του κοινωνικού κράτος και της αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης. Τα μνημόνια στη χώρα μας έφεραν ένα μεγάλο τμήμα του πληθυσμού σε συνθήκες αποκλεισμού και αποξένωσης, καθώς και ραγδαία αύξηση των τμημάτων της κοινωνίας που ζούσαν κάτω από τα όρια της φτώχειας. Για την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, η ανασυγκρότηση και στήριξη των χώρων του δημόσιου συστήματος υγείας και του δημόσιου συστήματος παιδείας αποτέλεσαν βασικές όψεις ενός σχεδίου απέναντι στο νεοφιλελευθερισμό. Παράλληλα, όψη αυτού του σχεδίου αποτέλεσε και η αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης με ουσιαστικά και πολύ σημαντικά μέτρα στήριξης και ανακούφισης της εργατικής τάξης και των πολύ χαμηλών εισοδημάτων

(π.χ. σχολικά γεύματα, κοινωνικό εισόδημα αλληλεγγύης, κοινωνικά τιμολόγια, δωρεάν μετακινήσεις ανέργων, επίδομα ενοικίου, επίδομα θέρμανσης κ.λ.π.). Ο «κοινωνικός» μισθός είναι μορφή αναδιανομής πλούτου που αφορά τις παροχές που παίρνουν οι εργαζόμενοι και δεν αντικατοπτρίζονται στον «άμεσο μισθό». Οφείλουμε να απολογίσουμε ότι στον συγκεκριμένο τομέα η κυβέρνησή μας πέτυχε σημαντικές νίκες.

ΠΑΙΔΕΙΑ

Ο ΣΥΡΙΖΑ ανέλαβε τη διακυβέρνηση της χώρας σε μια περίοδο όπου οι δαπάνες για την παιδεία άγγιζαν το 2% του ΑΕΠ. Το δημόσιο σχολείο είχε μετατραπεί πλήρως σε «εξεταστικό κέντρο», μέσα από την τράπεζα θεμάτων, ενώ το πανεπιστήμιο -με την αντίσταση του φοιτητικού κινήματος να έχει καμφθεί- λειτουργούσε σαν επιχείρηση, με την ιδιωτική πρωτοβουλία να έχει εισβάλει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ήδη από την πρώτη στιγμή δόθηκε έμφαση στην ενίσχυση της δημόσιας και δωρεάν παιδείας. Τέτοια μέτρα ήταν η κατάργηση της τράπεζας θεμάτων, η αναστολή της εφαρμογής του ν+2 και των διαγραφών των φοιτητών, αλλά και η αύξηση των δαπανών για τη παιδεία. Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε εξαρχής ως αρνητικό στοιχείο, ότι σε έναν τόσο προνομιακό τομέα για την Αριστερά όπως είναι ο χώρος της παιδείας, η Κυβέρνηση μέσα σε 4 χρόνια άλλαξε 3 Υπουργούς Παιδείας. Το γεγονός αυτό παρήγαγε σύγχυση και στρεβλώσεις ως προς το περιεχόμενο της στρατηγικής μας στον χώρο της εκπαίδευσης.

Στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, ο νόμος-πλαίσιο Γαβρόγλου, έβαλε φρένο στην νεοφιλελεύθερη επίθεση που είχε λάβει χώρα τα προηγούμενα χρόνια και υλοποίησε χρόνιες διεκδικήσεις του φοιτητικού κινήματος. Αποτελούν εμβληματικές νίκες τόσο η επαναφορά του ακαδημαϊκού αυτοδιοίκητου, όσο και η εκπόνηση και θεσμοθέτηση του σχεδίου του Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας. Η οργάνωση του χώρου της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη χώρα, όπως τη γνωρίσαμε, διαμόρφωνε Ιδρύματα δύο ταχυτήτων.

Η κατάργηση των Συμβουλίων Ιδρύματος, που λειτουργούσαν πρακτικά ως Συμβούλια Διοίκησης μιας επιχείρησης στο χώρο του πανεπιστημίου, όπως και η επαναφορά της συνδιοίκησης, αποκατέστησαν ξανά τη δημοκρατία στο επίπεδο της λήψης αποφάσεων εντός των ιδρυμάτων. Η επαναφορά του πανεπιστημιακού ασύλου αποτέλεσε άλλη μια σημαντική νίκη της κυβέρνησης της Αριστεράς. Βέβαια, όσον αφορά την κατάσταση στα πανεπιστήμια, πέρα από σημαντικές κινήσεις αλλαγής της δομής και του τρόπου οργάνωσης των πανεπιστημίων, η κυβέρνηση της Αριστεράς δεν κατάφερε να ενισχύσει τη διαλυμένη από την κρίση φοιτητική μέριμνα. Ως αποτέλεσμα, βρεθήκαμε μπροστά σε μια πραγματικότητα όπου η καθημερινότητα των φοιτητών, ως προς τον συγκεκριμένο τομέα, δεν άλλαξε ιδιαίτερα, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις έγινε και χειρότερη.

Μια ακόμα μεγάλη αλλαγή που επιχειρήθηκε στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση ήταν η δημιουργία του Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας. Η συγκρότηση της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στη χώρα μας διαμόρφωσε Ιδρύματα δυο ταχυτήτων. Με πρωτοβουλία της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, ξεκίνησε η δημιουργία του Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας, όπου τα υπάρχοντα ΤΕΙ θα μετασχηματίζονταν

σε ΑΕΙ και θα συνέθεταν τον νέο ακαδημαϊκό χάρτη της χώρας.

Στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, υπήρξαν κρίσιμες πρωτοβουλίες που ενίσχυσαν την δημόσια και δωρεάν παιδεία. Το γεγονός ότι, για πρώτη φορά στα χρονικά, τα βιβλία παραδίδονταν έγκαιρα και οι σχολικές χρονιές ξεκινούσαν χωρίς τα κενά του παρελθόντος ανέδειξε μια εντελώς διαφορετική αντίληψη σε σχέση με τις προτεραιότητες που ορίζει μία κυβέρνηση σε σχέση με τον χώρο της εκπαίδευσης, δηλαδή την στήριξη των μαθητών, των οικογενειών τους και του εκπαιδευτικού προσωπικού. Το νέο σύστημα πρόσβασης ήρθε να συγκρουστεί με τη λογική του εξεταστικού κέντρου που είχε επιβληθεί στο Λύκειο. Η Γ' Λυκείου είχε παραδοθεί πλήρως στις ανάγκες των πανελληνίων εξετάσεων, αναγκάζοντας τους μαθητές/τριες να δώσουν έναν εξαντλητικό αγώνα δρόμου. Ταυτόχρονα, η παραπαιδεία αποτελούσε «κανονικότητα» και ενίσχυε τους ταξικούς φραγμούς στην Παιδεία καθώς δημιουργούσε το ίδιο το σύστημα των πανελληνίων εξετάσεων την ανάγκη για πολύωρα μαθήματα, πέραν του σχολικού προγράμματος. Βέβαια, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι το πλαίσιο για το νέο Λύκειο άνοιξε την πόρτα για την ελεύθερη πρόσβαση και την κατάργηση των πανελλαδικών εξετάσεων, αλλά απείχε αρκετά από τις προεκλογικές μας δεσμεύσεις, σχετικά με τη συνολική προοδευτική αναμόρφωση του σχολείου.

Παράλληλα, πρέπει να συμπεριλάβουμε στις πολύ θετικές πτυχές της κυβερνητικής πολιτικής την ενίσχυση και την ουσιαστική στήριξη της επιστημονικής έρευνας. Η επιστημονική έρευνα όχι μόνο βρισκόταν πάντα στο περιθώριο, ακόμα και πριν τα χρόνια της κρίσης, αλλά βασιζόταν στη λογική αποκλειστικής σύνδεσης με την ιδιωτική πρωτοβουλία. Τα χρόνια της κρίσης αυτό το φαινόμενο εντάθηκε, καθώς τα περιορισμένα κονδύλια, η δραστική μείωση της χρηματοδότησης, αλλά και η μαζική φυγή νέων επιστημόνων δεν έδιναν τα περιθώρια για ουσιαστική και καινοτόμα έρευνα. Η κυβέρνηση της Αριστεράς έδωσε έμφαση στην ενίσχυση της έρευνας, τόσο εντός των ιδρυμάτων, όσο και με την ίδρυση και την ενίσχυση ερευνητικών κέντρων. Η αύξηση της χρηματοδότησης σε πάνω από 2 δις ευρώ για την έρευνα, η ίδρυση του ΕΛΙΔΕΚ και η καινοτόμα δράση του ΙΚΥ μετασχημάτισαν πλήρως το ερευνητικό τοπίο και δημιούργησαν χιλιάδες θέσεις εργασίας για νέους επιστήμονες. Η ενίσχυση της έρευνας και, μάλιστα, η δημιουργία θέσεων εργασίας για νέους επιστήμονες έδωσε προοπτική και αντιμετώπισε ουσιαστικά το brain drain. Για πρώτη φορά, η επιστημονική έρευνα είχε περάσει σε πρώτο πλάνο, δίνοντας την δυνατότητα να προσφέρει στις τοπικές κοινωνίες, αλλά και να συμβάλει στην παραγωγική ανασυγκρότηση αλλά και στην τεχνολογική εξέλιξη της χώρας. Φυσικά, απολογίζεται θετικά, ότι στον τομέα της έρευνας δόθηκε για πρώτη φορά ουσιαστική κρατική στήριξη και στα πεδία των λεγόμενων ανθρωπιστικών επιστημών.

ΥΓΕΙΑ

Στην Υγεία παρά το μνημόνιο και το πλαίσιο που αυτό διαμόρφωνε, δόθηκαν κρίσιμες μάχες και υλοποιήθηκαν ουσιαστικές πτυχές ενός αριστερού πολιτικού σχεδίου. Το σχέδιο της νεοφιλελεύθερης επέλασης και διάλυσης των δημόσιου συστήματος Υγείας διόγκωσε τις κοινωνικές ανισότητες και απέκλεισε τμήματα της κοινωνίας από το δικαίωμα στη δημόσια και δωρεάν υγεία, ενώ γέννησε χώρο για να στηθεί «πάρτι» ιδιωτών και πολυεθνικών στις πλάτες του δημοσίου. Για την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, η

υπεράσπιση και ενίσχυση της Δημόσιας Υγείας αποτελούσε κύριο στοιχείο ενίσχυσης των κοινωνικών δικαιωμάτων, αλλά και κοινωνικής δικαιοσύνης και προστασίας των αδυνάμων. Ο ΣΥΡΙΖΑ απέδειξε στην πράξη ότι η Υγεία αποτελεί ένα καθολικό κοινωνικό δικαίωμα. Με την υλοποίηση του παράλληλου προγράμματος καταργήθηκε η είσοδος των 5 ευρώ στα νοσοκομεία, ενώ θεσμοθετήθηκε το εμβληματικό μέτρο της ελεύθερης πρόσβασης όλων των ανασφάλιστων στο Δημόσιο Σύστημα Υγείας. Η υγεία έγινε ουσιαστικά δικαίωμα όλων, ανεξαρτήτως οικονομικής κατάστασης ή εθνικότητας. Παράλληλα, κομβική πρωτοβουλία αποτέλεσε η απομάκρυνση των εργολάβων από τα νοσοκομεία και η σύναψη απευθείας συμβάσεων με εργαζόμενους, η οποία εξοικονόμησε πόρους υπέρ του δημοσίου, ενώ, ταυτόχρονα, διασφάλισε και ενίσχυσε τα δικαιώματα των εργαζομένων. Ταυτόχρονα, μέσα στα τέσσερα χρόνια διακυβέρνησης, το Εθνικό Σύστημα Υγείας ενισχύθηκε τόσο με προσωπικό (γιατρούς, νοσηλεύτες) και εξοπλισμό, αλλά υπήρξε και δραστική αύξηση του προϋπολογισμού. Βέβαια, σε σχέση με τη μάχη στον χώρο της Υγείας άξια αναφοράς είναι η αποκάλυψη των σκανδάλων του ΚΕΕΛΠΝΟ και της υπόθεσης Novartis, υποθέσεις οι οποίες αποτέλεσαν τεράστιο σκάνδαλο στον χώρο της Υγείας με εμπλοκή γιατρών, υψηλόβαθμων στελεχών και πολιτικών προσώπων. Εκτός από αυτά, όμως, έγινε μια μεγάλη και επιτυχημένη προσπάθεια θωράκισης του συστήματος υγείας από μελλοντικά σκάνδαλα, ενισχύοντας τα επίπεδα διαφάνειας και ελέγχου πριν από κάθε σημαντική απόφαση.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Σε μια περίοδο που η κλιματική αλλαγή αποτελεί πλέον καθοριστικό παράγοντα για τον σχεδιασμό και τη διαμόρφωση των εθνικών πολιτικών για το περιβάλλον, αποτέλεσε μεγάλη ανάγκη η εκπόνηση ενός αριστερού σχεδίου στο συγκεκριμένο πεδίο. Η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, ωστόσο, σε ένα πλαίσιο που είχε σχετική ευελιξία κινήσεων στη διάρκεια της 4ετίας, δεν κατάφερε ποτέ να διαμορφώσει και να υλοποιήσει ένα συνολικό σχέδιο για την προστασία του περιβάλλοντος. Η έλλειψη ενός συνεκτικού «δικού» μας σχεδίου και η πολιτική ατολμία που επέδειξε σε αρκετές περιπτώσεις η κυβέρνηση να συγκρουστεί με κυρίαρχες πολιτικές και συμφέροντα, στο πεδίο του περιβάλλοντος, άφησαν ξεκάθαρο αρνητικό αποτύπωμα. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα των Σκουριών της Χαλκιδικής. Σε ένα ζήτημα ταυτοτικής σημασίας για την Αριστερά και με την τοπική κοινωνία σε μεγάλο βαθμό τασσόμενη ενάντια στην εξόρυξη χρυσού, η κυβέρνηση, παραβιάζοντας τόσο τη θέση του κόμματος και τις συνεδριακές αποφάσεις αλλά και τις δικές μας προεκλογικές δεσμεύσεις, έδειξε ατολμία να συγκρουστεί και επέτρεψε, στο τέλος της ημέρας, στην Eldorado Gold να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, με τις γνωστές καταστροφικές συνέπειες για το περιβάλλον.

Όσον αφορά τις εξορύξεις, κρίνεται αρνητικό το γεγονός ότι η κυβέρνηση έδωσε συνέχεια σε ένα μοντέλο που είχαν ξεκινήσει οι προηγούμενες κυβερνήσεις, το οποίο έχει καταστεί σε μεγάλο βαθμό παρωχημένο. Την ίδια στιγμή που βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη η διεθνής προσπάθεια για την απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα, η χρήση των οποίων θεωρείται μία από τις κεντρικές αιτίες της κλιματικής αλλαγής, η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ προχώρησε τις συμβάσεις έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στη Δυτική Ελλάδα, σε στεριά και θάλασσα. Η συγκεκριμένη δραστηριότητα επιφυλάσσει τεράστιους περιβαλλοντικούς κινδύνους, δυσανάλογα

μεγαλύτερους σε σχέση με το όφελος που προκύπτει από την ενδεχόμενη ανεύρεση και εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων, ενώ δρομολογεί την αχρείαστη -τη συγκεκριμένη περίοδο- εξάρτηση των συγκεκριμένων τοπικών κοινωνιών και της οικονομίας τους από τα κοιτάσματα πετρελαίου.

Η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ θα έπρεπε, αντί σχεδίων για εξόρυξη πετρελαίου, να στραφεί αποκλειστικά στην προετοιμασία για τη μετάβαση στην εποχή των φιλικών περιβαλλοντικά μορφών ενέργειας. Βέβαια, αρκετά θετικό βήμα στην προετοιμασία αυτή αποτέλεσε το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα που εκπονήθηκε επί δικής μας κυβέρνησης.

Ταυτόχρονα, κρίνονται θετικά ορισμένες σημαντικές παρεμβάσεις, όπως η δημιουργία του θεσμικού πλαισίου για τις ενεργειακές κοινότητες, το τεράστιο προχώρημα στην κατάρτιση των δασικών χαρτών, η θεσμική θωράκιση της ελεύθερης πρόσβασης στον αιγιαλό και την παραλία.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Ένα αριστερό κυβερνητικό πολιτικό σχέδιο όφειλε να έχει σε πρώτη προτεραιότητα την ενίσχυση και διεύρυνση της δημοκρατίας, αλλά και την αναδιανομή της εξουσίας προς την κοινωνική πλειοψηφία και τη νέα γενιά. Η θεσμοθέτηση της ψήφου στα 17 καθώς και η απλή αναλογική, τόσο για βουλευτικές όσο και τις εθνικές εκλογές, αποτέλεσαν εμβληματικές θεσμικές παρεμβάσεις σε αυτήν την κατεύθυνση. Σημαντική μάχη στην υπεράσπιση της δημοκρατίας αποτελεί το άνοιγμα της ΕΡΤ μετά το μαύρο της ακροδεξιάς Κυβέρνησης Σαμαρά.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Από το 2010 και μετά, κατά την περίοδο των μνημονίων, τα σκληρά μέτρα λιτότητας που επιδείνωσαν δραστικά το βιοτικό επίπεδο της μεγάλης πλειοψηφίας του ελληνικού λαού, συνδυάστηκαν με τη συνεχή συμπίεση των κοινωνικών δικαιωμάτων και με τη δημιουργία ενός κλίματος άγριας καταστολής προς οποιονδήποτε διαμαρτυρόταν ή διεκδικούσε τα δικαιώματά του. Κάτι τέτοιο, είχε φυσικά ακόμη μεγαλύτερο αντίκτυπο στις πιο αδύναμες κοινωνικές ομάδες, που είδαν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες τους να περιστελλονται σημαντικά.

Η ανάδειξη του ΣΥΡΙΖΑ στη διακυβέρνηση αποτέλεσε ένα σημείο καμπής για τα κοινωνικά δικαιώματα, καθώς η κυβέρνηση της Αριστεράς έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στα ζητήματα αυτά και ικανοποίησε πάγια αιτήματα για τη βελτίωση της ζωής των ευάλωτων.

Η επέκταση του συμφώνου συμβίωσης στα ομόφυλα ζευγάρια, η παροχή δυνατότητας για αναδοχή, καθώς και η νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου, ήταν νομοθετικές πρωτοβουλίες που δικαίωσαν μακροχρόνιους αγώνες του ΛΟΑΤΚΙ+ κινήματος και κατοχύρωσαν αυτονόητα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, ενώ η κύρωση της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης θέσπισε ένα αυστηρό πλαίσιο πρόληψης και αντιμετώπισης της ενδοοικογενειακής βίας, συμβάλλοντας ενεργά στην κρίσιμη μάχη για την έμφυλη ισότητα. Παράλληλα, ο περίφημος «νόμος

Παρασκευόπουλου» αφενός κατήργησε τις φυλακές τύπου Γ', αφετέρου, για πρώτη φορά έδωσε λύσεις στο πρόβλημα υπερπληθυσμού των ελληνικών φυλακών, αναβαθμίζοντας ουσιαστικά τα δικαιώματα των κρατουμένων και τερματίζοντας μετά από χρόνια τις ντροπιαστικές καταδίκες της χώρας για την κατάσταση των σωφρονιστικών ιδρυμάτων από το ΕΔΔΑ. Επίσης, η διάλυση της Ομάδας ΔΕΛΤΑ σηματοδότησε μία νέα εποχή με αισθητά μειωμένα περιστατικά κατασταλτικής αυθαιρεσίας και περισσότερες στοχευμένες δράσεις της αστυνομίας ενάντια στο οργανωμένο έγκλημα.

Από την άλλη, βέβαια, η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ επέδειξε σε αρκετές περιπτώσεις αδράνεια ή ατολμία για σύγκρουση, στοιχεία που δεν της επέτρεψαν να πραγματοποιήσει ακόμη μεγαλύτερες τομές στο πεδίο των κοινωνικών δικαιωμάτων. Η μη θεσμοθέτηση του πολιτικού γάμου και της τεκνοθεσίας για ΛΟΑΤΚΙ+ ζευγάρια, δηλαδή ενός ώριμου αιτήματος που έχει ικανοποιηθεί στη μεγάλη πλειοψηφία των ευρωπαϊκών χωρών, συνιστά αναμφίβολα έλλειμμα για μία Αριστερή κυβέρνηση, που εμπράκτως στάθηκε στο πλευρό των καταπιεσμένων και των κοινωνικά αποκλεισμένων. Η μη ολοκλήρωση του εγχειρήματος για έναν Νέο Σωφρονιστικό Κώδικα, βασισμένο στις τεκμηριωμένες προτάσεις της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ, αποτέλεσε μία χαμένη ευκαιρία για την πλήρη θωράκιση των δικαιωμάτων των κρατουμένων και για την επίλυση των προβλημάτων που, κατά κοινή ομολογία, αντιμετωπίζουν οι ελληνικές φυλακές. Επιπλέον, παρά τα βήματα που καταγράφηκαν παραπάνω, η διαδικασία εκδημοκρατισμού της αστυνομίας και των σωμάτων ασφαλείας γενικότερα δεν προχώρησε σχεδόν καθόλου, με αποτέλεσμα να παρακολουθούμε σε πολλές περιπτώσεις φαινόμενα αυθαιρεσίας και καταχρηστικές συμπεριφορές από τις αστυνομικές δυνάμεις, φαινόμενα που σίγουρα δεν μπορούν να γίνονται ανεκτά στο πλαίσιο μιας αριστερής κυβέρνησης.

Μαύρη σελίδα αποτέλεσε η δολοφονία του ΛΟΑΤΚΙ+ ακτιβιστή Ζακ Κωστόπουλου/Zackie oh. Το «περιστατικό» αυτό όχι μόνο δεν ήταν μεμονωμένο, αλλά αποτέλεσε μια ακραία εκδήλωση βίας με ρατσιστικά χαρακτηριστικά, ενώ ταυτόχρονα αποδείχθηκε πως ο Ζακ υπήρξε θύμα αστυνομικής βίας. Η προσπάθεια συγκάλυψης, από πλευράς αστυνομίας και ΜΜΕ, των ενόχων και δολοφόνων του Ζακ, σε συνδυασμό με την ολιγωρία ως προς την απόδοση δικαιοσύνης και ευθυνών ήταν πλήγμα στην ίδια την δημοκρατία. Η δολοφονία του Ζακ ανέδειξε και τα ελλείμματα, καθώς και την ατολμία της ίδιας της Κυβέρνησης να λάβει πρωτοβουλίες ως προς την λήψη πολιτικών και θεσμικών μέτρων που ήταν αναγκαία για την ουσιαστική αντιμετώπιση της αστυνομικής αυθαιρεσίας και βίας.

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ – ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟ:

Ο ΣΥΡΙΖΑ, ήδη από τους πρώτους μήνες της διακυβέρνησης, κλήθηκε να αντιμετωπίσει την μεγαλύτερη προσφυγική κρίση των τελευταίων δεκαετιών, αφού, λόγω των πολεμικών συρράξεων στη Μέση Ανατολή και την Βόρεια Αφρική, εκατομμύρια άνθρωποι αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις χώρες τους και να κατευθυνθούν προς την Ευρώπη, αναζητώντας μία καλύτερη ζωή μακριά από τη φρίκη του πολέμου. Η Ελλάδα, που λόγω της γεωγραφικής θέσης της λειτουργεί ως «πύλη εισόδου» για την ευρωπαϊκή ήπειρο, δέχθηκε τεράστια κύματα προσφύγων, κάτι που γέννησε σοβαρές προκλήσεις. Παράλληλα, στο πεδίο του μεταναστευτικού,

υπήρχαν χρόνια προβλήματα και γραφειοκρατικές ακαμψίες, που δημιουργούσαν ένα ιδιαίτερα δυσμενές πλαίσιο για την καθημερινή ζωή των μεταναστών, ένα πλαίσιο που άφηνε χώρο σε ρατσιστικές διακρίσεις και αποκλεισμούς.

Η κυβέρνηση της Αριστεράς, υπό αυτές τις εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες, έδωσε πολύ σπουδαίες μάχες και πέτυχε σημαντικές νίκες για τα δικαιώματα των προσφύγων και μεταναστών.

Η δημιουργία ανοικτών κέντρων φιλοξενίας προσφύγων σε όλη την ηπειρωτική χώρα, αφενός εξασφάλισε αξιοπρεπείς όρους διαβίωσης για αυτούς τους ανθρώπους, αφετέρου έδωσε χώρο και περιεχόμενο στην αλληλεγγύη του ελληνικού λαού, ο οποίος πλημμύρισε τις δομές με είδη πρώτης ανάγκης και με εθελοντές/τριες, δείχνοντας έμπρακτα τη συμπαράστασή του. Η συνειδητή επιλογή της κυβέρνησης να υποδεχθεί και να φιλοξενήσει τους πρόσφυγες υπήρξε το αντιπαράδειγμα, σε σχέση με την πολιτική κλειστών συνόρων που ακολούθησαν οι υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αργότερα, η επιτυχημένη προσπάθεια για συγκρότηση τάξεων προετοιμασίας, έδωσε τη δυνατότητα στα προσφυγόπουλα να ενταχθούν στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα και, πολύ σύντομα, να γίνουν κομμάτι των σχολικών τμημάτων. Επίσης, η πρωτοβουλία του Υπουργείου Εργασίας να αποδώσει ΑΜΚΑ στους πρόσφυγες, ήταν αποφασιστική, ώστε να απολαμβάνουν βασικά δικαιώματα, όπως η πρόσβαση στην εργασία, η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και η κοινωνική πρόνοια. Αναφορικά με το μεταναστευτικό, ο μνημειώδης ν. 4332/2015 επέτρεψε σε δεκάδες χιλιάδες μετανάστες δεύτερης γενιάς να αποκτήσουν πιο εύκολα και γρήγορα την ελληνική ιθαγένεια, συμβάλλοντας στη διεύρυνση των δικαιωμάτων τους και αποκαθιστώντας μία αδικία δεκαετιών σε βάρος τους.

Όλα τα παραπάνω σε καμία περίπτωση δεν σημαίνουν ότι αποφεύχθηκαν λάθη, καθυστερήσεις ή παραλείψεις στα ζητήματα του προσφυγικού – μεταναστευτικού. Η υπογραφή της Συμφωνίας ΕΕ – Τουρκίας μπορεί να αναχαίτισε τις προσφυγικές ροές, αλλά επέβαλε μία σειρά περιορισμών, όπως η απαγόρευση μετακίνησης προσφύγων από τα νησιά του Αιγαίου και βέβαια η λειτουργία προαναχωρησιακών κέντρων κράτησης, όπου στερούνται την ελευθερία τους με απαράδεκτο τρόπο πρόσφυγες, οι οποίοι δεν έχουν τελήσει κανένα απολύτως αδίκημα. Αυτοί οι περιορισμοί, σε συνδυασμό με την έλλειψη προγραμματισμού και την κακή διαχείριση, οδήγησε σε έναν ακραίο υπερκορεσμό τα κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης των νησιών του βορειοανατολικού Αιγαίου. Η Μόρια της Λέσβου, η ΒΙΑΛ της Χίου, οι δομές της Λέρου και της Σάμου, σε καμία περίπτωση δεν πληρούν τις προδιαγραφές για την αξιοπρεπή παραμονή των προσφύγων και πολλές φορές έχουν προκαλέσει δικαίως τη διεθνή κατακραυγή. Παρά τα θετικά βήματα που σημειώθηκαν, οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι υπήρξαν και αρκετά λάθη και παραλείψεις. Η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ δεν μπόρεσε ποτέ να εκπονήσει ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο σχέδιο ένταξης των προσφύγων στον ελληνικό κοινωνικό ιστό, με συνέπεια οι επιμέρους πρωτοβουλίες να είναι μάλλον αποσπασματικές. Τέλος, παρά την κρισιμότητα απλοποίησης της διαδικασίας απόκτησης της ελληνικής ιθαγένειας από μετανάστες δεύτερης γενιάς, δεν υποχώρησαν εντελώς οι καθυστερήσεις και τα γραφειοκρατικά κωλύματα, κάτι που δείχνει σαφώς ότι η εφαρμογή του νόμου απαιτούσε μεγαλύτερη επιμονή και εμβάθυνση.

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ

Η Συνταγματική Αναθεώρηση αποτελεί κορυφαία κοινωνική και πολιτική διαδικασία, στην οποία αποτυπώνεται το εύρος των κατακτήσεων και των ελευθεριών που ο εκάστοτε συσχετισμός δύναμης επιτρέπει να υπάρξει. Η κυβέρνηση αντιμετώπισε τη διαδικασία αυτή με στόχο να ενισχύσει την κοινωνική πλειοψηφία και να επιφέρει, στην ελληνική κοινωνία, τομές προς την κατεύθυνση της άμβλυνσης των ανισοτήτων και της ρήξης με σκοταδιστικά κατάλοιπα προηγούμενων περιόδων. Η θρησκευτική ουδετερότητα του ελληνικού κράτους, η δυνατότητα διεξαγωγής λαϊκών δημοψηφισμάτων και λαϊκής νομοθετικής πρωτοβουλίας, η κατοχύρωση του δημόσιου χαρακτήρα του νερού και του ηλεκτρικού ρεύματος, η θεσμοθέτηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού είναι κάποιες από τις προτάσεις του ΣΥΡΙΖΑ που θα έθεταν το Σύνταγμα της Ελλάδας σε μια προοδευτική τροχιά.

Πρέπει όμως να επισημάνουμε, στο πλαίσιο του απολογισμού μας, ότι κατά την διαδικασία δημόσιου διαλόγου, τόσο το κόμμα μας αλλά και η ίδια η Κυβέρνηση δεν δημιούργησε εκείνα τα απαραίτητα πεδία πάνω στα οποία θα είχε υπάρξει μια ουσιαστική διαβούλευση και συμμετοχή του ίδιου του λαϊκού παράγοντα με τρόπο που θα τον καθιστούσε συμμετοχό στην συζήτηση για την συνταγματική αναθεώρηση.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, ακολούθησε μια πολυδιάστατη και ενεργητική εξωτερική πολιτική, υπερασπίζοντας αφενός τις πάγιες θέσεις της χώρας σε ανοιχτά μέτωπα (Κυπριακό, σχέσεις με Τουρκία), λειτουργώντας αφετέρου με γνώμονα την ειρηνική επίλυση των διαφορών και την τήρηση του διεθνούς δικαίου. Η κυβέρνηση, με τις πρωτοβουλίες που ανέλαβε, κατάφερε να λύσει προβλήματα δεκαετιών, να καταστήσει την Ελλάδα παράγοντα σταθερότητας στα Βαλκάνια και την Ανατολική Μεσόγειο αλλά και συμμαχική δύναμη για τους λαούς που αγωνίζονται.

Στο πλαίσιο αυτής της πολιτικής, ανέπτυξε νέες σχέσεις και εμβάθυνε τις ήδη υπάρχουσες με τις χώρες των Βαλκανίων και της Μεσογείου, μέσω διμερών και πολυμερών συνεργασιών. Αξιοποίησε πλήρως τα θεσμικά εργαλεία που δίνουν οι συνθήκες ίδρυσης και λειτουργίας της ΕΕ, ώστε να εξυπηρετηθούν τα συμφέροντα του ελληνικού λαού, αλλά και των λαών της Ευρώπης και του υπόλοιπου κόσμου.

Σε αρκετές περιπτώσεις διαφοροποιήθηκε από τη γραμμή που όριζε το δυτικό μπλοκ δυνάμεων (υπόθεση Σκριπάλ στη Βρετανία, εξαίρεση ελληνικών προϊόντων από το εμπάργκο στη Ρωσία, μη αναγνώριση του πραξικοπηματία Γκουαϊντό). Ωστόσο, στο πεδίο της προσέγγισης που υπήρξε με τις ΗΠΑ, ειδικότερα κατά το τελευταίο διάστημα διακυβέρνησης, κρίνονται προβληματικές ορισμένες κινήσεις (π.χ. η συζήτηση για αγορά πολεμικών εξοπλισμών από την Αμερική και η εμβάθυνση της συνεργασίας των δυο χωρών στα πλαίσια του ΝΑΤΟ).

Στο πεδίο των ελληνοτουρκικών σχέσεων, η κυβέρνηση προσπάθησε να οικοδομήσει ειλικρινείς και φιλικές σχέσεις με τη γειτονική χώρα. Αντιμετώπισε αρκετές φορές την κλιμάκωση της έντασης από την πλευρά της τουρκικής ηγεσίας, καθώς ο Ερντογάν – στη διάρκεια της δικής μας διακυβέρνησης- κλιμάκωσε τις επιθετικές του κινήσεις

απέναντι στην Ελλάδα, ενέτεινε συνεχώς το επεκτατικό και εθνικιστικό του αφήγημα και τη λογική αμφισβήτησης του διεθνούς δικαίου. Απέναντι σε αυτήν την κατάσταση, η κυβέρνηση λειτούργησε με σταθερό οδηγό τη διαπραγμάτευση για την επίλυση των διαφορών, την προστασία των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας και την υπεράσπιση του διεθνούς δικαίου. Παράλληλα, προχώρησε και στην καταγγελία επιθετικών πρακτικών της τουρκικής πλευράς, αξιοποιώντας θεσμικά εργαλεία, συμμαχίες και τις αντιθέσεις της Τουρκίας με την ΕΕ.

Αναφορικά με το Κυπριακό ζήτημα, η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ κατάφερε να αναδείξει διεθνώς την πραγματική διάσταση του προβλήματος και τις αναγκαίες προϋποθέσεις για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση: την κατάργηση των εγγυήσεων και των παρεμβατικών δικαιωμάτων τρίτων δυνάμεων, καθώς και την αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων.

Τέλος, κορυφαία επιτυχία της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ αποτέλεσε η Συμφωνία των Πρεσπών, μια ιστορική για την περιοχή των Βαλκανίων Συμφωνία που επιλύει ένα χρόνιο πρόβλημα ανάμεσα στην Ελλάδα και τη Βόρεια Μακεδονία. Η συμφωνία επικυρώνει την ιστορική διάσταση της περιοχής, αλλά και τη σύγχρονη γεωγραφική πραγματικότητα, ενώ, παράλληλα εισέρχεται σε μια σημαντική πτυχή του ονοματολογικού ως προς το ταυτοτικό ζήτημα και αναγνωρίζει ότι η μακεδονική ταυτότητα έχει διαφορετική έννοια και αναφορά για κάθε ένα από τα δύο κράτη και τους λαούς τους. Πολύ σημαντικό σημείο της Συμφωνίας είναι η erga omnes χρήση του συνταγματικού πλέον ονόματος της Βόρειας Μακεδονίας, ικανοποιώντας έτσι την διαπραγματευτική γραμμή της χώρας, με την οποία είχε συμφωνήσει και η ΝΔ, προτού επενδύσει στο άρμα του εθνικισμού και της πατριδοκαπηλίας, για ψηφοθηρικούς λόγους. Ιδιαίτερη σημασία έχει ότι με τη Συμφωνία απαλείφεται ο αλυτρωτισμός και πλήττεται ο εθνικισμός, προς όφελος της προσέγγισης και της συνεργασίας των δυο λαών, καθώς και της εκατέρωθεν οικοδόμησης δεσμών φιλίας μεταξύ βορειομακεδονικού κι ελληνικού λαού.

3.3 Συμπεράσματα

Η κυβέρνηση της Αριστεράς αποτελεί ένα εγχείρημα το οποίο απέδειξε, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό της χώρας ότι η προοπτική μιας αριστερής διακυβέρνησης, και μάλιστα η οποία θα μπορεί μέσα στο δοσμένο και δυσμενές πολλές φορές πλαίσιο, να παράγει τομές και να συγκρούεται με γνώμονα τις ανάγκες της κοινωνίας, μπορεί να γίνει πραγματικότητα. Η ίδια η ύπαρξη της κυβέρνησης της Αριστεράς αποτέλεσε μία πρωτοφανή κατάσταση σε ένα ιδιαίτερα ρευστό πολιτικό πλαίσιο. Σε όλη την Ευρώπη, πυροδότησε διεργασίες και έδωσε σε πολλές περιπτώσεις προοπτική και όραμα στους ευρωπαϊκούς λαούς.

Το ερώτημα που καλείται πλέον η Αριστερά να απαντήσει δεν είναι το αν πρέπει να κυβερνήσει, αλλά το πώς, προς ποια κατεύθυνση και με ποια στρατηγική. Η εμπειρία του ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί μια κρίσιμη εμπειρία για την Αριστερά συνολικά, ακριβώς επειδή αναμετρηθήκαμε με τις δυνατότητες, τα όρια, τα κενά και τις προτεραιότητές μας, σε πολύ οριακές συνθήκες. Έτσι κι αλλιώς, δεν έχει υπάρξει ιστορικά μέχρι στιγμής περίοδος διεκδίκησης της εξουσίας από την Αριστερά, η οποία να μη χαρακτηριζόταν από οριακές συνθήκες. Στην έμπρακτη απάντηση των εν λόγω ερωτημάτων, θα κριθεί το κατά πόσο η αριστερή διακυβέρνηση γίνεται αντιληπτή ως

μια συνθήκη διαχείρισης του καπιταλισμού που εξαντλείται σε σοσιαλδημοκρατικές λύσεις ή αν αυτή μπορεί να συμβάλει στην διαμόρφωση μιας νέας ηγεμονίας που αμφισβητεί στην πράξη την καπιταλιστική τάξη πραγμάτων.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, ακόμα και αν δεν κατάφερε, ήδη από την αρχή της διακυβέρνησής του, να τελειώσει με την μνημονιακή πραγματικότητα, απέδειξε ότι και μετά την υπογραφή του τρίτου μνημονίου, ως συνέπεια του επώδυνου συμβιβασμού του Ιουλίου, μπορούσε να είναι επικίνδυνος για τα κατεστημένα συμφέροντα και να μην ενσωματωθεί στα κυρίαρχα σχέδια των νεοφιλελεύθερων ελίτ. Το σχέδιο του αντιπάλου μας κατά τους πρώτους μήνες της διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ για την υλοποίηση της αριστερής παρένθεσης, έπεσε στο κενό, εξαιτίας, και της μεγάλης στήριξης του κόσμου, ιδίως κατά την διάρκεια της σκληρής διαπραγματεύσεως με τους δανειστές. Ο ΣΥΡΙΖΑ, παρά τον συμβιβασμό που επέλεξε έπειτα από μια σημαντική ήττα, παρέμεινε πιστός αταλάντευτα στην βασική του αρχή: η νομιμοποίηση του πολιτικού του σχεδίου θα πρέπει ανά πάσα στιγμή να πηγάζει από τον λαό, και γι' αυτό υπήρξε η πρώτη κυβέρνηση, η οποία έθεσε στην λαϊκή ετυμηγορία ένα σχέδιο το οποίο δεν πίστευε, αλλά ήταν αναγκασμένη, λόγω των δυσμενών συσχετισμών σε βάρος της, να εφαρμόσει.

Η κυβέρνηση της Αριστεράς αποτελούσε και αποτελεί για εμάς, ένα εργαλείο και ένα μέσο για τον κοινωνικό μετασχηματισμό, για την υπεράσπιση και προαγωγή των συμφερόντων των υποτελών τάξεων και της κοινωνικής πλειοψηφίας. Για να καταστεί αυτό εφικτό, χρειάζονται εκείνες οι συμμαχίες, οι κοινωνικές συναινέσεις, η ταξική μεροληψία, η δημοκρατική λειτουργία, η διεύρυνση των πεδίων πολιτικής και ιδεολογικής αντιπαράθεσης και η διεθνοποίηση των ζητημάτων, τα οποία προσπαθεί να αναδείξει η Αριστερά, ως αναπόσπαστα συστατικά μιας συνολικής στρατηγικής. Η πορεία της διακυβέρνησης απέδειξε ότι είναι δυνατό η Αριστερά να σπάσει τα φράγματα που θέτει ο αντίπαλος, να διευρύνει συνεχώς τα όρια άσκησης της πολιτικής με σαφές ταξικό και ιδεολογικό πρόσημο, ώστε να προβεί στις αναγκαίες ρήξεις και τομές που απαιτεί η υλοποίηση ενός αντίστοιχου σχεδίου. Αποδείχθηκε ότι η συγκρότηση αριστερής κυβέρνησης έχει νόημα, στον βαθμό που αυτή μπορεί να ανοίγει δρόμους και να παράγει ρήξεις και τομές, με στόχο να υπερασπίζεται τις κοινωνικές ανάγκες. Ο στόχος που είχε τεθεί στις εκλογές του Σεπτεμβρίου 2015, δηλαδή το να βγει η χώρα από τα μνημόνια με την κοινωνία όρθια, επετεύχθη σε μεγάλο βαθμό, παρά τις σημαντικές απώλειες. Ωστόσο, η Κυβέρνηση της Αριστεράς βρήκε όρια στην υλοποίηση του σχεδίου της, όταν αντιμετώπισε την έλλειψη κοινωνικής κίνησης και την απουσία του λαϊκού παράγοντα από την πολιτική σύγκρουση.

Η πορεία της διακυβέρνησης απέδειξε ωστόσο, επίσης, ότι η προσπάθεια αριστερής διακυβέρνησης συναντά όρια και αδιέξοδα, ειδικά εντός ενός σφιχτού και περιοριστικού μνημονιακού πλαισίου. Τα όρια αυτά υπαγορεύονταν και εντοπίζονται, αφενός, στην υπογραφή και εφαρμογή του μνημονίου αυτήν καθ' αυτήν, με την ανάγκη εφαρμογής πολλές φορές πολιτικών επιλογών αντιπαραθετικών προς το σχέδιο του ΣΥΡΙΖΑ και, αφετέρου, με τις ίδιες τις δομές του κράτους και των θεσμών. Δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ποτέ ότι το ίδιο το κράτος ως μηχανισμός και ως δομή σχέσεων που οργανώνει και εξασφαλίζει τον κεφαλαιοκρατικό τρόπο παραγωγής αποτελεί κεντρικό εχθρό στην μάχη για τον κοινωνικό μετασχηματισμό. Μια διαδικασία που δεν αποτελεί αγώνα δρόμου, αλλά μια μακρά πορεία τομών, ρήξεων και συγκρούσεων, με στόχο την κοινωνική

χειραφέτηση.

Σε πολλές περιπτώσεις, βέβαια, η κυβέρνηση δεν παρήγαγε ένα δικό της αντιπαραθετικό σχέδιο (π.χ. περιβάλλον), αλλά πολύ περισσότερο φαίνεται να ενσωμάτωσε το δικό της σχέδιο, στο κυρίαρχο που προϋπήρχε, επιχειρώντας, τις περισσότερες φορές, μία προσπάθεια καλύτερης διαχείρισης του. Επίσης, η έλλειψη πολιτικής βούλησης ή συντεταγμένου σχεδίου προκειμένου να προχωρήσουν ορισμένες ριζοσπαστικές πολιτικές, απέδειξε ότι τα όρια, πολλές φορές, τα θέτουμε εμείς οι ίδιοι/-ες στον εαυτό μας.

Αριστερά στην κυβέρνηση σημαίνει εφαρμογή αριστερού σχεδίου, δηλαδή ενός σχεδίου το οποίο μπορεί να διευρύνει τα όρια της ουτοπίας, να παράγει νέες συναινέσεις και ταυτόχρονα συγκρούσεις, έτσι ώστε να μεταβάλλεται ο συσχετισμός δύναμης προς όφελος της κοινωνικής πλειοψηφίας. Η Αριστερά στην κυβέρνηση δεν πρέπει, με άλλα λόγια, να αποτελεί άλλη μία κεντροαριστερή κυβέρνηση που πέρασε απλά από τον τόπο, αλλά να οριοθετείται από ένα σχέδιο με σαφές ιδεολογικό και ταξικό πρόσημο.

Κεφάλαιο 4^ο: ΣΥΡΙΖΑ

Εισαγωγή

Μετά τις διαδοχικές εκλογικές νίκες του 2015, ο ΣΥΡΙΖΑ κλήθηκε να διαχειριστεί μία πρωτόγνωρη για εκείνον κατάσταση, κατά την οποία το Κόμμα βρέθηκε στη θέση της διακυβέρνησης της χώρας. Αυτό από τη μία πλευρά, παρήγαγε νέες δυνατότητες και πεδία παρέμβασης, από την άλλη, δημιούργησε νέες προκλήσεις και δυσκολίες. Η σχέση του Κόμματος με την κυβέρνηση, η παραγωγή θέσεων και προτάσεων που θα συνέδραμαν το νομοθετικό έργο, η συνέχιση της παρουσίας του ΣΥΡΙΖΑ στους κοινωνικούς χώρους, ήταν μόνο μερικά από τα ζητήματα που έπρεπε να αντιμετωπίσει το Κόμμα.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, που πλέον βρίσκεται στη θέση της αξιωματικής αντιπολίτευσης με ένα πολύ ισχυρό ποσοστό της τάξης του 31,5%, έχει αυτή τη στιγμή δύο πολύ κρίσιμα καθήκοντα. Το πρώτο -και απολύτως άμεσο- είναι να οργανώσει την αντιπολιτευτική δουλειά, ώστε αυτή να γίνει με τρόπο συντονισμένο, τεκμηριωμένο και κυρίως αποτελεσματικό. Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν μπορεί να ασκήσει αντιπολίτευση όπως την περίοδο 2012-2015, δηλαδή μια αντιπολίτευση που καθοριζόταν αποκλειστικά από τις εξελίξεις στο κοινωνικό επίπεδο. Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει πλέον τη γνώση, την εμπειρία αλλά και τα πεπραγμένα, για να υπερβεί μια δεδομένη αμηχανία στο επίπεδο της κοινωνικής κίνησης. Ειδικά το πεδίο των πεπραγμένων είναι κομβικό: ο ΣΥΡΙΖΑ δεν θα υπερασπιστεί γενικά και αόριστα κατακτήσεις όπως έκανε την προηγούμενη περίοδο της αντιπολίτευσης, αλλά δικά του έργα προς όφελος των λαϊκών τάξεων. Με αυτή την έννοια, η αντιπολιτευτική δουλειά δεν εξαντλείται στα όποια μεγάλα πολιτικά γεγονότα (πορείες, διαδηλώσεις, αντιπαραθέση κορυφής στην ψήφιση αντιδραστικών νομοσχεδίων), αλλά είναι μια μακρόπνοη, σε καθημερινή βάση προσπάθεια να αναδεικνύουμε όχι μόνο τις συνέπειες των επιλογών του αντιπάλου – πολλές φορές δυστυχώς με όρους μεμφιμοιρίας ή κριτικής προς το λαό «που δεν

ψήφισε σωστά»- αλλά, ταυτόχρονα, να αναδεικνύουμε το δικό μας έργο αλλά και το σχέδιο μας για την επόμενη μέρα που πρέπει να είναι πάντα ενεργό. Ο μεγαλύτερος κίνδυνος σήμερα είναι η αποδοχή μιας νέας «κανονικότητας» στην οποία θα κυριαρχήσει η συλλογική απόγνωση και η ματαιότητα εντός των λαϊκών τάξεων και της νεολαίας. Η δική μας ευθύνη είναι να αποτρέψουμε με κάθε τρόπο αυτό το ενδεχόμενο.

Το δεύτερο μεγάλο καθήκον είναι ο αναστοχασμός και η νέα στρατηγική για την Αριστερά του 21ου αιώνα. Ο απολογισμός του ιστορικού εγχειρήματος της διακυβέρνησης, η αυτοκριτική, τα μεγάλα επιτεύγματα, οι τομές και τα λάθη, αλλά και οι συνέπειες στον τρόπο δουλειάς, οργάνωσης και παρέμβασης για τον όλον ΣΥΡΙΖΑ. Σήμερα, έχουμε ιστορική ευθύνη να χτίσουμε τη στρατηγική, τη μέθοδο δουλειάς, αλλά και το πολιτικό υποκείμενο, που δεν θα είναι απλά σε θέση να επανέλθει στη διακυβέρνηση της χώρας, αλλά να καταστήσει ηγεμονικό τον πυρήνα των ιδεών του εντός της ελληνικής κοινωνίας, για τις επόμενες δεκαετίες. Η ευθύνη είναι ιστορική, διότι είναι λίγα τα παραδείγματα διεθνώς που η Αριστερά στο σύνολο της μπορεί πλέον να κοιτά ως υπόδειγμα και ως έμπνευση για την παρέμβαση και τον τρόπο δουλειάς της.

Απέναντι στην ακραία νεοφιλελεύθερη και ακροδεξιά κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, ο ΣΥΡΙΖΑ εντείνει πλέον την προσπάθεια που είχε ξεκινήσει ήδη πριν τις εκλογές, για τη συσπείρωση όλου του δημοκρατικού κόσμου της χώρας και για τη συγκρότηση ενός μαζικού προοδευτικού μετώπου, το οποίο θα αναχαιτίσει τη συνεχή συντηρητικοποίηση της ελληνικής κοινωνίας και θα δώσει μάχες για την υπεράσπιση των πιο αδύναμων κοινωνικών ομάδων.

4.1 Το Κόμμα στα χρόνια της διακυβέρνησης

ι. Σχέση με την κυβέρνηση

Η ανάληψη της διακυβέρνησης από ένα κόμμα που, μόλις μερικά χρόνια πριν, βρισκόταν στο όριο εισόδου στο Κοινοβούλιο ήταν μια τεράστια πρόκληση για τον ΣΥΡΙΖΑ. Ωστόσο, ο ΣΥΡΙΖΑ ήταν ένα μικρό κόμμα σε σχέση με τις ανάγκες μιας Κυβέρνησης σε επίπεδο πολιτικού προσωπικού. Η αναγκαία αξιοποίηση στελεχών του κόμματος σε κυβερνητικές θέσεις αποστράγγισε σε μεγάλο βαθμό το κόμμα. Η πλειοψηφία της ηγεσίας κλήθηκε να αναλάβει καθήκοντα στην κυβέρνηση, χωρίς ωστόσο να αντικατασταθεί από άλλα στελέχη, πλην εξαιρέσεων. Οδηγηθήκαμε, λοιπόν, σε ένα σχήμα διπλών καθηκόντων σε κορυφαία πόστα, με αποτέλεσμα οι κομματικές ευθύνες να ατονήσουν μπροστά, στην οξυμένη κυβερνητική καθημερινότητα.

Έτσι, δεν έγινε κατορθωτό να υπάρχει ένα ενιαίο κέντρο λήψης των πολιτικών αποφάσεων, κατακερματίστηκε η δομή του κόμματος και χάθηκε η έννοια του συντεταγμένου σχεδιασμού και υλοποίησης πολιτικών. Επιπλέον, η καθημερινά εκφορά λόγου και η επικοινωνιακή τακτική πολλές φορές σχεδιαζόταν και αποφασιζόταν από μια στενή ομάδα «ειδικών» και σύμβουλων-επικοινωνιολόγων της κυβέρνησης, χωρίς να συζητείται και να αποφασίζεται στα αρμόδια όργανα του κόμματος. Αυτές οι συνθήκες δημιούργησαν το χώρο για να αναπτυχθούν προσωπικές πολιτικές στρατηγικές σε βάρος των κομματικών επεξεργασιών και των

συλλογικών αποφάσεων. Αυτό οδήγησε, πολλές φορές, σε σύγκρουση την κυβέρνηση με το κόμμα, μια σύγκρουση που, συνήθως, κατέληγε στην βίαιη αποδοχή των νέων θέσεων και πολιτικών από τον κομματικό μηχανισμό.

Η μεταφορά μεγάλου μέρους των στελεχών του κόμματος στην κυβέρνηση, αλλά και οι δυνατότητες που ανοίχτηκαν για κυβερνητική πλέον παρέμβαση σε τρέχοντα προβλήματα, δημιούργησε σταδιακά μια λογική ανάθεσης εντός του κομματικού φορέα. Η μεταφορά κοινωνικών αιτημάτων απευθείας προς την κυβέρνηση κατέστησε το κόμμα και τις διαδικασίες του έναν γραφειοκρατικό μηχανισμό, που δεν υπήρχε ανάγκη να παράγει νέες επεξεργασίες ούτε νέες διεκδικήσεις. Ακόμα και σε περιπτώσεις που η κυβερνητική πολιτική δημιουργούσε αρνητικές συνέπειες για τον κόσμο που εκπροσωπεί ο ΣΥΡΙΖΑ ή βρισκόταν απέναντι σε πάγιες θέσεις μας, υπήρχε μεγάλη αμηχανία από την πλευρά του κόμματος για την παρουσία του στον δρόμο ή την αντίδρασή του σε κάποιον κυβερνητικό σχεδιασμό. Σε πολλές περιπτώσεις, επικράτησε μια άκριτη υποστήριξη της κυβερνητικής πολιτικής από στελέχη και μέλη, ακόμα και με οπαδικούς όρους.

Την περίοδο της διακυβέρνησης ο αυτόνομος σχεδιασμός και η οργανωτική λειτουργία του κόμματος αφέθηκαν σε δεύτερη μοίρα. Οι συνεδριάσεις της Κεντρικής Επιτροπής ήταν τόσο απομακρυσμένες χρονικά που ήταν αδύνατο να αναλυθεί και να απολογιστεί η δράση όλης της προηγούμενης περιόδου επαρκώς, πόσο μάλλον να συμβάλουν ουσιαστικά στον σχεδιασμό του επόμενου διαστήματος, τόσο στην κυβερνητική πολιτική, όσο και στις κοινωνικές διεργασίες. Κατά συνέπεια, τα μέλη το προηγούμενο διάστημα κλήθηκαν να συμμετάσχουν σε διαδικασίες που ακολουθούσαν χρονικά σημαντικές πολιτικές κινήσεις, αλλά όχι να συμβάλουν συλλογικά στις αποφάσεις που θα τις καθόριζαν. Η προωθημένη δράση της κυβέρνησης, σε αντίθεση με την υποτονική λειτουργία των καθοδηγητικών οργάνων του κόμματος, συνέβαλαν στην απαξίωση των κομματικών οργανώσεων.

Ωστόσο, μεγάλη ευθύνη για την κατάσταση που επικράτησε έχουν και τα ίδια τα στελέχη που ανέλαβαν κυβερνητικές θέσεις. Οι προσπάθειες για αμφίδρομη επικοινωνία σπάνια ευοδώθηκαν, τόσο με κομματικά όσο και με εξωκοινοβουλευτικά μέλη της Κυβέρνησης. Στην πορεία της διακυβέρνησης, αντί να αξιοποιηθεί ο κυβερνητικός μηχανισμός για την υλοποίηση θέσεων, επικράτησε συχνά μια τεχνοκρατική λογική σε βάρος των κομματικών επεξεργασιών. Δεν ήταν λίγες οι φορές που το κόμμα ενημερώθηκε για κυβερνητικές ενέργειες από ΜΜΕ, χωρίς προηγούμενη διαβούλευση. Αξίζει να σημειωθεί ότι η πολιτική συμμαχιών υλοποιήθηκε κυρίως με απόφαση κορυφαίων στελεχών της κυβέρνησης, δημιουργώντας τετελεσμένα για την στρατηγική του κόμματος.

ii. Παρουσία στους κοινωνικούς χώρους

Είναι αδιαμφισβήτητη παραδοχή ότι ο ΣΥΡΙΖΑ υπήρξε αναπόσπαστο κομμάτι των ζωντανών κινηματικών διεργασιών, που έλαβαν χώρα ήδη αρκετά χρόνια πριν την είσοδο της Ελλάδας στα μνημόνια. Η παρουσία του εκεί έδωσε μαζικότητα και πολιτικό περιεχόμενο στις κινηματικές διεκδικήσεις, ενώ παράλληλα ριζοσπαστικοποίησε ένα σημαντικό τμήμα του κόσμου που συμμετείχε. Αντίστροφα, αυτή η παρουσία εξασφάλισε στον ΣΥΡΙΖΑ εκείνη τη δυναμική που του επέτρεψε να αυξάνει γεωμετρικά την πολιτική και εκλογική του επιρροή, κατορθώνοντας τελικά να βρεθεί στη θέση της διακυβέρνησης. Σε αυτό συνέτεινε, ασφαλώς, και η συνεχής

παρέμβαση του ΣΥΡΙΖΑ στις γειτονιές και σε κάθε μαζικό κοινωνικό χώρο, παρέμβαση που δημιούργησε τις προϋποθέσεις, ώστε το Κόμμα να διατηρεί μία αδιαμεσολάβητη επικοινωνία με τους πολίτες και να αναδεικνύει τα δικά τους προβλήματα και τα δικά τους αιτήματα.

Είναι επίσης γεγονός ότι, ιδίως μετά το 2015, τα μεγάλα κινήματα των προηγούμενων ετών σε πολύ μεγάλο βαθμό ατόνησαν. Η ανάδειξη του ΣΥΡΙΖΑ στην κυβέρνηση, η νομοθετική ικανοποίηση ορισμένων βασικών αιτημάτων, η επικράτηση της λογικής ότι τα πάντα μπορούν να επιλυθούν σε κυβερνητικό επίπεδο, η απογοήτευση ενός σημαντικού κομματιού της κοινωνίας από την τακτική υποχώρηση του ΣΥΡΙΖΑ και την υπογραφή του τρίτου μνημονίου ήταν οι κεντρικοί παράγοντες που οδήγησαν σε μία περίοδο σοβαρής κάμψης των κινηματικών διεργασιών.

Μέσα σε αυτά τα χρόνια, το κόμμα του ΣΥΡΙΖΑ δεν κατόρθωσε να συνεχίσει την αδιάλειπτη παρουσία του «στον δρόμο», είτε στις όποιες κινηματικές διεργασίες είτε στους επιμέρους κοινωνικούς χώρους. Η αντίδραση μιας μεγάλης μερίδας του κόσμου απέναντι σε πτυχές του προγράμματος, πτυχές που αναγκάστηκε λόγω μνημονίου να εφαρμόσει η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, οδήγησε τις κομματικές οργανώσεις και τα μέλη να αναπτύξουν μία έντονη φοβικότητα και, σταδιακά, να μειώσουν τις πρωτοβουλίες και παρεμβάσεις τους, καταλήγοντας περισσότερο σχολιαστές της επικαιρότητας και όχι βέβαια ενεργητικοί φορείς διεκδίκησης και παραγωγής πολιτικής.

Η άμβλυση ή, σε κάποιες περιπτώσεις, η πλήρης απώλεια της άμεσης επικοινωνίας με τους πολίτες, οδήγησε στην αδυναμία καταγραφής και έκφρασης των ανησυχιών τους, άρα εν τέλει στην απομάκρυνση του κόμματος από την κοινωνία. Η απουσία από σωματεία, από πολιτιστικούς συλλόγους, από κινήματα πόλης, από γειτονιές, από κάθε μικρή ή μεγάλη εστία διαβούλευσης με τον κόσμο, δεν επέτρεψε στον ΣΥΡΙΖΑ να επικοινωνήσει τα θετικά πεπραγμένα της κυβέρνησης ή και, αντιστρόφως, να αφουγκραστεί τις ανάγκες της κοινωνίας και να αγωνιστεί δίπλα της για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων της.

Αυτή η ελλειμματική γείωση των οργανώσεων στις γειτονιές και τους κοινωνικούς χώρους, στέρησε λοιπόν το κόμμα από το μεγαλύτερο όπλο του, την ώσμωση με τους απλούς ανθρώπους και την πεποίθηση ότι μόνο ο ΣΥΡΙΖΑ θέλει και μπορεί να αποτυπώσει τις διεκδικήσεις τους, να τους προσδώσει πολιτικό υπόβαθρο και να παλέψει εμπράκτως για την υλοποίησή τους.

4.2 Ο ΣΥΡΙΖΑ μπροστά στην ανασυγκρότηση: στρατηγική και συμμαχίες

Ο ΣΥΡΙΖΑ ήδη από το 2012 είχε αρχίσει να διαμορφώνει ευρύτερες κοινωνικές συμμαχίες και να επιχειρεί να απευθυνθεί σε ευρύτερα ακροατήρια, συγκριτικά με τον παραδοσιακό κόσμο που βρισκόταν σε επαφή τα προηγούμενα χρόνια. Αυτή η διαδικασία, με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που έχει η σημερινή συγκυρία, κορυφώνεται αυτή την περίοδο με αφορμή και το αποτέλεσμα των εκλογών.

Μετά το εκλογικό αποτέλεσμα, που έβγαλε τη ΝΔ κυβέρνηση και το ΣΥΡΙΖΑ αξιωματική αντιπολίτευση με ποσοστό της τάξης του 32%, διανύουμε μια περίοδο πολύ δύσκολη για την πλειοψηφία της κοινωνίας. Η σκληρά νεοφιλελεύθερη και βαθιά συντηρητική κυβέρνηση της ΝΔ έχει εξαπολύσει επίθεση στα κοινωνικά

κεκτημένα, απαξιώνοντας οτιδήποτε συλλογικό προς όφελος των συμφερόντων της ελίτ. Το ποσοστό που κατέγραψε ο ΣΥΡΙΖΑ προέκυψε κατά κύριο λόγο από τη στήριξη της νέας γενιάς και των λαϊκών και προοδευτικών στρωμάτων, στοιχείο το οποίο καθιστά την Αριστερά κυρίαρχη και ηγεμονική δύναμη στον δημοκρατικό, προοδευτικό πόλο. Έναν πόλο που οφείλει να έχει ένα ευθέως αντιπαραθετικό και συγκρουσιακό σχέδιο, και όχι συμπληρωματικό προς τη ΝΔ.

Απέναντι σε μια εκδικητική δεξιά, που ματώνει την κοινωνική πλειοψηφία με βαρβαρότητα, αυταρχισμό και εθνικισμό, ο ΣΥΡΙΖΑ οφείλει να δημιουργήσει μια ευρεία συμμαχία πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων, με ισχυρή ταυτότητα και συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, βασισμένα στο πολιτικό σχέδιο της Αριστεράς. Είναι κρίσιμο, λοιπόν, να απευθυνθεί αδιαμεσολάβητα στην κοινωνία και στα λαϊκά στρώματα που του έδωσαν το ποσοστό του 32% και να διευρύνει περαιτέρω την απήχηση στην κοινωνία.

Με άλλα λόγια, δεν μπορούμε να αρκεστούμε σε μια γενική και συσκοτιστική επίκληση της “προόδου”. Ο ΣΥΡΙΖΑ οφείλει να γίνει εκείνη η ηγεμονική πολιτική δύναμη της Αριστεράς, που θα επιδιώξει να ενοποιήσει, με όρους ειλικρίνειας και αρχών, και να οργανώσει τη δράση των πολιτικών και κοινωνικών υποκειμένων.

Η ανάγκη, όμως, για τη διεύρυνση δεν συνιστά a priori πολιτικό σχέδιο ή δηλωμένη κατεύθυνση. Το σημαντικό ερώτημα που προκύπτει και σε αυτό που καλούμαστε να απαντήσουμε είναι σε τι κόμμα εμπλέκεις τα μέλη σου και με ποιον τρόπο καλείς τον κόσμο να συστρατευτεί με αυτό. Ο πολιτικός διάλογος δεν είναι παζάρι των ειδικών και πεφωτισμένων, αλλά μια αμφίδρομη διαδικασία βάσης και ηγεσίας. Για την Αριστερά, η πολιτική των συμμαχιών δεν είναι μια απλή διαδικασία μεταγραφολογίας προσωπικοτήτων για να περιορίζεται σε εντολές, με τελεσίγραφα, εκβιασμούς και συμφωνίες.

Για τον ΣΥΡΙΖΑ, που δεν θέλει να είναι ένα ακόμα αστικό κόμμα, οι μεγάλες λίστες μελών από μόνες τους δεν είναι αρκετές, αν τα μέλη του δεν είναι δρώντα υποκείμενα στους κοινωνικούς τους χώρους και φορείς ενός σχεδίου που στοχεύει στην κοινωνική ενεργοποίηση, στην κοινωνική δημιουργία, στην υπέρβαση της σημερινής κατάστασης.

Το επόμενο διάστημα λοιπόν, οφείλουμε να ενισχύσουμε τις κομματικές γραμμές με τον κόσμο που επέλεξε συνειδητά να αντισταθεί στο σχέδιο της δεξιάς για αριστερή παρένθεση και να εμβαθύνουμε τους κοινωνικούς αγώνες σε όλα τα επίπεδα, με σκοπό την ηγεμονία των ιδεών της Αριστεράς. Η πρόσφατη ιστορία άλλωστε απέδειξε ότι η διεξαγωγή ενός πολυεπίπεδου αγώνα που διεξάγεται στο πλαίσιο ενός οργανωμένου σχεδίου που ορίζεται δημοκρατικά από το κόμμα. Αποτελεί, άλλωστε απαραίτητη προϋπόθεση, αφενός για τον μετατοπισμό του συσχετισμού δύναμης σε όφελος της κοινωνικής πλειοψηφίας και αφετέρου για την ιδεολογική ηγεμονία της Αριστεράς απέναντι σε νεοφιλελεύθερες και σκοταδιστικές αντιλήψεις. Η μάχη λοιπόν του επόμενου διαστήματος δεν μπορεί να εξαντληθεί σε έναν αγώνα δρόμου με σκοπό την επανακατάληψη της κυβέρνησης αλλά το κυριότερο, οφείλει να οργανωθεί με σκοπό την διεξαγωγή πολυεπίπεδων μαχών με σκοπό την προάσπιση και διεύρυνση των κεκτημένων δικαιωμάτων και ελευθεριών του προηγούμενου διαστήματος.

Οφείλει να εναρμονίσει την εκλογική του απήχηση με την κομματική του βάση, να

είναι ανοιχτό στον κόσμο και να μετεξελιχθεί σε ένα μαζικό, σύγχρονο κόμμα της Αριστεράς που θα μπορεί να εκφράσει μια πλατιά κοινωνική πλειοψηφία. Να εκφράσει τα λαϊκά στρώματα, τους μη προνομιούχους, τις δυνάμεις της εργασίας, τους μικρομεσαίους, τους άνεργους, τους φοιτητές, τη νέα γενιά. Όλους/-ες όσοι/-ες βλέπουν τον εαυτό τους απέναντι στο νεοφιλελευθερισμό, στην ακροδεξιά, στο ρατσισμό, στη διαφθορά και στη διαπλοκή.

Οφείλει, επίσης, να απευθυνθεί και να συμπορευτεί με τις συλλογικότητες, τις πολιτικές κινήσεις και τις προσωπικότητες που τοποθετούνται στον ευρύτερο προοδευτικό χώρο. Να πραγματοποιηθεί ανασυγκρότηση σε ριζοσπαστική κατεύθυνση, έτσι ώστε μέσα από αυτή να εκφραστούν η ριζοσπαστική και κομμουνιστική αριστερά, η σοσιαλιστική αριστερά, δυνάμεις της αριστερής σοσιαλδημοκρατίας και ο προοδευτικός κόσμος, που μπορούν να συνομολογήσουν πάνω σε ένα ολιστικό, πολιτικό σχέδιο παρέμβασης για την επόμενη ημέρα, με ξεκάθαρη ταξική, κοινωνική στόχευση, απέναντι στις νεοφιλελεύθερες, ακροδεξιές και σκοταδιστικές πολιτικές της κυβέρνησης. Να δομήσει δυναμικές, κοινωνικές συμμαχίες στη βάση μιας πολιτικής πλατφόρμας που θα συνδιαμορφωθεί από τους συμμετέχοντες.

Αυτό το εγχείρημα όμως, δεν μπορεί να είναι λειτουργικό και αποτελεσματικό αν είναι μια απλή συνάθροιση δυνάμεων και ανακύκλωση προσώπων, χωρίς να νοηματοδοτηθεί ιδεολογικά και τακτικά. Αν πραγματοποιηθεί δίχως να συζητηθεί το πολιτικό σχέδιο που πρέπει να ακολουθηθεί. Σε μεγάλο βαθμό, όμως, αυτό συμβαίνει μέχρι σήμερα. Παράλληλα πολιτικά όργανα και πολλαπλά κέντρα λήψης αποφάσεων καθορίζουν την πορεία της διεύρυνσης του ΣΥΡΙΖΑ, με ελάχιστη εμπλοκή της βάσης του κόμματος. Πρέπει, μέσα από πολιτικές διαδικασίες και συζητήσεις, σε επίπεδο βάσης και όχι μόνο σε επίπεδο κορυφής, να κατατεθούν πολιτικές προτάσεις, να συμφωνηθεί και να συγκροτηθεί ένα πολιτικό σχέδιο που θα αφογκράζεται τις ανάγκες του σήμερα, η κατεύθυνση αλλά και το όραμα που θέλουμε για την επόμενη ημέρα.

Ο ΣΥΡΙΖΑ πρέπει να παραμείνει ένα ενιαίο κόμμα της Ριζοσπαστικής Αριστεράς εμβαθύνοντας πολιτικά, ιδεολογικά και οργανωτικά, ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες. Είναι σαφές ότι πρέπει να αποφύγουμε παρωχημένα μοντέλα οργάνωσης και λειτουργίας (παράταξη, συμμαχία), αλλά και μια διαδικασία δεξιάς μετατόπισης στον πολιτικό χάρτη.

Με αφορμή και τη Συμφωνία των Πρεσπών, είχαν ήδη υπάρξει πρωτοβουλίες για τη διεύρυνση του ΣΥΡΙΖΑ με πρόσωπα και πολιτικές κινήσεις από τον ευρύτερο προοδευτικό χώρο. Αποτέλεσμα ήταν η δημιουργία της Προοδευτικής Συμμαχίας που έδωσε τη μάχη ως ενιαίο σχήμα με το ΣΥΡΙΖΑ στις εκλογικές διαδικασίες του 2019. Η συμμαχία αυτή έδωσε μια ώθηση στο ΣΥΡΙΖΑ, κάτι που ωστόσο δεν ήταν αρκετό για να επιτευχθούν εκλογικές νίκες. Η συμμαχία αυτή αρχικά είχε πραγματοποιηθεί μέσω προσθήκης προσώπων κατά κύριο λόγο. Αποτελεί διακύβευμα, το επόμενο διάστημα, να υπάρξει πολιτική και ιδεολογική εμβάθυνση. Η δημιουργία ενός ενιαίου, μαζικού, αριστερού κόμματος, αποτελεί προϋπόθεση για μια πλατιά κοινωνική απεύθυνση.

Η στρατηγική του ΣΥΡΙΖΑ, στο δρόμο προς το 3ο Συνέδριο δεν είναι ένας δρόμος ομαλός. Τα ερωτήματα που καλούμαστε να απαντήσουμε αφορούν τόσο τα χρόνια της 4ετούς διακυβέρνησης όσο και την στρατηγική μας για το μέλλον. Δύο

διαδικασίες που αλληλοσυνδέονται. Υπό αυτή την έννοια, το τι κόμμα απαιτεί η συγκυρία της κοινωνικής σύγκρουσης προϋποθέτει μια ουσιαστική συζήτηση για την δημοκρατική του λειτουργία, την εμπλοκή των κοινωνικών δυνάμεων που θέλει να εκπροσωπεί, τόσο στην διαμόρφωση της πολιτικής στρατηγικής του όσο και στην συγκρότηση του προγράμματος του. Ενός προγράμματος με μεταβατικά χαρακτηριστικά που θα θέτει στο προσκήνιο τις ανάγκες των πολλών, θα στοχεύει στην συρρίκνωση της λογικής του κέρδους και θα παράγει συσχετισμούς με γνώμονα την αναδιανομή πλούτου και εξουσίας από τα πάνω προς τα κάτω και θα συγκρούεται με τον εθνικισμό και τον φασισμό. Ο δρόμος προς τον σοσιαλιστικό μετασχηματισμό προϋποθέτει μια στρατηγική με βήματα και μεταβατικά χαρακτηριστικά που θα ανοίγει δρόμους για την υλοποίηση της στρατηγικής μας και ταυτόχρονα θα επιτρέπει να διευρύνουμε τα όρια της ουτοπίας σε χρόνο ενεστώτα.

4.3 Ριζοσπαστικά χαρακτηριστικά

Η εκλογική ήττα της 7^{ης} Ιουλίου διαμόρφωσε μία νέα πολιτική και κοινωνική πραγματικότητα, με αποτέλεσμα ο ΣΥΡΙΖΑ να έρχεται αντιμέτωπος με νέες προκλήσεις και καθήκοντα. Σε αυτή την συγκυρία όπου η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ξεδιπλώνει το νεοφιλελεύθερο και ακροδεξιό της σχέδιο, είναι επιτακτική ανάγκη ο ΣΥΡΙΖΑ να υπερασπιστεί σε κάθε κοινωνικό πεδίο τα συμφέροντα των εργαζόμενων, της νεολαίας και κάθε αδύναμου ανθρώπου, που πλήττεται βάνουσα από τις αντικοινωνικές πολιτικές της κυβέρνησης.

Η πάλη προς όφελος της κοινωνικής πλειοψηφίας συνιστά κριτήριο ενός ριζοσπαστικού αριστερού κόμματος και προϋποθέτει την γείωση του σε όλους τους μαζικούς κοινωνικούς χώρους όπου ζουν, αναπνέουν και δημιουργούν οι άνθρωποι του μόχθου και της εργασίας. Σε αυτήν την κατεύθυνση προάσπισης των συμφερόντων των πολλών είναι πολύ σημαντικό το κόμμα να έχει ένα συγκροτημένο πολιτικό σχέδιο, το οποίο να απαντά στις κοινωνικές ανάγκες του παρόντος και, παράλληλα, να δίνει καθημερινά μάχες σε μία κατεύθυνση κοινωνικής απελευθέρωσης, όπου θα αποδομούνται οι λογικές του ατομικισμού και του κοινωνικού αυτοματισμού. Παράλληλα, στοιχείο ενός ριζοσπαστικού κόμματος που θα αγωνίζεται για σοσιαλισμό με δημοκρατία και ελευθερία είναι η περιφρούρηση των συλλογικών και δημοκρατικών διαδικασιών, όπου τα μέλη θα είναι ενεργά στα κοινωνικά πεδία που εμπλέκονται και παράλληλα θα είναι συνδιαμορφωτές του πολιτικού σχεδίου. Η δημοκρατία για εμάς είναι πρακτική απελευθερωτική, προοδευτική και ριζοσπαστική, καθώς εντάσσει την ίδια την κοινωνία στην χάραξη του πολιτικού σχεδίου. Αντιθέτως, η γραφειοκρατικοποίηση παράγει αποκλεισμούς από την λήψη των αποφάσεων, με αποτέλεσμα να αδρανοποιεί τα ίδια τα μέλη. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, κρίνεται αναγκαίο το κόμμα να αντιμετωπίσει τις γραφειοκρατικές αγκυλώσεις της τελευταίας τετραετίας και να χαράξει ένα ριζοσπαστικό πολιτικό σχέδιο που θα δημιουργεί κοινωνικές αντιστάσεις στη νεοφιλελεύθερη επίθεση της Νέας Δημοκρατίας και, παράλληλα, θα μετατοπίζει τον κοινωνικό συσχετισμό δύναμης υπέρ των πολλών.

Στο πεδίο των εργασιακών θα πρέπει το κόμμα να βρίσκεται σε κάθε χώρο όπου οι άνθρωποι του μόχθου εργάζονται, αφενός υπερασπιζόμενο τα κεκτημένα της προηγούμενης περιόδου, αφετέρου θέτοντας νέα αιτήματα για τη διεύρυνση των εργασιακών δικαιωμάτων (π.χ μείωση του χρόνου εργασίας). Σε ό,τι αφορά την

κλιματική κρίση και γενικότερα τα ζητήματα περιβαλλοντικής πολιτικής, το κόμμα οφείλει να τα ιεραρχήσει πολύ ψηλά στην ατζέντα, προτείνοντας ριζοσπαστικές ρήξεις με το υπάρχον νεοφιλελεύθερο μοντέλο. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να τεθεί ως στόχος ο οικολογικός μετασχηματισμός που περιλαμβάνει ένα νέο ενεργειακό μοντέλο βασισμένο σε καθαρές και πράσινες μορφές ενέργειας, ένα μοντέλο που θα εξυπηρετεί τις κοινωνικές ανάγκες. Στο πεδίο κοινωνικών δικαιωμάτων το κόμμα οφείλει να βγει μπροστά και να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στη μάχη για μία κοινωνία ελευθερία και αλληλεγγύης, όπου η καταγωγή, το χρώμα του δέρματος, η θρησκεία, η ταυτότητα και η έκφραση του φύλου ή οποιοσδήποτε άλλος κοινωνικός προσδιορισμός δεν θα αποτελεί κριτήριο διάκρισης και αποκλεισμού. Για να μπορέσει το κόμμα να δώσει αυτές τις μάχες αποτελεσματικά, θα πρέπει να είναι συνεχώς δίπλα στον κόσμο και να παλεύει μαζί με τους καθημερινούς ανθρώπους, ώστε οι αγώνες να έχουν κοινωνικό αποτύπωμα προς μία κατεύθυνση κοινωνικής δικαιοσύνης και αλληλεγγύης. Στο χώρο της παιδείας, αντίστοιχα, είναι στοίχημα το επόμενο διάστημα, ο ΣΥΡΙΖΑ να εντείνει την παρουσία και παρέμβασή του εντός του εκπαιδευτικού χώρου, λειτουργώντας – αφενός – ως οδόφραγμα στη νεοφιλελεύθερη αναδιάρθρωση που έχει ξεκινήσει η Νέα Δημοκρατία, αφετέρου να υπερασπιστεί τη δημόσια, δημοκρατική και ποιοτική εκπαίδευση, να ενωθεί και να ενώσει τα τμήματα της εκπαιδευτικής κοινότητας που δίνουν τη μάχη αυτή.

Μόνο με αυτόν τον τρόπο, το Κόμμα θα επιτελέσει και τον παιδαγωγικό του ρόλο, ως συλλογικού διανοούμενου που ζει και παρεμβαίνει μέσα στην κοινωνία, δίχως τις λογικές των «ειδικών» και των «πεφωτισμένων», η οποία ιστορικά έχει χρεοκοπήσει. Άλλωστε, ο στρατηγικός μας στόχος, ο σοσιαλισμός, είναι ένας διαρκής αγώνας με άλματα αλλά και εμπόδια, με περιόδους έντασης και ύφεσης, ένας αγώνας που όμως ξεκινά πάντοτε στο τώρα, σε χρόνο ενεστώτα.

Κεφάλαιο 5^ο : Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ

Από το 1^ο στο 2^ο Συνέδριο της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ

Η περίοδος ανάμεσα στο 1^ο και το 2^ο Συνέδριο μας αποτελεί μια παραγωγική περίοδο πολιτικά και οργανωτικά. Ως προς το οργανωτικό σκέλος, οφείλουμε να θυμόμαστε από πού ξεκινήσαμε, ποιες ήταν οι συνέχειες και οι ασυνέχειες που συνέβαλαν στην σημερινή παρουσία, σκέψη και δράση της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ.

Η τραυματική εμπειρία της διάσπασης του 2015 σε συνδυασμό με τις πολιτικές εξελίξεις των τελευταίων χρόνων, από το 3^ο μνημόνιο, τις συγκρούσεις, τις αντιθέσεις και συνολικά την εμπειρία της 4ετούς διακυβέρνησης και τις κοινωνικές μάχες που δόθηκαν, διαμόρφωσαν ένα πολιτικό φόντο στο οποίο η οργάνωσή μας κλήθηκε να ανασυγκροτηθεί μέσα από τις στάχτες της, κατανοώντας ότι βρισκόμαστε σε μια συγκυρία όπου ο πολιτικός χρόνος έτρεχε με ταχύτητα.

Το πρώτο βήμα για την ανασυγκρότηση της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ πραγματοποιήθηκε μεταξύ των δυο συνεδρίων. Η οργάνωσή μας κατάφερε να ξαναβρεί την ιδεολογική της ενότητα, να δώσει απαντήσεις στη νέα πραγματικότητα, να μαζικοποιηθεί σε πανελλαδική κλίμακα και να ξεκινήσει να παρεμβαίνει σε διαφορετικούς κοινωνικούς

χώρους, να έχει θέση στο δημόσιο διάλογο και να ανακτά την κοινωνική της χρησιμότητα. Στην πορεία για το 2^ο Συνέδριο της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ, απαραίτητο είναι να απολογιστεί η πολιτική και οργανωτική λειτουργία της οργάνωσης το προηγούμενο διάστημα, για να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα στην πορεία μας προς την ανάπτυξη της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ σε όλους τους τομείς που προαναφέρθηκαν.

Η ειλικρινής αυτοκριτική και ο συντροφικός απολογισμός της λειτουργίας της οργάνωσης που αναδεικνύει τα καλώς και τα κακώς κείμενα της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ αναδεικνύει πως η οργάνωσή μας δε δρα και σκέφτεται σε συνθήκες αποστείρωσης και εργαστηρίου, αλλά αποτελεί έναν ζωντανό οργανισμό που πάντα σκέφτεται και παράγει πολιτική με γνώμονα την δημοκρατία και την χειραφέτηση. Εάν δεν αναγνωρίζουμε τα λάθη μας και ταυτόχρονα δεν αναδεικνύουμε τις θετικές εμπειρίες που αποτελούν παρακαταθήκη για το μέλλον της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ, δεν μπορούμε να διεκδικούμε την αλλαγή του κόσμου. Οφείλουμε, λοιπόν, να βελτιωνόμαστε συνεχώς και να χτίζουμε μια συλλογική ταυτότητα και λειτουργία που καθρεφτίζει την κοινωνία που οραματιζόμαστε. Για εμάς η ίδια η οργάνωση και η συλλογική της πάλη αποτελούν μέσα χειραφέτησης που στοχεύουν στη δημιουργία αριστερών ανθρώπων, που σκέφτονται και δρουν με γνώμονα τις ανάγκες των πολλών και παλεύουν για μια κοινωνία χωρίς εκμετάλλευση.

5.1 Απολογισμός πολιτικού σχεδίου της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ

Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ κλήθηκε να σχεδιάσει και να υλοποιήσει ένα πολύπλευρο πολιτικό σχέδιο σε πρωτόγνωρες συνθήκες, με πολλές δυνατότητες αλλά και εξαιρετικά δύσκολες. Η ταυτόχρονη εφαρμογή, από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, ενός προγράμματος λιτότητας και δημοσιονομικής προσαρμογής, σε συνδυασμό με το παράλληλο πρόγραμμα στήριξης της κοινωνικής πλειοψηφίας, δημιούργησε μια κατάσταση που άφησε περιθώρια άσκησης πολιτικής, παρά την αναγκαστική εφαρμογή πτυχών του σχεδίου των νεοφιλελεύθερων δυνάμεων.

Η οργάνωση κατάφερε να πάει στο 1^ο της Συνέδριο έχοντας ανακτήσει σε μεγάλο βαθμό την πολιτική της λειτουργία και έχοντας συγκροτήσει ταυτόχρονα έναν πανελλαδικό οργανωτικό ιστό. Έπρεπε από την αρχή, στη βάση ενός πολιτικού σχεδίου που θα έχει σαφή ταξική μεροληψία και θα στοχεύει στην κοινωνική χρησιμότητα, η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ να βρει εκ νέου τους βηματισμούς της στο κοινωνικό πεδίο, μέσα στους κοινωνικούς χώρους, να δημιουργήσει ξανά συνδικαλιστικά οχήματα από το μηδέν, να κερδίσει ξανά την παρουσία της στον δρόμο, να θέσει πολιτικές προτεραιότητες και να συμβάλει στην παραγωγή γεγονότων. Αποτέλεσε ζητούμενο όλα αυτά τα χρόνια να δημιουργηθεί μια οργάνωση που θα κρατά ζωντανή τη συλλογική μνήμη και την ταυτότητα της Ριζοσπαστικής και Ανανεωτικής Αριστεράς, θα παράγει πολιτική με βάση τις ανάγκες της νέας γενιάς στο σήμερα και θα συμβάλει με τις επεξεργασίες και τις θέσεις της στις αριστερές κυβερνητικές τομές, χωρίς ταυτόχρονα να επενδύει σε έναν τυφλό κυβερνητισμό.

Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ δημιούργησε και υλοποίησε μια στρατηγική πάνω σε 6 κεντρικούς άξονες τα προηγούμενα χρόνια που ανέδειξαν προοπτικές, επέφεραν μετατοπίσεις και είχαν άλλοτε νικηφόρα έκβαση και άλλοτε αντιμετώπισαν αδιέξοδα. Στον τομέα της εργασίας, στο τομέα της παιδείας, στα κοινωνικά δικαιώματα, στην αλληλεγγύη στους πρόσφυγες, στην αντιφασιστική δράση και στον πολιτισμό.

Κεντρικό ζητούμενο γύρω από τις διεκδικήσεις και τα αιτήματα που αναδείκνυε η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ αποτελούσε η οικοδόμηση συμμαχιών με τμήματα της κοινωνίας των πολιτών που ήταν πρόθυμα να αγωνιστούν για κάθε επιμέρους ζήτημα. Αυτή αποτέλεσε και αποτελεί στρατηγική επιλογή της οργάνωσης, καθώς δεν αντιλαμβανόμαστε πως έχουμε το μονοπώλιο της αγωνιστικότητας, αλλά θεωρούμε πως σε κάθε σύγκρουση για μια καλύτερη κοινωνία πρέπει να εμπλέκονται πλατιά τμήματά της.

Πιστή στα διδάγματα της δικής μας Αριστεράς, η κυβέρνηση δεν αποτέλεσε για την οργάνωσή μας, ούτε στιγμή, το μοναδικό μέσο κατάκτησης και θεσμοθέτησης αιτημάτων, αλλά αντιμετωπιζόταν σαν ένα ακόμα εργαλείο για να προστατευτούν και να ενδυναμωθούν τα κοινωνικά στρώματα που θέλουμε να εκπροσωπούμε και να συμμαχούμε. Μακριά, λοιπόν, από τη λογική της ανάθεσης, η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ κατάφερε να βρίσκεται σε πληθώρα κινηματικών διεργασιών κατά το προηγούμενο διάστημα, μέσα από τη συμμετοχή των μελών της τόσο σε κινητοποιήσεις εργατικών σωματείων όσο και στους Reworkers. Οι Reworkers, ως συλλογικότητα εργαζομένων όλο το προηγούμενο διάστημα προχώρησε σε σειρά παρεμβάσεων σε χώρους εργασίας όπου επικρατούσε εργοδοτική αυθαιρεσία και τρομοκρατία, είτε αυτόνομα είτε σε συνεργασία με άλλα σωματεία. Στόχος των Reworkers ήταν η συσπείρωση του κόσμου της εργασίας σε μια κατεύθυνση συλλογικής διεκδίκησης, ώστε να μετατοπιστεί ο συσχετισμός δύναμης υπέρ των εργαζομένων. Από τις κορυφαίες μάχες που έδωσε η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ ήταν αυτή για την επαναφορά και διεύρυνση των εργασιακών δικαιωμάτων και κατακτήσεων. Τα μέλη της οργάνωσης συμμετείχαν σε απεργίες, διαδηλώσεις και απεργιακές περιφρουρήσεις, ωστόσο η συμμετοχή και εμπλοκή τους στα σωματεία ήταν ελλειμματική και η παρέμβαση σε χώρους εργασίας αποσπασματική. Σε αυτή τη συνθήκη είναι αναγκαίο να ξεπεράσουμε τα λάθη και τις παραλείψεις του παρελθόντος, όσον αφορά τη δράση και τη λειτουργία των reworkers, ώστε να δυναμώσουμε την προσπάθεια να συγκροτήσουμε και να μαζικοποιήσουμε τα σωματεία των χώρων εργασίας, μέσα από τα οποία οι εργαζόμενοι θα διεκδικούν τα δικαιώματά τους.

Η επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, η καταπολέμηση της μαύρης επισφαλούς και ανασφάλιστης εργασίας, η αναβάθμιση του ΣΕΠΕ, η βελτίωση των εργασιακών συνθηκών και ωραρίων και η αύξηση του κατώτατου μισθού, με την παράλληλη κατάργηση του υποκατώτατου μισθού, ήταν κεντρικές διεκδικήσεις των εργαζομένων και των νέων ανθρώπων από την κυβέρνηση και τους εργοδότες, που υλοποιήθηκαν μετά από σκληρές συγκρούσεις με τους φορείς της εργοδοσίας και τους δανειστές.

Στο πεδίο των δικαιωμάτων η οργάνωσή μας πρωταγωνίστησε στη διεκδίκηση θεμελιωδών ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων. Ειδικότερα, στα δικαιώματα της LGBTQI+ κοινότητας, η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ δημιούργησε κοινό μέτωπο με τους αντίστοιχους φορείς και συλλογικότητες και όλοι μαζί δώσαμε μια μεγάλη μάχη και πετύχαμε σημαντικές νίκες απέναντι στη συντήρηση. Οι θέσεις, οι επεξεργασίες και τα αιτήματά μας πολλές φορές ξεπέρασαν τις κυβερνητικές πρωτοβουλίες και τάχθηκαν με το πλευρό του ΛΟΑΤΚΙ+ κινήματος, όπως χαρακτηριστικά συνέβη στο ζήτημα του πολιτικού γάμου των ομόφυλων ζευγαριών αλλά και της τεκνοθεσίας. Παράλληλα, όσον αφορά το πεδίο των έμφυλων ζητημάτων, η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ προσπάθησε να δώσει μάχες και να βρ4εθεί πλάι με όσους/- ες αγωνίζονταν για την κύρωση της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης από το ελληνικό κοινοβούλιο, με όσες

“φωνάζουν” και κάνουν ορατές τις γυναικοκτονίες, με όσους/-ες στάθηκαν απέναντι και διεκδίκησαν ο βιασμός να μην χαρακτηριστεί πλημμέλημα, αλλά κακούργημα. Επίσης, αποτελεί κρίσιμη στιγμή για την οργάνωση, η επεξεργασία των θέσεων μας για τον Σωφρονιστικό Κώδικα, οι παρεμβάσεις μας σε σωφρονιστικά ιδρύματα, όπου αρκετές φορές κινηθήκαμε αντιπαραθετικά προς τις θέσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Επιπρόσθετα, αποτελεί σημαντική στιγμή στον τομέα των δικαιωμάτων η μάχη για την νομιμοποίηση της φαρμακευτικής κάνναβης. Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ όλα αυτά τα χρόνια συμμετείχε ενεργά στο αντιπαγορευτικό κίνημα και στόχευε στην σύγκρουση με τον νεοσυντηρητισμό.

Μια από τις μεγαλύτερες επιτυχίες της οργάνωσης και μια παρακαταθήκη για το μέλλον αποτέλεσαν οι δράσεις μας στο προσφυγικό. Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ συμμετείχε ενεργά με πολύπλευρους τρόπους στο κίνημα αλληλεγγύης υπέρ των προσφύγων και στο δικαίωμα των προσφυγόπουλων να πηγαίνουν σχολείο, σε σύγκρουση με τους φασίστες και τη ρατσιστική απειλή. Ήρθαμε σε επαφή με χιλιάδες πρόσφυγες σε όλη την Ελλάδα, τόσο μέσα από τα κέντρα φιλοξενίας όσο και μέσα από τις δράσεις αλληλεγγύης που πάρθηκαν με πρωτοβουλίες της οργάνωσης και απέκτησαν πανελλαδικά και αποκεντρωμένα χαρακτηριστικά.

Πρωταρχικός στόχος της οργάνωσης αποτελούσε η ανασυγκρότηση της παρέμβασης μας στα Ιδρύματα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Η ίδρυση της Δικτύωσης BLOCO Ριζοσπαστικής Αριστεράς τον Δεκέμβρη του 2015, αποτέλεσε το πολιτικό όχημα για την Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ στη νέα προσπάθεια παρέμβασής της στα Πανεπιστήμια. Σήμερα, μπορούμε να εξαγάγουμε χρήσιμα συμπεράσματα για την πολιτική δράση που ανέπτυξαν τα σχήματα, την οργανωτική ανάπτυξη και την εκλογική επιρροή. Το BLOCO ιδρύθηκε με στόχο να αποτελέσει ένα νέο υπόδειγμα συνδικαλιστικού φορέα, που θα λειτουργεί δημοκρατικά στην βάση και, ταυτόχρονα, θα συσπειρώνει και θα εκφράζει πλατιά κομμάτια της φοιτητικής κοινότητας, στην κατεύθυνση υπεράσπισης του Δημοσίου Δωρεάν και Δημοκρατικού Πανεπιστημίου. Το προηγούμενο διάστημα με βασικές αιχμές την συμμετοχή στην συνδιοίκηση, την ανασυγκρότηση των δομών του φοιτητικού κινήματος, την σύγκρουση με τις εργολαβίες και την ενίσχυση της φοιτητικής μέριμνας, την υπεράσπιση του ασύλου, αλλά και ευρύτερα δικαιωματικά ζητήματα, το BLOCO ανέπτυξε εξωστρεφή πολιτική δράση, δημιούργησε εκδηλώσεις, φεστιβάλ, πολιτιστικά δρώμενα και προσπάθησε να εμπλέξει σε αυτήν την διαδικασία φοιτητές-τριες. Την στιγμή αυτή, που βρισκόμαστε σε μία ολότελα νέα κατάσταση, τα σχήματα του BLOCO με όπλο την ενότητα στην δράση, πρωτοστατούν στον αγώνα ενάντια στα μέτρα της νέας Κυβέρνησης. Βρίσκονται παρόντα σε κάθε μικρή και μεγάλη μάχη, στο Πανεπιστήμιο και στον δρόμο, ενώ επιδρούν καταλυτικά στις αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων. Αυτή τη στιγμή τα σχήματα μας στην Αθήνα βρίσκονται σε ραγδαία οργανωτική ανάπτυξη, με την εικόνα να είναι αντίστοιχη και σε άλλες πόλεις της χώρας, στις οποίες δεν είχαμε έως και σήμερα συστηματική παρέμβαση. Μέσα σε αυτό το διάστημα και παρά τις δυσκολίες και τα εμπόδια που συνάντησαν τα σχήματα, το BLOCO έχει καταφέρει να εδραιωθεί στα μεγάλα ιδρύματα της Αθήνας, να έχει σταθερή παρέμβαση σε Θεσσαλονίκη και Ξάνθη, ενώ καταγράφεται αποσπασματικά σε σχολές ανά την Ελλάδα. Η εκλογική επιρροή του BLOCO παρά την σταδιακή ανοδική πορεία, κινείται σε χαμηλά ποσοστά, γεγονός που συνετέλεσε και η απουσία της Δικτύωσης από συνδικαλιστικά κέντρα όπως η Κρήτη, η Πάτρα, ο Βόλος, τα Ιωάννινα, η Κομοτηνή.

Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ επέλεξε το 2016 και το επισφράγισε στον 1^ο της συνέδριο να δημιουργήσει μια πλατιά δομή πολιτισμού και αλληλεγγύης υπό την ομπρέλα του

«ΣΠΟΥΤΝΙΚ». Η εν λόγω δομή είχε 3 βασικούς άξονες Α) Περιοδική έκδοση Β) Φεστιβάλ Γ) Στέκια πολιτισμού και αλληλεγγύης. Ως προς το περιοδικό, μπορούμε να απολογίσουμε ότι ως μια ανοικτή περιοδική έκδοση που αφορούσε ευρύτερα ιδεολογικά αριστερά ακροατήρια πέρασε διαφορετικές φάσεις τόσο σε επίπεδο απεύθυνσης όσο και σε επίπεδο συγκροτημένης λειτουργίας. Ενώ ξεκίνησε δυναμικά και έδωσε έναυσμα για να παρέμβουμε δυναμικά μετά την διάσπαση, το περιοδικό δεν έγινε επί της ουσίας κτήμα του συνόλου της οργάνωσης με πανελλαδική αναφορά. Δεν υπήρξε συνέχεια και μια διαρκής μεθοδολογία, ώστε το περιοδικό να αγκαλιάζεται από την οργάνωση και τα μέλη της, θα εμπλουτίζει τις αναλύσεις της και θα αποτελεί εργαλείο ιδεολογικής μάχης. Την ίδια στιγμή τόσο με ευθύνη του Κεντρικού Συμβουλίου όσο και της Γραμματείας δεν πάρθηκαν άμεσες λύσεις που θα βελτιώνουν την λειτουργία του περιοδικού και θα αναβαθμίζουν τον ρόλο του ως ένα αναπόσπαστο τμήμα της πολιτικής παρέμβασης της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ. Υπό αυτή την έννοια, κρίνεται αναγκαίο να δούμε εξ αρχής τι σκοπούς επιτελεί ένα τέτοιο έντυπο και ποιος πρέπει να είναι ο προσανατολισμός του. Σε σχέση με το Φεστιβάλ, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι αρχικά στην Αθήνα, το ΣΠΟΥΤΝΙΚ αποτελεί πλέον θεσμό συνάντησης της αριστερής πολιτικής με την εναλλακτική πολιτιστική πρωτοβουλία. Η άμεση σύνδεση του Φεστιβάλ με την οργάνωση αποτελεί μια θετική παρακαταθήκη που πρέπει να αποτελεί παράδειγμα για το μέλλον και να απλωθεί πανελλαδικά. Την ίδια στιγμή, στην περιφέρεια οι φεστιβαλικές εκδηλώσεις έχουν πραγματοποιηθεί αποσπασματικά στο Ηράκλειο, την Ξάνθη, τον Βόλο, τη Λάρισα, την Θεσσαλονίκη, την Ηγουμενίτσα, την Καβάλα. Αποτελεί ουσιαστικό διακύβευμα και ευθύνη του επόμενου Κεντρικού Συμβουλίου, η δημιουργία ενός πανελλαδικού φεστιβάλ, το οποίο θα ορίζεται σε συγκεκριμένο διάστημα του έτους και θα χαρακτηρίζεται από μια ενιαία ταυτότητα. Ως προς τα στέκια, η οργάνωση καλείται να επιλύσει σειρά αντιφάσεων. Είναι προβληματικό το γεγονός ότι τα στέκια μας δεν αντιμετωπίστηκαν ως εργαλεία της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ αλλά πολλές φορές ήρθαν να καλύψουν κενά σε επίπεδο εξωστρεφούς παρέμβασης και αντικατέστησαν την συντεταγμένη παρουσία μας στους κοινωνικούς χώρους. Παράλληλα, ουκ ολίγες φορές λειτουργούσαν διεκπεραιωτικά χωρίς ένα σχεδιασμό που να εμπνέει τα μέλη μας και να δημιουργεί όρους μαζικοποίησης των οργανώσεων.

Ένα άλλο κεφάλαιο στην πολιτική παρέμβαση της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ, τα τελευταία χρόνια, αφορά την παρέμβαση με θέσεις και τεκμηριώσεις στο κυβερνητικό έργο. Η οργάνωσή μας με ουσιαστικό τρόπο συντεταγμένα και τεκμηριωμένα προσπάθησε και, σε πολλές περιπτώσεις, κατάφερε να μετουσιώσει τα αιτήματα και τις διεκδικήσεις της νέας γενιάς σε πολιτικό σχέδιο για τον ΣΥΡΙΖΑ και σε κυβερνητικές και νομοθετικές πρωτοβουλίες. Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ κατάφερε με δημόσιες τοποθετήσεις της και με τις επεξεργασίες της να συμβάλλει στην θεσμοθέτηση μέτρων και στην υλοποίηση πολιτικών στο πλαίσιο της δικής της αντίληψης και των δικών της θέσεων. Η διαμόρφωση του νόμου για την τριτοβάθμια εκπαίδευση (Νόμος Γαβρόγλου) που αφορούσε διάφορες πλευρές της πανεπιστημιακής και φοιτητικής ζωής όπως την επαναφορά της δημοκρατίας στην ανώτατη εκπαίδευση, τη συρρίκνωση της νεοφιλελεύθερης παρέμβασης στο εσωτερικό των ιδρυμάτων, την επαναφορά του πανεπιστημιακού ασύλου, την αναβάθμιση των πτυχίων και των επαγγελματικών δικαιωμάτων, την δημιουργία του ενιαίου χάρτη ανώτατης

εκπαίδευσης και έρευνας, αποτέλεσε μια λαμπρή στιγμή για την στάση της οργάνωσής μας και τη συμμετοχή της στην θεσμοθέτηση ενός νόμου που έκανε πραγματικότητα σειρά διαχρονικών αιτημάτων του φοιτητικού κινήματος. Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ωστόσο, ότι στον τομέα των μεταπτυχιακών δεν καταφέραμε να αντιστρέψουμε την υπάρχουσα πραγματικότητα των διδάκτρων, ενώ η συνδιοίκηση δεν υλοποιήθηκε με τους όρους που εμείς επιδιώκαμε.

Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ, ως οργάνωση με διεθνιστικό προσανατολισμό, επιδιώκει την ευρύτερη δυνατή συνεργασία με οργανώσεις της Αριστεράς, των Σοσιαλιστών, των Πρασίνων, αλλά και με πρωτοβουλίες και κινήματα που υπερασπίζονται τις κατακτήσεις και τα δικαιώματα των υποτελών τάξεων, αγωνίζονται για ισότητα και δικαιοσύνη στην Ευρώπη και τον κόσμο. Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ συμμετέχει στο Κόμμα Ευρωπαϊκής Αριστεράς, αλλά και σε άλλες διεθνείς συναντήσεις, όπως το Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ, το Φόρουμ των προοδευτικών δυνάμεων στην Ευρώπη κ.ο.κ. Εντός του Κόμματος Ευρωπαϊκής Αριστεράς λειτουργεί ως ομάδα εργασίας του κόμματος, ήδη από το 2016, το Δίκτυο Νεολαίων Ευρωπαϊκής Αριστεράς, το οποίο αποτελείται από τις οργανώσεις νεολαίας των κομμάτων που απαρτίζουν το ΚΕΑ. Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί το πιο ενεργό κομμάτι του Δικτύου, έχοντας μάλιστα την ευθύνη του συντονισμού του τα τρία προηγούμενα χρόνια. Επιδίωξή μας είναι το δίκτυο αυτό να συμπορεύεται, να λαμβάνει κοινές πρωτοβουλίες και να προχωρά σε κοινές δράσεις, όχι μόνο με τις οργανώσεις που το απαρτίζουν, αλλά και με αριστερές οργανώσεις εκτός ΚΕΑ, όπως και να συνεργάζεται στενά με τα αντίστοιχα δίκτυα και πρωτοβουλίες των Ευρωπαίων Πρασίνων και των Ευρωπαίων Σοσιαλιστών. Σε μεγάλο βαθμό η συνεργασία αυτή, ωστόσο, έχει παραμείνει μέχρι σήμερα ωστόσο σε διακηρυκτικό επίπεδο, με παθογένειες που εντοπίζονται κυρίως στην έλλειψη οργανωμένης δομής που θα μπορεί να εγκυβύσει τις οργανώσεις, αλλά και στις λίγες και αποσπασματικές μόνο πρωτοβουλίες, για την εκπόνηση κοινού σχεδίου και κοινών διεκδικήσεων για τη νέα γενιά στην Ευρώπη, οι οποίες στην πλειοψηφία τους ελήφθησαν από την οργάνωσή μας. Για να καταστεί το δίκτυο νεολαίων του ΚΕΑ, μία σημαντική πολιτική δύναμη η οποία θα παρεμβαίνει στον ευρωπαϊκό δημόσιο διάλογο, και θα λαμβάνει πρωτοβουλίες με διεθνή ακτινοβολία, θα πρέπει πρώτα απ' όλα να εμβαθύνουμε στην πολιτική και οργανωτική του δουλειά. Χρειαζόμαστε περισσότερες κοινές διαδικασίες, θεματικές συζητήσεις και προτάσεις, τις οποίες κάθε οργάνωση που συμμετέχει στο Δίκτυο ή συνεργάζεται με αυτό θα μπορεί να μετουσιώνει σε πολιτικό σχέδιο και καμπάνια στο εσωτερικό της κάθε χώρας. Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ έχει προσπαθήσει με πρωτοβουλίες της και προτάσεις της τα προηγούμενα χρόνια και μέχρι σήμερα, να αναβαθμίσει την πολιτική δουλειά του δικτύου, ώστε να εκπονηθεί ένα συνολικό σχέδιο και πρόταγμα για τα δικαιώματα της νέας γενιάς στην Ευρώπη (βλ. Χάρτα Δικαιωμάτων για τη νέα γενιά στην Ευρώπη), με στόχο κάθε οργάνωση να μπορεί να το εντάξει στον σχεδιασμό και την αφήγησή της σε εθνικό επίπεδο, χωρίς ωστόσο μέχρι σήμερα να έχουμε βρει την ανταπόκριση που θα θέλαμε και θα έπρεπε από άλλες οργανώσεις του Δικτύου

Στις τελευταίες πολλαπλές εκλογές, Ευρωεκλογές, Περιφερειακές, Δημοτικές, αλλά, κυρίως, στις Εθνικές εκλογές η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ έδωσε μια πολύ σκληρή μάχη με αυταπάρνηση, αλλά και σχέδιο. Τα μέλη της οργάνωσης, σε πολλές πόλεις, αποτέλεσαν την εικόνα του ΣΥΡΙΖΑ στις τοπικές κοινωνίες, καλύπτοντας πολλά οργανωτικά και πολιτικά κενά του κόμματος. Ο σχεδιασμός ήταν να βγει η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ στην επιφάνεια, να δώσει τα χαρακτηριστικά της στην καμπάνια του ΣΥΡΙΖΑ

και, μέσω των υποψηφίων της, να μιλήσει στη νέα γενιά και να συσπειρώσει τους νέους ανθρώπους στη μάχη απέναντι στο νεοφιλελευθερισμό και την ακροδεξιά. Παρόλο που το αποτέλεσμα των εκλογών ήταν η ήττα του ΣΥΡΙΖΑ, η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ απέδειξε πως μπορεί να πρωταγωνιστήσει, ακόμα και στις πιο δύσκολες και κρίσιμες συγκρούσεις.

5.2 Απολογισμός λειτουργίας της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ

Η εσωτερική λειτουργία μιας οργάνωσης και δη της Αριστεράς πρέπει πάντα να «εγκαλείται» από τις κοινωνικές διεργασίες και συγκρούσεις που λαμβάνουν χώρα στο κοινωνικό και στο πολιτικό πεδίο. Η στάση και η δράση μας, οι επιτυχίες και αποτυχίες μας πρέπει πάντα να αναλύονται μέσα από το πρίσμα αφενός των πολιτικών προτεραιοτήτων στη βάση της εκάστοτε παρέμβασής μας στην συγκυρία και στα μέτωπα που διαμορφώνονται και, αφετέρου, στη βάση της δημοκρατικής λειτουργίας, ακριβώς επειδή αντιλαμβανόμαστε ότι η δημοκρατία είναι ταυτόχρονα μέσο και σκοπός. Το τρίπτυχο σχεδιασμός-υλοποίηση-απολογισμός αποτελεί μια πολιτική και οργανωτική νόρμα που μας επιτρέπει να συζητάμε δημοκρατικά, να δρούμε συλλογικά και να παράγουμε πολιτική με βάση τις αξίες μας και την ανάγνωση του συσχετισμού δύναμης στην εκάστοτε περίοδο.

Ένας απολογισμός οφείλει να χαρακτηρίζεται από ειλικρίνεια και να είναι συνολικός τόσο ως προς την λειτουργία του Κεντρικού Συμβουλίου και τα δευτεροβάθμια όργανα, όσο και ως προς την λειτουργία των Ο.Μ. Μέλη και στελέχη έχουν δικαιώματα και ευθύνες απέναντι στην συλλογική παραγωγή της πολιτικής της οργάνωσης είτε δια της συμμετοχής τους είτε δια της απουσίας τους.

Αποτέλεσε μια χρονοβόρα και επίπονη πολιτική διαδικασία η δημιουργία οργανώσεων από το μηδέν, η στελέχωση οργάνων τόσο σε πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο επίπεδο, όσο και στο Κ.Σ., γνωρίζοντας ότι μετά την διάσπαση μεγάλο τμήμα του στελεχειακού δυναμικού είχε αποχωρήσει. Στο 1^ο συνέδριο μας, το Κεντρικό Συμβούλιο της οργάνωσης στελεχώθηκε κατά κύριο λόγο από νέους συντρόφους και νέες συντρόφισσες με ελάχιστη οργανωτική και πολιτική εμπειρία. Πολλοί σύντροφοι και συντρόφισσες με αυταπάρνηση και διάθεση για συλλογική προσφορά και αίσθημα καθοδηγητικής ευθύνης συνέβαλαν ουσιαστικά στην πολιτική και οργανωτική ανάπτυξη της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ, τόσο στην δημιουργία νέων οργανώσεων όσο και στην κοινωνική της δράση αλλά και τις πολιτικές της επεξεργασίες. Υπήρξαν επιτροπές του Κεντρικού Συμβουλίου, που λειτούργησαν ορισμένες περιόδους παραδειγματικά όπως π.χ. η επιτροπή παιδείας, η επιτροπή προσφυγικού και η επιτροπή δικαιωμάτων. Την ίδια στιγμή, υπήρξαν αρκετές περιπτώσεις όπου τα μέλη του Κεντρικού Συμβουλίου, πανελλαδικά προσπάθησαν να αμβλύνουν τις πολιτικές και οργανωτικές ταχύτητες στο εσωτερικό μας, συνέβαλαν στην δημιουργία μεγάλων και μαζικών οργανώσεων και έφτιαξαν τον πολιτικό χώρο για να αναπτύξουν ουσιαστική δράση σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας.

Από την άλλη, αποτελεί προβληματικό στοιχείο το γεγονός ότι υπήρξαν στιγμές όπου το Κεντρικό Συμβούλιο και, πρωτίστως η Γραμματεία του Κ.Σ., δεν έδειχναν τα απαραίτητα αντανakλαστικά για να θέσουν την οργάνωση σε θέσεις μάχης με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα την περίπτωση της συμφωνίας των Πρεσπών, όπου

η Κυβέρνηση πάλευε μόνη της απέναντι στην αντίδραση. Υπήρξαν αρκετές φορές, όπου η συζήτηση στο Κεντρικό Συμβούλιο διεξαγόταν με διεκπεραιωτικό και άνευρο τρόπο, ενώ συχνά είχε αθηνοκεντρικά χαρακτηριστικά. Η πληροφορία και η γνώση δεν μεταφερόταν άμεσα στις Ο.Μ., ενώ συχνά απουσίαζε ο δημοκρατικός έλεγχος και η έγκληση τόσο ανάμεσα στη γραμματεία και στο Κ.Σ όσο και ανάμεσα στο Κ.Σ, τα δευτεροβάθμια και τις Ο.Μ. Αυτή η Συνθήκη δημιουργούσε πολλαπλά προβλήματα στην συγκροτημένη και δημοκρατική λειτουργία της οργάνωσης που είχε αντίκτυπο και στην ίδια της την εξωστρεφή δράση πανελλαδικά. Η έννοια της χρέωσης και της καθοδήγησης ενός τομέα δουλειάς ή μιας Ο.Μ δεν μπορεί να κινείται με βάση τις ατομικές προτεραιότητες και χρονικότητες ενός συντρόφου ή μιας συντρόφισσας που έχει ψηφιστεί από τα μέλη της οργάνωσης. Είναι θέση ευθύνης και αποτελεί κρίκο μιας αλυσίδας που αν σπάσει παράγει πολλαπλές δυσλειτουργίες στον «οργανισμό» που λέγεται Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ. Υπήρξαν εξίσου φορές όπου απουσίαζε ο πειραματισμός και η προσπάθεια των συντρόφων που κατείχαν θέσεις ευθύνης να συμβάλουν στην ταχύτερη εξέλιξη, την ιδεολογική αναβάθμιση και την πολιτική δράση της οργάνωσης και των μελών της. Επίσης, οφείλουμε να απολογίσουμε αρνητικά ότι η δημιουργία του οργανωτικού γραφείου δεν συνέβαλε στην ομαλή λειτουργία των Ο.Μ. πανελλαδικά. Η σπασμωδική λειτουργία του οργανωτικού γραφείου άφησε σε πολλές περιπτώσεις τις οργανώσεις ακαθοδήγητες, με αποτέλεσμα να μην παράγεται ο απαραίτητος συντονισμός, ώστε η οργάνωση να είναι παραγωγική και αποτελεσματική ως προς τους στόχους που έθετε. Η μεταβίβαση της ευθύνης των χρεώσεων του οργανωτικού στα μέλη της γραμματείας λειτούργησε προωθητικά για την οργανωτική ανάπτυξη της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ και τη δημιουργία νέων οργανώσεων. Αποτελεί ζητούμενο για την οργάνωση μας η άμβλυση των διαφορετικών ταχυτήτων, τόσο στο εσωτερικό των οργάνων όσο και στις ίδιες τις Ο.Μ. Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι αποτελεί διαρκές διακύβευμα η εύρυθμη, συχνή και δημοκρατική λειτουργία πρωτίστως των Οργανώσεων Μελών που πρέπει να αποτελούν τον πυρήνα παραγωγής πολιτικής στην οργάνωσή μας. Υπήρξαν αρκετές φορές όπου οι οργανώσεις μελών αναλώθηκαν σε διεκπεραιωτές συνεδριάσεις, γύρω από τις αποφάσεις του Κ.Σ., χωρίς να θέτουν ουσιαστικό περιεχόμενο δράσης που θα ορίζει την βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη παρέμβαση τους. Είναι δεδομένο ότι η αντιστροφή αυτής της συνθήκης προϋποθέτει και την αναβάθμιση του ρόλου των Γραμματέων των Οργανώσεων Μελών.

Για να συμβεί αυτό προϋποτίθεται η ουσιαστική και ζωντανή λειτουργία του Κεντρικού Συμβουλίου το οποίο θα ελέγχει την Γραμματεία και σε κάθε του συνεδρίαση θα απολογίζεται συντεταγμένα τη δράση της οργάνωσης, θα συλλέγει την εμπειρία των Οργανώσεων και θα την μετουσιώνει σε συλλογική πανελλαδική εμπειρία που θα συγκροτεί παραδείγματα προς μίμηση αλλά και προς αποφυγή.

Το επόμενο Κεντρικό Συμβούλιο της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ, στο πλαίσιο των καταστατικών μας αρχών, οφείλει να καλύψει τα κενά που δημιουργήθηκαν σε μία αντικειμενικά νέα και πρωτόγνωρη πολιτικά περίοδο. Η ανάγκη μαζικοποίησης της οργάνωσης που έχει ξεκινήσει εδώ και αρκετούς μήνες και για εμάς πάντα αποτελούσε ουσιαστικό διακύβευμα. Η ιδεολογική οχύρωση των οργανώσεων, η μαζική εξωστρεφής και παραγωγική παρέμβαση στους κοινωνικούς χώρους όπου ζει, σπουδάζει, εργάζεται και δημιουργεί η νέα γενιά, οι νέες επεξεργασίες που απαιτούν οι ανάγκες των καιρών μας και η ιστορική ανάγκη να αποτελέσει η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ μια σύγχρονη, μαζική, αριστερή, δημοκρατική και κοινωνικά χρήσιμη οργάνωση νεολαίας

αποτελούν βασικές κατευθύνσεις της ραχοκοκαλιάς του σχεδίου της οργάνωσης μας μέχρι το 3^ο Συνέδριο στη βάση πολιτικών προτεραιοτήτων και οργανωτικών στόχων.

5.3 Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ σε θέση μάχης για τα δικαιώματα και τις ανάγκες της νέας γενιάς

Η οργάνωση μας, η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ ορίζει την στρατηγική της και τις τακτικές της επιλογές με βάση τις ανάγκες της νέας γενιάς που διαμορφώνονται στη σύγχρονη, πολυσύνθετη και πολύπλευρη κοινωνικοπολιτική και οικονομική πραγματικότητα. Αφετηρία των προτεραιοτήτων μας αποτελούν η καταπολέμηση των κοινωνικών ανισοτήτων και η διεύρυνση των δικαιωμάτων της νέας γενιάς με βασικό στόχο την κατάργηση της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο και την υπέρβαση της καπιταλιστικής οργάνωσης της κοινωνίας. Για εμάς ο σοσιαλισμός με δημοκρατία και ελευθερία είναι καθημερινή μάχη σε κάθε πτυχή της ζωής που διαμορφώνει τους όρους για την δημιουργία ενός διαφορετικού υποδείγματος πολιτικής δράσης και οργάνωσης της οικονομίας, των κοινωνικών σχέσεων και της ζωής ευρύτερα. Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ αγωνίζεται για την χειραφέτηση των νέων ανθρώπων, επιδιώκει να διαμορφώσει έναν καινούριο τύπο σχέσεων των νέων με την πολιτική, με άμεση συμμετοχή και παρέμβαση. Σχέσεων που περνάνε μέσα από την (αλλά και στοχεύει στην) επαναανοηματοδότηση των συλλογικών οραμάτων και αξιών. Σέβεται και προωθεί την αυτονομία των κινημάτων και αντιπαρατίθεται με γραφειοκρατικές δομές, καθώς και με τις πελατειακές σχέσεις που επιδιώκουν να έχουν με την νεολαία οι κυρίαρχοι κομματικοί μηχανισμοί. Ταυτόχρονα, επιδιώκει την ανάπτυξη πρωτοπόρας δράσης και παρέμβασης, ώστε να εκφράσει και να δώσει προοδευτικό και ριζοσπαστικό περιεχόμενο στους μικρούς και μεγάλους πολιτικούς αγώνες της εποχής μας. Για εμάς, τα εργασιακά και μορφωτικά δικαιώματα των νέων, ο μαχητικός φεμινισμός, ο αντισεξισμός, ο αντιρατσισμός, η αντιφασιστική δράση, οι μάχες για την προστασία του περιβάλλοντος, ο διεθνισμός δεν αποτελούν έννοιες κενές και δεν αποτελούν άυλες αξίες. Αντίθετα, μπολιάζονται από τις μάχες του σήμερα, συμβάλλουν στη συλλογική και ατομική χειραφέτηση και δημιουργούν ένα ανταγωνιστικό υπόδειγμα ζωής και δράσης απέναντι στα κυρίαρχα πρότυπα του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού. Η συλλογική ζωή, η αλληλεγγύη, η συντροφικότητα, η αγωνιστική διάθεση και στάση, η αυταπάρηση και η ανιδιοτέλεια πρέπει να χαρακτηρίζουν κάθε μέλος της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ.

Η νέα γενιά σήμερα, έχει βρεθεί στο στόχαστρο της κυβερνητικής εξουσίας και η καταστολή αποτελεί κεντρικό εργαλείο χειραγώγησης και καταπίεσης των ζώων των νέων ανθρώπων.

Παράλληλα, μέσα σε έναν κόσμο όπου ο ρατσισμός και οι διακρίσεις παίρνουν διαφορετικές μορφές τόσο στη σφαίρα του θεάματος και των ΜΜΕ όσο και σε μια σειρά από θεσμούς και άλλους ιδεολογικούς μηχανισμούς από την οικογένεια και το σπίτι, μέχρι τους χώρους εκπαίδευσης αλλά και στην ίδια την παραγωγική διαδικασία βρισκόμαστε σε μια εποχή όπου δεν μπορούν να υπάρξουν λύσεις μετριοπάθειας. Η νέα γενιά αποτελεί πλειοψηφικά αυτή την στιγμή τμήμα των αποκλεισμένων και των αδύνατων. Υπό αυτή την έννοια, η όποια προσπάθεια κοινωνικής αλλαγής επιχειρηθεί να γίνει και δεν συμπεριλαμβάνει την νέα γενιά στον πυρήνα της είναι καταδικασμένη να ηττηθεί. Έτσι λοιπόν, οφείλουμε με πρωτοποριακό τρόπο, εμείς πρώτοι/-ες να θέσουμε στον πυρήνα της νέας στρατηγικής του ΣΥΡΙΖΑ την νέα γενιά,

όχι απλά με όρους εκφώνησης και εξαγγελιών αλλά μέσα από την μαζική συμμετοχή, την μαζική πάλη και δράση, την κοινωνική χρησιμότητα. Με στόχο έναν ΣΥΡΙΖΑ αριστερό μαχητικό, ριζοσπαστικό και δημοκρατικό, πρωτίστως όμως έναν ΣΥΡΙΖΑ νεανικό και ζωντανό τόσο σε επίπεδο λόγου όσο και σε επίπεδο πράξης.

Υπό αυτό το πρίσμα, τα καθήκοντα της οργάνωσης μέχρι το 3^ο μας Συνέδριο είναι αναβαθμισμένα και διαφορετικά από την προηγούμενη περίοδο. Υπερβαίνοντας την συλλογική απογοήτευση της εκλογικής ήττας, των κινδύνων μέσα από άστοχες επιλογές που έχουν λάβει χώρα κατά το παρελθόν, τον στείρο κυβερνητισμό, δεξιές παρεκκλίσεις και τις ιδιοτελείς συμπεριφορές θα αγωνιστούμε να γίνει η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ μια οργάνωση νεολαίας της αριστεράς κοινωνικά χρήσιμη, νικηφόρα και αποτελεσματική ώστε να εμπλουτίσουμε το ίδιο το σχέδιο του ΣΥΡΙΖΑ και τους αγώνες του επόμενου διαστήματος. Σε μια εποχή όπου η δημοκρατία αποτελεί διαρκές διακύβευμα και ο φασισμός αποκτά πολλαπλά πρόσωπα οφείλουμε να σκεφτόμαστε δημοκρατικά, να δρούμε συλλογικά και να παράγουμε πολιτική που να μετατοπίζει τον εκάστοτε συσχετισμό δύναμης στη βάση της ανάλυσης και του σχεδίου μας.

Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ οφείλει να είναι μια σύγχρονη αριστερή οργάνωση νεολαίας που να αφουγκράζεται τις αγωνίες, τις παραστάσεις και τις ανάγκες της νέας γενιάς. Σε έναν ψηφιακό κόσμο όπου οι νέες τεχνολογίες αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της ζωής των νέων είναι δεδομένο πως δεν μπορούμε να είμαστε φοβικοί απέναντι σε νέους τρόπους επικοινωνίας και πολιτικής στράτευσης χωρίς αυτό να σημαίνει ότι απαξιώνουμε ή δίνουμε δευτερεύουσα σημασία στις παραδοσιακές μορφές επικοινωνίας και οργάνωσης. Παράλληλα, είναι δεδομένο πως όντας επί της ουσίας μια νέα οργάνωση, με χιλιάδες νέα μέλη, οφείλουμε και αυτό αποτελεί μεγάλη ευθύνη και των νέων καθοδηγητικών οργάνων, να διαμορφώσουμε μια κουλτούρα στο εσωτερικό μας που θα τροφοδοτεί τα μέλη μας με την κατάλληλη γνώση και εμπειρία. Η μαζική και καθημερινή παρέμβαση στους κοινωνικούς χώρους όπου ζει σπουδάζει, εργάζεται και δημιουργεί η νέα γενιά μέσα από μετωπικές πρωτοβουλίες και συνδικαλιστικά οχήματα αποτελεί βασική προϋπόθεση για να μπορέσουμε να απλώσουμε το σχέδιο μας σε όλους τους χώρους νέας γενιάς. Ο συσχετισμός δύναμης και οι ανάγκες των νέων ανθρώπων είναι δεδομένο πως περνούν μέσα από τις καθημερινές μάχες που πρέπει να δοθούν στις γειτονιές, στα σχολεία, στα πανεπιστήμια, στους χώρους εργασίας και δημιουργίας. Με πίστη στο σχέδιο μας, τις αξίες και την ταυτότητα μας οφείλουμε να δράσουμε μαζικά, δημιουργώντας συμμαχίες ώστε να πετυχαίνουμε νίκες που βελτιώνουν τις ζωές των νέων ανθρώπων.

Έχοντας κάνει 4 παραδοχές οφείλουμε να προχωρήσουμε στον σχεδιασμό μας και να δώσουμε περιεχόμενο δουλειάς στις οργανώσεις μας πανελλαδικά τα επόμενα κρίσιμα χρόνια. Πρώτον, η νεολαία ΣΥΡΙΖΑ θα αγωνιστεί για να μην γίνει η γενιά της κρίσης μια χαμένη γενιά. Δεύτερον, η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ θέλει να εκπροσωπεί και να παλεύει μαζί με τους νέους και τις νέες που μεγάλωσαν τα χρόνια της κρίσης και επί της ουσίας, στα όμορφα χρόνια της νιότης τους δεν έχουν ζήσει καλά και δεν κατάφεραν να δημιουργήσουν μια προοπτική προκοπής στη ζωή τους. Τρίτον, αποτελεί κρίσιμο διακύβευμα της επόμενης περιόδου να δημιουργηθεί «ένα αντικυβερνητικό μέτωπο ενάντια στην κανονικότητα της ακροδεξιάς» με στόχο την αναχαίτιση της νεοφιλελεύθερης και ακροδεξιάς ρεβανσιστικής πολιτικής της Ν.Δ. Τέταρτον, δημιουργούμε πολιτικές και κοινωνικές συμμαχίες με οργανωμένες

δυνάμεις αλλά και με τμήματα της κοινωνίας των πολιτών, παρεμβαίνοντας οργανωμένα στους κοινωνικούς χώρους, αναγνωρίζοντας ότι η πολιτική δράση πρέπει να εκκινεί από τα κάτω.

Εργασία

Βρισκόμαστε σε μια εποχή όπου η ίδια η παραγωγική διαδικασία μετασχηματίζεται με πολύ επιθετικό τρόπο υπέρ του κεφαλαίου. Η 4^η Βιομηχανική επανάσταση και η τεχνητή νοημοσύνη θα μεταβάλλουν τις παραδοσιακές μορφές οργάνωσης της καπιταλιστικής παραγωγής, οδηγώντας στην εξαφάνιση δεκάδων σημερινών ειδών εργασίας, αυξάνοντας έτσι την ανεργία, αλλά και δημιουργώντας νέες μορφές εκμετάλλευσης στην παραγωγική διαδικασία. Μία οργάνωση νεολαίας της σύγχρονης, ριζοσπαστικής Αριστεράς που επιδιώκει να απαντήσει στις ανάγκες της εποχής της, οφείλει να αναλύει τα δεδομένα της πραγματικότητας χαράσσοντας μια στρατηγική που θα υπερασπίζεται το δικαίωμα στην εργασία και ταυτόχρονα θα θέτει στο προσκήνιο την ανάγκη αξιοποίησης των νέων μέσων με στόχο την ισοκατανομή του πλούτου, την άμβλυση των κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων. Βρισκόμαστε σε μια περίοδο όπου η ίδια η υποτίμηση του κόσμου της εργασίας θα αποκτήσει ακόμη πιο επιθετικά χαρακτηριστικά το επόμενο διάστημα. Υπό αυτό το πλαίσιο, η μάχη για την ανάκτηση της εργασίας, των συλλογικών δικαιωμάτων των εργαζομένων και ιδιαίτερα των νέων αποτελεί βασική προτεραιότητα της επόμενης ημέρας. Η ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος δεν μπορεί να μην συμπεριλαμβάνει τους νέους ανθρώπους, όλους εκείνους που βιώνουν την επισφάλεια, την μαύρη και ανασφάλιστη εργασία. Συγκεκριμένα, τόσο σε επίπεδο επεξεργασιών το Κεντρικό Συμβούλιο της οργάνωσης πρέπει να εργαστεί πάνω σε θέσεις που θα εμπλουτίζουν την συλλογική μας γνώση και θα δίνουν εφόδια στα μέλη μας για να μάχονται καθημερινά, όσο και στο επίπεδο της δράσης είναι καθήκον μας να πάρουμε πρωτοβουλίες που θα ενισχύουν τις εργατικές διεκδικήσεις, μέσα από την δημιουργία μιας μαζικής κουλτούρας συμμετοχής σε σωματεία εργαζομένων που θα υπερασπίζονται τα εργασιακά δικαιώματα και θα βελτιώνουν τις ζωές των «από κάτω». Έτσι αντιλαμβανόμαστε, ότι η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ και τα μέλη της πρέπει να βρεθούν σε θέσεις μάχης το επόμενο διάστημα, μέσα από την συλλογική δράση, την συλλογική προοπτική και οργάνωση.

Σπουδάζουσα

Το αμέσως επόμενο διάστημα καλούμαστε να δημιουργήσουμε αντιστάσεις απέναντι στην νεοφιλελεύθερη εκπαιδευτική αναδιάρθρωση που έρχεται να σαρώσει πάγιες κατακτήσεις των προηγούμενων ετών. Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αναμένεται να γίνει ακόμα πιο επιθετική, με σειρά νομοσχεδίων για την τριτοβάθμια εκπαίδευση που στόχο έχουν να παγιώσουν την υποχρηματοδότηση των ιδρυμάτων, να απορυθμίσουν την δημοκρατία ως μέσω για την λήψη συλλογικών αποφάσεων, να επιβάλουν κατασταλτικά μέτρα πειθάρχησης προς τους/τις φοιτητές/-τριες. Η σπουδάζουσα Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ πρέπει πρωτοστατήσει στη συγκρότηση ενός Οργανωμένου, Μαζικού και Δημοκρατικού φοιτητικού κινήματος, με όχημα τους Φοιτητικούς Συλλόγους που θα προσπαθήσει να ανακόψει τα αντιδραστικά μέτρα που ετοιμάζει η κυβέρνηση της ΝΔ. Οργανωμένο: Απαραίτητη

προϋπόθεση για την οργάνωση του αγώνα των φοιτητών/-τριών, είναι η επανασύσταση των δομών του Φοιτητικού Κινήματος που παραμένουν ανενεργές εδώ και χρόνια. Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ, το επόμενο διάστημα, θα επιδιώξει να ανοίξει κεντρικά τον διάλογο στην δημόσια σφαίρα για την επανασύσταση του τριτοβάθμιου συνδικαλιστικού οργάνου της Ε.Φ.Ε.Ε. και να αναζητήσει συμμάχους σε αυτήν την προσπάθεια. Μαζικό: Σε αυτή τη διαδικασία δεν περισσεύει κανείς και καμία. Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ στις σχολές παλεύει για ενότητα, ενότητα στην δράση των πολλών, που βρίσκονται ήδη στο στόχαστρο. Για τον λόγο αυτό, τα σχήματα μας θα πρωτοστατήσουν στην συγκρότηση πλατιών μετώπων και συνεργασιών με δυνάμεις και τμήματα Πανεπιστημίου που αντιστέκονται στην νεοφιλελεύθερη επίθεση. Στόχος, είναι να βρεθούμε στις σχολές, με ανένταχτα φοιτητικά σχήματα και απλούς φοιτητές/-τριες, μεταπτυχιακούς/-ες φοιτητές/-τριες, νέους/-ες ερευνητές/-τριες, μέλη ΔΕΠ-ΕΕΠ-ΕΤΕΠ, διοικητικούς υπαλλήλους, εργαζομένους/-ες και να οργανώσουμε από κοινού τον αγώνα μας. Δημοκρατικό: Αξιοποιούμε το εργαλείο συμμετοχής στα όργανα Διοίκησης του Πανεπιστημίου και δίνουμε την μάχη υπεράσπισης του δημόσιου δωρεάν και δημοκρατικού χαρακτήρα, από καλύτερες θέσεις.

Παρά τον αρνητικό συσχετισμό δυνάμεων που συναντάμε εντός των Φοιτητικών Συλλόγων, κρίνεται αναγκαίο το επόμενο διάστημα: **Α.** Να εντείνουμε την καθημερινή μας πολιτική παρέμβαση. **Β.** Να μαζικοποιήσουμε τα σχήματα μας και να δημιουργήσουμε νέα. **Γ.** Να ενισχύσουμε την παρουσία και την επιρροή μας, τόσο στις Γενικές Συνελεύσεις αλλά και στον δρόμο. **Δ.** Να ορίσουμε παράλληλες δράσεις και δικούς μας κόμβους. **Ε.** Να αναζητήσουμε συμμαχίες με τελικό ορίζοντα τις φοιτητικές Εκλογές.

Μαθητικό

Οι χώροι της μαθητικής νεολαίας και τα σχολεία αποτελούν ένα κρίσιμο πεδίο παρέμβασης για την οργάνωσή μας. Είναι δεδομένο πως φασιστικές και ακροδεξιές δυνάμεις όλο το προηγούμενο διάστημα επιχειρούν να εισχωρήσουν στα σχολεία δημιουργώντας φασιστικούς πυρήνες επενδύοντας στον ρατσιστικό λόγο, την ξενοφοβία, το μίσος και την πατριδοκαπηλία. Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ, αναγνωρίζοντας την ανάγκη να παρέμβει δυναμικά σε έναν κοινωνικό χώρο όπου αναπνέει και ζει πολύ μεγάλο τμήμα της νέας γενιάς, θα διαμορφώσει τον σχεδιασμό της προς μια κατεύθυνση αποκέντρωσης του BLOCO Μαθητών το οποίο πρέπει να αποκτήσει αποκεντρωμένα και πανελλαδικά χαρακτηριστικά. Η πρώτη πρωτοβουλία της οργάνωσης με ευθύνη του Κεντρικού Συμβουλίου είναι η δημιουργία αυτόνομων μαθητικών οργανώσεων όπου οι μαθητές/-τριες θα μπορούν αυτόνομα να παράγουν πολιτική και σχεδιασμό, ενισχύοντας την συνδικαλιστική τους παρέμβαση στα σχολεία με άξονες τον αντιφασισμό, τη υπεράσπιση της δημόσιας και δωρεάν παιδείας, την πρόσβαση στον πολιτισμό και συνολικά των μορφωτικών τους δικαιωμάτων. Ειδικότερα, σε ένα σχολείο που αποτελεί εξεταστικό κέντρο και καταπνίγει την δημιουργικότητα, οφείλουμε από την πλευρά μας να συμβάλλουμε σε μια κατεύθυνση διεκδικητικής ανασυγκρότησης του μαθητικού κινήματος. Παράλληλα, η οργάνωση οφείλει τα επόμενα χρόνια να δώσει ιδιαίτερο βάρος και στα ΕΠΑΛ όπου σπουδάζει μεγάλο τμήμα της νέας γενιάς της εργατικής τάξης δημιουργώντας αναχώματα στον κοινωνικό αποκλεισμό, προσφέροντας ουσιαστική

συλλογική προοπτική σε όλους τους νέους και σε όλες τις νέες ώστε να αγωνιστούν για σπουδές και ζωή με δικαιώματα.

Δικαιώματα

Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ οφείλει να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στην υπεράσπιση και διεκδίκηση των κοινωνικών δικαιωμάτων. Με ευθύνη του Κεντρικού Συμβουλίου και των αντίστοιχων θεματικών Επιτροπών, οφείλουμε να εμβραθύνουμε τις επεξεργασίες μας, επικαιροποιώντας τις θέσεις και προτάσεις πάνω στα σχετικά ζητήματα. Πολύ περισσότερο, έχουμε καθήκον να πραγματοποιήσουμε εξώστρεφες δράσεις και να βρισκόμαστε στο κέντρο των κινηματικών διεργασιών, οργανώνοντας αντιστάσεις απέναντι στις διαθέσεις μίας άγρια νεοφιλελεύθερης και ακροδεξιάς κυβέρνησης.

Η Νέα Δημοκρατία έχει αποδείξει ότι δεν διστάζει καθόλου να συνδυάσει την ακραία αντιλαϊκή της πολιτική με την αστυνομική καταστολή σε βάρος οποιουδήποτε αντιδρά ή υπεραμύνεται των δικαιωμάτων του. Μάλιστα, σε πολλές περιπτώσεις η καταστολή καταλήγει σε περιστατικά αυθαιρεσίας, καταπάτησης θεμελιωδών ελευθεριών των πολιτών, ακόμη και βασανιστηρίων, υπό την ανοχή της ηγεσίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και με πρόσχημα μία αόριστη ανάγκη για περισσότερη

«ασφάλεια». Σε αυτό το πλαίσιο, οφείλουμε να μιλήσουμε σοβαρά για το εξαιρετικά σημαντικό «δικαίωμα στην ασφάλεια», το οποίο για εμάς δεν σημαίνει ούτε αστυνομοκρατία, ούτε περιορισμό των διαδηλώσεων, ούτε αυστηρότερες ποινές για κάθε έγκλημα αδιακρίτως, ούτε βέβαια στοχοποίηση εκείνων των κοινωνικών ομάδων που χρησιμοποιούνται συνήθως ως “αποδιοπομπαίος τράγος” για την άνοδο της εγκληματικότητας, π.χ. μετανάστες και πρόσφυγες. Για εμάς, «δικαίωμα στην ασφάλεια» σημαίνει περιστολή και άρση των κοινωνικών διακρίσεων για μην υπάρχουν “άορατοι”, σημαίνει ισχυρό κοινωνικό κράτος που θα προσφέρει υψηλής ποιότητας δημόσια παιδεία και υγεία χωρίς αποκλεισμούς, σημαίνει μέριμνα για τις ευάλωτες ομάδες, σημαίνει πλήρη εκδημοκρατισμό της αστυνομίας και μηχανισμούς ελέγχου που θα προλαμβάνουν φαινόμενα ασυδοσίας και ακραίας καταστολής.

Παραπέρα, μέσα από τις προτάσεις και τις δράσεις μας, έχουμε καθήκον να βρισκόμαστε στην πρώτη γραμμή της μάχης ενάντια στη βία που γεννά η πατριαρχία, αγωνιζόμενοι/-ες για την εξάλειψη της έμφυλης βίας και διεκδικώντας έμφυλη ισότητα σε κάθε κοινωνικό πεδίο, καθώς και για την ορατότητα, τη συμπερίληψη και την ικανοποίηση των ΛΟΑΤΚΙ+ αιτημάτων, για τη διεκδίκηση της έμφυλης ισότητας σε κάθε κοινωνικό πεδίο, για τη θωράκιση των δικαιωμάτων των κρατουμένων, για την εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου πρόληψης των εξαρτήσεων που δεν θα αντιμετωπίζει τον εξαρτημένο ως

«εγκληματία», για τη ριζική αναμόρφωση της στρατιωτικής θητείας με έμφαση στα δικαιώματα των στρατευμένων, για την προστασία των μειονοτήτων, για την οικοδόμηση εν τέλει μίας κοινωνίας ελευθερίας, ουσιαστικής ισότητας και αλληλεγγύης προς όλες/ους.

Περιβάλλον

Η οργάνωσή μας αναγνωρίζει ότι το περιβαλλοντικό ζήτημα πρόκειται να βρεθεί στο

επίκεντρο των αγώνων για έναν άλλο κόσμο στα χρόνια που έρχονται. Η μάχη για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και τη σωτηρία του πλανήτη, είναι μία μάχη που ήδη εξελίσσεται σε παγκόσμιο επίπεδο, κινητοποιώντας μαζικά τη νέα γενιά. Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ οφείλει να πρωτοστατήσει στην ενημέρωση αλλά και στην πυροδότηση δράσεων και κινητοποιήσεων ενάντια στην κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα. Παράλληλα, πρέπει να συμβάλει στο συντονισμό των δυνάμεων της νεολαίας τόσο στην Ευρώπη, όπου ήδη υπάρχει ένας πρώτος σχεδιασμός για δράσεις, όσο και διεθνώς.

Σε αυτό το μέτωπο, η οργάνωσή μας πρέπει να βάλει ριζοσπαστικά χαρακτηριστικά, αντιμετωπίζοντας την κλιματική αλλαγή ως ένα ακόμα απότοκο του εκμεταλλευτικού συστήματος. Για εμάς, ο αγώνας για την αναστροφή της κλιματικής αλλαγής, για να είναι νικηφόρος, δεν απαιτεί απλά και μόνο τη «συλλογική ευαισθητοποίηση» της κοινωνίας, αλλά χρειάζεται να στρέφεται και ενάντια στα μεγάλα οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα που την προκαλούν σε διεθνές επίπεδο.

Επίσης, η οργάνωσή μας χρειάζεται, από το αμέσως επόμενο διάστημα, να εμπλακεί πλέον ενεργά σε όλες τις όψεις του περιβαλλοντικού ζητήματος, στις διεκδικήσεις γύρω από τη διαχείριση απορριμμάτων και την ανακύκλωση, στο σχέδιο για το ενεργειακό μοντέλο της Ελλάδας και τη διαχείριση των φυσικών πόρων, αλλά και στα πιο «μικρά» και τοπικά προβλήματα, όπως η προστασία των χώρων αστικού πρασίνου. Σταδιακά πρέπει να μπορούμε να αρθρώνουμε συνεκτικό λόγο για αυτά τα ζητήματα, κεντρικά και στις ΟΜ μας, αλλά ταυτόχρονα να οργανώνουμε και τη δράση μας. Να ερχόμαστε σε επαφή με τα κινήματα στο περιβάλλον, μικρά και μεγαλύτερα, και να συμβάλουμε στην τροφοδότησή τους όπου το κρίνουμε αναγκαίο.

Μέσα στα επόμενα χρόνια, το περιβάλλον πρέπει να αποτελέσει κεντρικό στοιχείο στο σχεδιασμό και τη φυσιογνωμία της οργάνωσής μας.

Πολιτισμός

Αναγνωρίζοντας πως ο πολιτισμός αποτελεί ένα καθολικό δικαίωμα και πρέπει να είναι προσβάσιμος απ' όλους και όλες και ταυτόχρονα αποτελεί ένα βασικό πεδίο νεανικής δημιουργίας, οφείλουμε να δούμε τις αδυναμίες μας και να χαράξουμε μια νέα στρατηγική χωρίς τις παθογένειες και τα προβλήματα του παρελθόντος. Ως προς το Φεστιβάλ μας, το

«ΣΠΟΥΤΝΙΚ» πρέπει να αποτελέσει ένας πανελλαδικός θεσμός που θα αποκεντρωθεί στις περιφερειακές πόλεις και παράλληλα θα προγραμματίζεται και θα οργανώνεται μέσα από συντεταγμένες διαδικασίες της οργάνωσης και εμπλοκής των μελών μας, θα αποτελεί πεδίο έκφρασης της καλλιτεχνικής δημιουργίας, θα δίνει χώρο σε μη εμπορευματικές μορφές πολιτιστικής έκφρασης και θα δημιουργεί σύγχρονα πολιτιστικά υποδείγματα ανταγωνιστικά προς τα κυρίαρχα πρότυπα της κατανάλωσης και της εμπορευματοποίησης. Τα Φεστιβάλ της οργάνωσης θα λαμβάνουν χώρα από τον Μάιο μέχρι τις αρχές Οκτώβρη όπου η κορύφωση των φεστιβαλικών διαδικασιών θα λαμβάνει χώρα με την διεξαγωγή του κεντρικού φεστιβάλ στην Αθήνα, Υπό αυτό το πρίσμα, η δουλειά μας σε επίπεδο στεκιών, ως συμπλήρωμα της λογικής του «ΣΠΟΥΤΝΙΚ» θα πρέπει να αποκτήσει αναβαθμισμένα χαρακτηριστικά που θα έχουν στον πυρήνα τους πρωτίστως την πολιτιστική έκφραση

και την συσπείρωση νέων ανθρώπων που θέλουν να βρουν χώρο έκφρασης και θα συμβάλλουν στην δημιουργία κοινωνικών συμμαχιών και παράλληλα θα επιτρέπουν στην οργάνωση να μαζικοποιείται χωρίς να υποκαθιστούν τα στέκια την δουλειά που πρέπει να λαμβάνει χώρα εντός των κοινωνικών χώρων. Σχετικά με το περιοδικό μας, έχοντας αναγνωρίσει τις παθογένειες του παρελθόντος, η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ αποφασίζει την πολιτική αναβάθμιση του περιοδικού «ΣΠΟΥΤΝΙΚ», το οποίο αφενός θα συνομιλεί με την πολιτιστική δημιουργία και τους νέους καλλιτέχνες και αφετέρου θα συμβάλλει στην ιδεολογική και πολιτική ενδυνάμωση των μελών μας. Αυτό προϋποθέτει ότι το περιοδικό θα εκδίδεται ως περιοδικό της νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ μέσα από συντεταγμένες διαδικασίες της αντίστοιχης επιτροπής του Κεντρικού Συμβουλίου που θα εμπλέκει την οργάνωση πανελλαδικά και θα δίνει πολιτικό χώρο και στην ίδια την οργάνωση. Φιλοδοξούμε να αποτελεί πηγή έμπνευσης, ιδεολογικό εργαλείο και πρωτίστως έναν ζωντανό χώρο επικοινωνίας και ώσμωσης με την νεανική και καλλιτεχνική δημιουργία.

Αντιφασισμός/αντιρατσισμός

Σε μια περίοδο όπου η Κυβέρνηση και οι σύμμαχοί της επενδύουν στην ξενοφοβία, τον θεσμικό και κοινωνικό ρατσισμό και ερχόμαστε αντιμέτωποι με διαφορετικές όψεις εκφασισμού της κοινωνίας, η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ οφείλει να πρωτοστατήσει στο αντιρατσιστικό και αντιφασιστικό κίνημα παίρνοντας πρωτοβουλίες ενίσχυσης της αντιφασιστικής και αντιρατσιστικής δουλειάς στις γειτονιές και στους κοινωνικούς χώρους σε όλη την Ελλάδα. Για εμάς νικηφόρο αντιρατσιστικό και αντιφασιστικό κίνημα μπορεί να είναι μόνο ένα κίνημα μαζικό που θα εμπλέκει τον πλατύ κόσμο χωρίς ιδεολογικά στεγανά και σεχταριστικές αγκυλώσεις που δημιουργούν συνθήκες απομαζικοποίησης και περιθωριοποίησης. Υπό αυτή την έννοια, το επόμενο Κεντρικό Συμβούλιο έχει καθήκον να διαμορφώσει έναν μακροπρόθεσμο σχεδιασμό παρέμβασης και δράσης για την στήριξη και την ενίσχυση του αντιρατσιστικού και αντιφασιστικού κινήματος.

Προσφυγικό

Το προσφυγικό ήταν και παραμένει ένα παγκόσμιο ζήτημα. Όσο συνεχίζουν οι πολεμικές επιχειρήσεις στην περιοχή μας και επιτείνεται το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής, τόσο θα οξύνεται το φαινόμενο της βίαιης μετανάστευσης των προσφυγικών ροών.

Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ πρωτοστάτησε στις δράσεις αλληλεγγύης στους πρόσφυγες και τους μετανάστες. Αξιακά βρίσκεται πάντα στο πλευρό των κατατρεγμένων και των αδύναμων και πολεμάει την αδικία και την καταπίεση με τελικό στόχο την εξάλειψή τους. Συντασσόμενη με τις πιο λαμπρές παραδόσεις του λαού μας και της Αριστεράς, δίνει καθημερινά τη μάχη ενάντια στο ρατσισμό, την ξενοφοβία και τον σκοταδισμό, για μια κοινωνία ειρηνικής συνύπαρξης.

Έχοντας ως παρακαταθήκη την εμπειρία των προηγούμενων ετών, στόχος της οργάνωσης μας είναι η επανασύνδεση της με τις δομές προσφύγων που λειτουργούν και θα λειτουργήσουν σε όλη την χώρα. Παράλληλα, πρέπει να πυκνώσουν οι ζωντανές και από κοινού δράσεις με πρόσφυγες και μετανάστες, όπως έχει ήδη ξεκινήσει να γίνεται σε πολλές περιοχές για να συνδράμουμε στην ομαλή ένταξή τους

στην κοινωνία. Χρέος μας είναι να αναδείξουμε την Ελλάδα της αλληλεγγύης και της φιλοξενίας απέναντι στους γραφικούς εθνικιστές με χορηγό επικοινωνίας την κυβέρνηση της ΝΔ.

Διεθνισμός

Με βάση τις αρχές του ιδρυτικού μας συνεδρίου αντιλαμβανόμαστε ότι ο αγώνας για την κοινωνική απελευθέρωση είναι μια διαδικασία που δεν διεξάγεται αποκλειστικά μέσα στο πλαίσιο της Ελλάδας και των εθνικών κοινωνικών σχηματισμών. Αυτός ο αγώνας είναι αγώνας μακρύς και χρειάζεται η συμπόρευση δυνάμεων τόσο σε επίπεδο Ευρώπης όσο και στον υπόλοιπο κόσμο.

Ως προς την ευρωπαϊκή πραγματικότητα η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ επιδιώκει την ενίσχυση των σχέσεων και την λήψη κοινών πρωτοβουλιών με τις αριστερές νεολαίες της Ευρώπης αλλά και την δημιουργία ενός χώρου διαλόγου ανάμεσα στους νέους αριστερούς-ες, τους νέους πρασίνους και τμήματα της σοσιαλδημοκρατικής νεολαίας που αντιμάχονται τον νεοφιλελευθερισμό, τον φασισμό και την Ευρώπη φρούριο.

Υπό αυτή την έννοια στεκόμαστε αλληλέγγυοι στους αγώνες των λαών της μέσης ανατολής και στους αγώνες των λαών και των αριστερών δυνάμεων της Λατινικής Αμερικής. Αυτή την περίοδο οι Χιλιανοί και οι Χιλιανές εξεγερμένοι και εξεγερμένες αποτελούν πηγή έμπνευσης και αγώνα για την δημοκρατία και την κοινωνική χειραφέτηση απέναντι στις καταστροφικές πολιτικές του καπιταλισμού σε όλο τον κόσμο.

Η μάχη για το προσφυγικό και η αλληλεγγύη στους πρόσφυγες προϋποθέτουν τον κοινό αγώνα για ανοιχτά σύνορα (και μια ενιαία ευρωπαϊκή πολιτική στήριξης και ένταξης που θα δεσμεύει όλα τα κράτη), έναν αγώνα αλληλεγγύης και ανθρωπιάς απέναντι στον ρατσισμό και τον φασισμό. Ένας αγώνας που παλεύει ενάντια στον πόλεμο (στις ιμπεριαλιστικές πρακτικές των μεγάλων δυνάμεων προς εξυπηρέτηση των συμφερόντων των ελίτ) και υπέρ της Ειρήνης και της συμφιλίωσης των λαών.

Παράλληλα, οφείλουμε να ενισχύσουμε τις σχέσεις με τα κοινωνικά κινήματα που διεξάγονται στις Η.Π.Α και αμφισβητούν έμπρακτα τα πολιτικά σχέδια του Trump και αναδεικνύουν μια διαφορετική δημοκρατική και ριζοσπαστική προοπτική για την αμερικανική κοινωνία έτσι όπως αυτή εκφράζεται από τις δυνάμεις που πλαισιώνουν τον Bernie Sanders.

Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ στέκεται επίσης αλληλέγγυα στον αγώνα του παλαιστινιακού λαού για ελευθερία και ανεξαρτησία. Θα συνεχίσουμε τον αγώνα μας, στο πλάι του κινήματος αλληλεγγύης στον Παλαιστινιακό λαό αλλά και των αριστερών και προοδευτικών δυνάμεων του Ισραήλ, για τον τερματισμό της κατοχής και τη δημιουργία ανεξάρτητου παλαιστινιακού κράτους, προς όφελος των δύο λαών και της ειρήνης στην τόσο ταραγμένη Μέση Ανατολή.

Η οργάνωσή μας στέκεται στο πλευρό των αγωνιζόμενων τούρκων και κούρδων συντρόφων μας του HDP που παλεύουν για δημοκρατία και αξιοπρέπεια στην Τουρκία.